

O. JANUSZ ZBUDNIEWEK ZP

Archiwa, Biblioteki
i Muzea Kościelne. T. 27: 1973

KOPIARZ DOKUMENTÓW KONWENTU PAULINÓW W WIERUSZOWIE

CZĘŚĆ 2

TREŚĆ DOKUMENTÓW KOPIARZA

(Regesty sumariusza w układzie chronologicznym)

I

W Otmuchowie, 2 XI 1366

Przeclaw (z Pogorzeli), biskup wrocławski, potwierdza zgodę między Henrykiem proboszczem wieruszowskim a Klemensem dziedzicem w Wieruszowie i Świbie w sprawie pobierania mesznego z każdego łanu: miarę żyta i tyleż owsa oraz 6 groszy, nadto 16 groszy dla kościoła wrocławskiego. Tenże Klemens zobowiązuje się do podniesienia kultu Bożego w kaplicy św. Bartłomieja w Nowym Wieruszowie, dając mu utrzymanie, biskup zaś przydziela kaplicę do kościoła św. Mikołaja w Starym Wieruszowie wraz ze wsiami Świba, Mińków, Chobanin i Stary Jutrków z dziesięcinami. Podobnie przyłącza kaplicę św. Katarzyny w Świbie, w której pozwala na nabożeństwa w dniu święta patronki. Zobowiązania z tej wsi oraz Mirkowa i Chobanina należą się kościołowi wieruszowskiemu, gdzie, jak powiadają starzy, odbywały się wszystkie posługi parafialne oraz dawano miarę żyta, tyleż owsa z łanu i jeden denar na świętopietrze.

KW k. 62—63 z nie znanego dok. o sygn. J.

Or. nie znany.

Kop. Archiwum Archidiec. w Poznaniu AV 43 i w BJ 8061 k. 151—152v, znana Patykiewiczowi: Archidiaconat 1958 s. 276 i Rosinowi: Ziemia s. 125 przyp. 186. Obecnie (1970) kopii tej odnaleźć nie mogłem. W ADCz jest jej mikrofilm.

Wyd. Patykiewicz: Archidiaconat s. 276—278.

Uw. Zna go wydawca Liber beneficiorum Jana Łaskiego — Łukowski (Tamze. T. 2. Gniezno 1881 s. 146). Omawia go Koczy: Dzieje s. 5, Patykiewicz: Archidiaconat 1957 s. 494, 1958 s. 276, Rosin: Ziemia s. 125 i nn., Bareła: Z przeszłości s. 56—60.

2

W Wieruszowie, 27 V 1401

Bernard Wierusz, sędzia generalny ziemi wieluńskiej, wraz z synem Wieruszem, dziedzice w mieście Wieruszowie, oznaczają granice ufundowanego przez siebie klasztoru Paulinów, reguły św. Augustyna, ku czci Ducha Św. i Nawiedzenia NMP przed bramami swego miasta Wieruszowa nad rzeką Prosną; ku wzmocnieniu

zaś jego czynią mu różne nadania, zarówno w jego sąsiedztwie jak i w samym mieście, tudzież w posiadłościach swoich ziemskich i na przedmieściu m. Wielunia; zapewniając obronę w tych posiadłościach, uwalniają sołtysów i ich mieszkańców od jakichkolwiek danin, ciężarów i służebności, pozwalają klasztorowi brać drzewo budulcowe i na opał; zwalniają klasztor oraz jego dobra od goszczenia i przyjmowania urzędników swoich czy innych ludzi.

KW k. 1—2v z or. o sygn. A.

Or. nie znany.

Kop. AJG 575 s. 359—361; odp. z tej AJG 1663 s. 21—24.

Obl. 6 kwietnia 1599 w aktach grodz. wiel. AGAD. Rel. castr. Wiel. T. 3 k. 29v—31.

Wyd. Fijałek: Zbiór s. 94—95.

Uw. Oprócz wymienionych u Fijałka, omawia Koczy: Dzieje s. 66 i nn. O nieautentyczności, za Fijałkiem, podaje Rosin: Ziemia s. 97 i Słownik s. 175.

3

W Wieluniu, 26 XII 1404

Wojtko, starosta wieluński, oznajmia, iż Wierusz, dziedzic Białej, darował na wieczne czasy jeden łan we wsi Ciecuiowie, na którym siedział Piotr Niemiec, braciom zakonu św. Pawła Pustelnika w klasztorze przy kościele Św. Ducha i Nawiedzenia NMP na przedmieściu Wieruszowa.

KW k. 2v—3 z or. AJG 24 dypl.

Kop. AJG 575 s. 361—362 oraz odp. z teje AJG 1663 s. 25—26.

Reg. AJG 2256 s. 245 poz. 1 nlb., Rosin: Słownik s. 69.

Wyd. Fijałek: Zbiór s. 101—103.

Uw. Omawia Koczy: Dzieje s. 68, Rosin: Ziemia s. 173—174.

4

W Wieruszowie, 26 V 1413

Wierusz, dziedzic Kątów i pan na Wieruszowie, oznajmia, iż klasztorowi paulińskiemu pod Wieruszowem nadał sadzawkę nad rzeką Brzeźnicą, którą klasztor ma posiadać bez sprzeciwu i dla jej zabezpieczenia może kopać ziemię z obu stron.

KW k. 3 z nie znanego dok.

Or. nie znany.

Kop. AJG 575 s. 362 i odp. z teje w AJG 1663 s. 26—27.

Wyd. Fijałek: Zbiór s. 115—116, podważając jego autentyczność.

Uw. Omawia go Koczy: Dzieje s. 68 oraz Rosin: Słownik s. 91, powtarzając tezy o jego nieautentyczności.

5

W Wieruszowie, 30 VII 1413

Lutold, dziedzic Cieszęcina, Bieniasz — Niemojowa, Wierusz — Osieka i Paszko — Walichnów, rodzeni bracia a synowie rycerza Bieniasza, dziedzica Walichnów, klasztorowi paulińskiemu przed bramami m. Wieruszowa nadają dwa łany roli, odziedziczone po ojcu we wsi Żytniowie z dwoma zastrzeżeniami, iż sołtys żytniowski pozostaje nadal przy swoich posiadłościach prawnych i że bracia klasztorowi nie będą alienowali tychże, chyba że na takie same, bliżej klasztoru.

KW k. 3—3v z or. AJG 26 dypl.

Kop. AJG 575 s. 363—364, AJG 1663 s. 27—28.

Reg. AJG 2256 s. 245 poz. 2 nlb.

Wyd. Fijałek: Zbiór s. 116—118.

Uw. Chodyński: Paulini s. 475, Rosin: Słownik s. 184.

6

W Wieruszowie, 28 III 1420

Lutold, dziedzic Wieruszowa, nadaje klasztorowi zakonu św. Pawła Pustelnika jeden łan we wsi Ciecuiowie, zwany Oporczyńskim.

KW k. 3v—4 z or. AJG 33 dypl.

Kop. AJG 575 s. 364 i odp. z teje w AJG 1663 s. 29—30.

Reg. AJG 2256 s. 245 poz. 3 nlb.

Wyd. Fijałek: Zbiór s. 142—143.

Uw. Chodyński. Paulini s. 475, Koczy: Dzieje s. 68, Rosin: Słownik s. 177.

7

W Wieluniu, 22 XII 1421

Mikołaj Trąba, arcybiskup gnieźnieński, na prośbę przeora wieruszowskiego

Mikołaja, zatwierdza wszystkie przywileje dane konwentowi braci św. Pawła Pustelnika w Wieruszowie, a więc: Bernarda, sędziego generalnego wieluńskiego, syna Lutolda w Cieszęcinie, Bieniasza w Niemojowie, Wierusza w mieście, Pawła w Walicznowach, Wierusza w Kątach, pana na Wieruszowie, oraz Lutolda, dziedzica na Wiktorowie, którzy ze względu na zbawienie własne oraz, by chwała Boza nigdy nie była przerywana, uczynili to za zgodą arcybiskupa gnieźnieńskiego Dobrogosta.

KW k. 4—5v z nie znanego dok.

Or. nie znany.

Kop. AJG 575 s. 364—366 i odp. z tejsze w AJG 1663 s. 30—32.

Kopista KW podaje (k. 5), że oblatowanie akt konwentu wieruszowskiego w 1594 r. odnosi się także do tego dokumentu.

Wyd. Fijałek: Zbiór s. 153—155, podważając jego autentyczność.

Uw. Omawia go Chodyński: Paulini s. 475, Koczy: Dzieje s. 68.

8

W Ostrzeszowie, 4 XII 1466

Małgorzata, córka Klemensa dziedzica wieruszowskiego, zamienia z Janem Kempnińskim, dziedzicem Baranowa, młyn przed Wieruszowem, kuźnię oraz ziemię z łąkami, rzekami i wszystkimi przyległościami do Wieruszowa, nadto wsie: Mirków, Pusty Jutrków, Świba i Biała Łąka, za cztery łany w dziedzictwie Grembanin 1000 marek wielkich groszy, 400 flp. i 40 gr. jakiegokolwiek monety.

KW k. 63v—64 z nie znanego dok. o sygn. 2.

Or. nie znany.

Obl. BCz 3261 k. 25 podaje: „1465 [nie 1466] ipso die s. Barbarae, commutatio Kempnińskie cum heredissa Wieruszow bonorum certorum in districtu praesenti consistent”.

Reg. AJG 2256 s. 261 poz. 2 nlb.

9

W Ostrzeszowie, 30 VI 1468

Mikołaj Krzywosąd, dziedzic Myjomie, wobec tamtejszego urzędu grodzkiego oznajmia o zamianie swej posiadłości w Krantet¹ z braćmi swymi Olbrachtem i Marcinem, dziedzicami w Myjomicach, za 55 marek, ulokowanych w dobrach wsi Świba i jednym łanie w Myjomicach, z wyjątkiem jednego łanu w Świbie, zwanego Jastrzębowskiem.

KW k. 68—68v z nie znanego dok. o sygn. 11.

Or. brak.

Reg. AJG 2256 s. 261 poz. 3 nlb.

10

W Ostrzeszowie, 2 VII 1471

Dekret Sądu Grodzkiego Ostrzeszowskiego odracza rozprawę do 1 X tr. w sprawie Mikołaja Krzywosąda z Myjomie i szlachetnego Strzałka o należne mu 18 fl., za które Krzywosąd chciał dać 2 łany pustek w Świbie; tymczasem Strzałek chciał zaludnione, Krzywosąd zaś tłumaczył się brakiem takowych.

KW k. 64—64v z nie znanego dok. o sygn. 3.

Reg. AJG 2256 s. 261.

11

W Ostrzeszowie, 4 VI 1773

Podział dóbr między Mikołajem Krzywosądem a jego braćmi: Olbrachtem i Marcinem, w którym Mikołaj otrzymał wieś Kąty, obaj zaś bracia: Myjomie, Kierzno i Świbę.

KW k. 64v—65 z nie znanego dok. o sygn. 4.

Obl. BCz 3261 k. 27: fer. 3 an. f. s. Margarethae (13.VII).

Reg. AJG 2256 s. 261 poz. 5 nlb. podaje datę: fer. 6 pt f. s. Gotardi (7.V).

12

W Ostrzeszowie, 4 VII 1507

Jan Mijomski² w Myjomicach sprzedaje swoje posiadłości w Myjomicach, Kierznie i Świbie Jadwidze, żonie Andrzeja Mijomskiego, za sumę 28 fl. węg. w złocie.

¹ Tak w oryginale. Miejscowość nie rozpoznana.

² Brzmienie nazwiska za Niesieckim (Herbarz. T. 6 s. 406).

KW k. 55 z nie znanego dok. o sygn. 5.

Reg. AJG 2256 s. 261 poz. 6 nlb.

13

W Ostrzeszowie, 16 VII 1509

Jan Mijomski, dziedzic w Świbie, zobowiązuje się zapłacić Zygmuntowi Rudnickiemu, matce Małgorzacie i prawowitym następcom po 20 marek z trzech łanów w Świbie, na których zmarli Jan Kosz, Jan Burbacz i Jądrowski.

KW k. 65v z nie znanego dok. o sygn. 6.

Obl. BCz 3261 k. 30: fer. 2 infra oct. s. Joannis Bapt. (25.VI).

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 1 nlb, podaje datę: fer. 6 an. f. Mariae Magdalene (20.VII).

14

W Ostrzeszowie, 25 VII 1509³

Andrzej Mijomski Jadwidze, córce Macieja z Bnina wojewody poznańskiego, a swej żonie, wywianowuje część swych posiadłości wraz z nieruchomościami w Myjomicach, Kierznie i Świbie.

KW k. 66—66v z nie znanego dok. o sygn. 7.

Obl. BCz 3261 k. 30: fer. 2 infra oct. s. Joannis Bapt. (25.VI).

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 1 nlb.

15

W Wieluniu, 4 IX 1527

Wierusz, Feliks, Jarosław, Jan i Anzelm Kowalscy wobec Sądu Ziemskiego Wieluńskiego czynią podział dóbr dziedzicznych i wieczystych: Kowale, Żytniów, Ciecuiów i Gana. Wieruszowi, seniorowi, odstąpili trzy łany w Żytniowie i trzy w Ciecuiowie; Feliksowi całe dziedzictwo we wsi Gana z wyjątkiem stawu, dwa łany w Żytniowie i jeden łan w Ciecuiowie; Jarosławowi część wsi Żytniowa od strony Krzepic, jeden łan w Ciecuiowie i we wsi Kowale cały staw; Janowi dochody z dwóch łanów dziedzicznych w Żytniowie i jednego w Ciecuiowie; Anzelmowi trzy łany we wsi Kowale, trzy w Żytniowie, dwa w Ciecuiowie. Wszyscy postanowili, by dochody z młyna żytniowskiego, z połowy Kopalnia Gana i stawu sprzed miasta Praszki, należały się Wieruszowi, Feliksowi, Janowi i Anzelmowi oddają na równi staw w Ganie. Podział ma się odbyć bez żadnych przeszkód, w czym gdyby przeszkodzono, winny ponieść karę grzywny.

KW k. 22v—24 z nie znanego dok. o sygn. AA.

Kop. Arch. SS. Bernardynek w Wieluniu, dok. nr 144 z 29 maja 1726, jako ekstrakt z grodu wieluńskiego.

Obl. AGAD nr 196 k. 142 podaje rok 1529.

16

W Częstochowie, 25 VI 1533

Stanisław, prowincjał, Stanisław, wikariusz, Stanisław, przeor jasnogórski i Maciej, przeor wieruszowski, wraz z innymi przeorami zakonu św. Pawła Pustelnika stwierdzają, że Bartłomiej Richała, sołtys w Ciecuiowie, przedłożył przywilej, z którego wynika, iż sołtysostwo jego razem z polem i sadzawką należy do klasztoru NMP przed bramami m. Wieruszowa oraz prosił o odnowienie przywileju i jego zatwierdzenie; co też wymienieni czynią, zostawiając go przy posiadaniu tegoż w zamian za opłatę 6 marek polskich.

KW k. 95—95v z or. AJG 100 dypl.

Kop. XVIII-wieczna AJG 1584 s. 1—4.

Reg. AJG 2256 s. 245 poz. 4 nlb.

17

Na Jasnej Górze, 7 V 1536

Stanisław, prowincjał w Polsce, oraz znaczniejsi przeorowie: Albert jasnogórski, Stanisław skałeczny, Stanisław oporowski, jak również: Paweł głogowski, Andrzej brdowski, Cyryl pińczowski, Stanisław beszowski, Stanisław wieluński, Jan częstochowski i Hieronim wieruszowski, zebrani na kapitule prowincjalnej⁴ na Jas-

³ Data wystawienia i ingrosowania dokumentu niepewna.

⁴ Or.: „in capitulo generali”, co jest jakimś nieporozumieniem, bowiem w XVI w. nigdy w Polsce takich kapituł nie było, a powtórnie zestaw osobowy świadczy, że chodzi tu o kapitułę prowincjalną.

nej Górze, zgadzają się jednomyślnie, żeby dać na roczny czynsz i na wykup sumę 1000 marek polskich, licząc na jedną markę 48 groszy, pochodzącą z młyna klasztoru wieruszowskiego oraz z czterech łąnów na dobrach Cieszęcin, otrzymaną ongiś od Jana Cieszeńskiego⁵, dziedzica Cieszęcina, klasztorowi krakowskiemu na Skałce; przeor zaś tegoż klasztoru Stanisław wraz ze swoimi następcami, od najbliższego 1537 r., pod karą ekskomuniki, więzienia i złożenia z urzędu, zobowiązuje się co-rocennie wypłacić przeorowi i klasztorowi wieruszowskiemu 5 złp, licząc na 1 zł po 30 gr.; albowiem zezwolono przeorowi konwentu skałecznego na wykup czynszu 8 marek od sumy 100 marek, do którego zobowiązał się kiedyś proboszcz i przeor skałeczny Maciej, od księdza Jakuba z Przeczyc, ołtarzysty św. Zofii w kościele parafialnym św. Krzyża w Krakowie.

KW k. 161—161v z nie znanego dok.

Or. ASk. 6/26 dypł.

18

W Ostrzeszowie, 6 III 1539

Andrzej Mijomski przekazuje synowi Piotrowi dziedzictwo swoje we wsi Myjomce, Kierznie i Świbie z wyjątkiem opuszczonej posiadłości w Ostrowie.

KW k. 66v—67 z nie znanego dok. o sygn. B.

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 3 nlb.

19

W Wieluniu, 31 III 1541

Tomasz Kichło, woźny wieluński, Piotr Rychłowski i Jan Brzycowski, po dokonanej wizji stawu w Ciecuiowie, przekopanego i odrybionego przez Jarosława Kowalskiego, w Urzędzie Grodzkim Wieluńskim zeznają na podstawie świadectw pracowników, że staw ten od dawna należy do sołectwa w Ciecuiowie i przynależy jednocześnie do klasztoru wieruszowskiego.

KW k. 95v—96 z widymatu AJG 1584 s. 5—6.

Reg. 2256 s. 251 poz. 23.

20

W Wieluniu, 22 IV 1541

Między Stanisławem, prowincjałem zakonu św. Pawła Pustelnika i konwentem wieruszowskim z jednej strony, a Jarosławem Kowalskim, dziedzicem z Kowali, z drugiej, zaistniała ugoda obu stron, mocą której wyłącza się Richał z praw do stawu na rzecz konwentu, z sołectwa zaś na rzecz Kowalskiego.

KW k. 96 z widymatu AJG 1584 s. 7—8.

Reg. AJG 2256 s. 251 poz. 24 nlb.

21

W Wieluniu, 21 V 1543

Sąd Ziemiański Wieluński, na prośbę Jarosława Kowalskiego z Kowali, oblatowuje dokument następującej treści:

W Bodzentynie, 24 V 1542

Piotr (Gamrat), arcybiskup gnieźnieński i biskup krakowski, w sprawie sporu o sadzawkę w dobrach Ciecuiowa pomiędzy paulinami klasztoru w Wieruszowie a Jarosławem Kowalskim, poleca prowincjałowi Stanisławowi zwrócić Kowalskiemu koszty dotychczasowego procesu oraz odsyła strony do Sądów Ziemiańskich Wieluńskich, przed którymi już uprzednio spór toczono.

KW k. 96v—97 z widymatu AJG 1584 s. 9—12.

Odp. w Tekach Fijałka pod dniem 24 V 1542 i 21 V 1543. AJG b. sygn.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 25.

⁵ Odnośny akt w historii konwentu nie znany. Natomiast *Matricularum* (T. 2 nr 1288) podaje inny, wydany w Sandomierzu 14 IX 1498, w którym Jan Olbracht aprobeje zobowiązania Lutolda Gałowskiego względem konwentu do 4 łąnów w Cieszęcinie oraz w Wieruszowie, które są w posiadaniu Stanisława i Alberta. Dokument oblatowany był w aktach wieluńskich 19 II 1499 r. (AGAD 197 s. 57).

22

W Ostrzeszowie, 5 I 1563⁶

Piotr Mijomski z Lubczyna i Świby, wobec Urzędu Grodzkiego Ostrzeszowskiego przekazuje Annie Brzechwinie Jabłońskiej całe swoje dziedzictwo w Świbie i zobowiązuje ją do płacenia na każde święto Trzech Króli po 30 groszy, aż do spłacenia 60 flp., kiedy stanie się pełnoprawną dziedziczką, jak również jej prawowici następcy.

KW k. 67—68 z nie znanego dok. o sygn. 10.

Reg. AJG 2256 s. 262 podaje: fer. 3 an. f. SS. Trium Regum 1563.

23

W Ostrzeszowie, 11 V 1563

Erazm z Kochłowy, woźny ziemski ostrzeszowski, zeznaje przed tamtejszym sądem i urzędem, że Anna Jabłońska, wdowa po Franciszku⁷ Brzechwie, została wprowadzona w dniu 30 XII 1562 w dobra świbskie, otrzymane od Piotra Myjomskiego za cenę 60 flor.

KW k. 67 z nie znanego dok. o sygn. 9.

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 4 nlb.

24

W Wieluniu, 11 I 1570

Anna Jabłońska, wdowa po Franciszku Brzechwie, przed tamtejszym urzędem grodzkim rezygnuje na zawsze z zobowiązań i własności względem dóbr wsi Świba na rzecz Wacława Mijomskiego.

KW k. 68v z nie znanego dok. o sygn. 12.

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 6 nlb.

25

W Wieluniu, 18 I 1570

Wacław Mijomski, dziedzic w Lubczynie i Świbie, przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim wydzierżawia Benedyktowi, synowi Ambrożego Kochlewskiego⁸, wieś Świbę i zobowiązuje go do płacenia rocznej daniny na każde święto Trzech Króli.

KW k. 68v—69v z nie znanego dok. o sygn. 13.

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 7 nlb.

26

W Wieluniu, 3 VII 1570

W Urzędzie Grodzkim Wieluńskim Maciej, prowincjał Paulinów, w imieniu swoim i klasztoru jasnogórskiego wraz z Anną Kowalską, wdową po Andrzej, dokonują zamiany, mocą której konwent częstochowski daje wspomnianej w dożywocie rolę w Strojcu, rozciągającą się od rz. Proсны do rz. Wieluń, którą przedtem uprawiał Stanisław Kościelny. Kowalska zaś daje konwentowi łąkę w Strojcu, w miejscu zwanym Olszowcem.

KW k. 85—85v z widymatu AJG 2447 s. 17—20.

Obl. AGAD. Inscriptiões nr 21. Wg mikrof. z ADCz 9514 k. 116.

Reg. AJG 2256 s. 245.

Uw. Protest przeciw ugodzie, złożony przez S. Kościelnego, w Inscriptiões pod r. 1571. AGAD nr 22 k. 390v.

27

W Wieluniu, 27 VII 1573

Łukasz, prowincjał, Szymon, wikariusz Jasnej Góry, Marcin, przeor wieruszowski, z braćmi konwentu częstochowskiego i wieruszowskiego czynią akt dzierżawy

⁶ W or. data brzmi: „fer. 3 proxima an. f. Trium Regum 1573”, co jest nieprawdopodobne ze względu na rezygnację z zobowiązań już w 1570 r. (por. dok. 24). Także i błędna datacja wyklucza przyjęcie brzmienia kopisty, bowiem wtorek owego roku był akurat w święto Trzech Króli (por. Chronologia polska. Warszawa 1957 s. 348), zatem o żadnym zapisie mowy być nie mogło. Poprawnym więc wydaje się zapis wyżej wymienionego regestu.

⁷ Dokument nr 22 podaje, że Anna była wdową po Feliksie Brzechwie. Podobnie nr 24 miał początkowo w regeście górnym to imię, współcześnie jednak skreślono i wpisano: Franciszek.

⁸ Or.: Kochłowski; według Niesieckiego (Herbarz. T. 5 s. 143) powinno być Kochlewski; tę więc formę przyjąłem.

dóbr w Cieciułowie, Żytnowie i Stradźcu za sumę 1000 zł Melchiorowi Pudłowskiemu, niegdyś sekretarzowi królewskiemu i adwokatowi krzepickiemu, żonie Zofii i synowi lub córce do czasu ich zgonu.

KW k. 6v—8 z widymatu AJG 1584 s. 35—38.

Odp. Fijałka w AJG, b. sygn. pod datą jw.

Reg. AJG 2256 s. 249 poz. A.

Uw.: Chodyński: Paulini s. 475, Koczy: Dzieje s. 68. Bliższe okoliczności powstania aktu podaje kopista (k. 5v—6). Autorem tej zmiany miał być prowincjał Maciej z Komna; sprzedaży dokonano podstępnie, wymuszając podpisy służby klasztornej.

28

W Ostrzeszowie, 17 XII 1577

Jakub Karczmarz, woźny grodzki ostrzeszowski, oznajmia wobec tamtejszego urzędu, ze razem z dwoma innymi świadkami dokonał wprowadzenia w 1570 r. Benedykta Kochlewskiego w dobra Świby, będące dotąd w posiadaniu Wacława Mijomskiego.

KW k. 69v—70 z nie znanego dok. o sygn. 14.

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 8 nlb.

29

W Ostrzeszowie, 19 VI 1580

Wierzbęta, dziedzic Wieruszowa i Świby, przed Urzędem Grodzkim Ostrzeszowskim zapisuje dobrowolnie pół marki rocznie w dobrach świbskich ołtarzyscie ostrzeszowskiemu Błazejowi i sługom ołtarza, fundacji Jana Komorka.

KW k. 70 z nie znanego dok. o sygn. 15.

Reg. AJG 2256 s. 262 poz. 9 nlb.

30

W Wieluniu, 6 IV 1594

Oblatowanie w aktach grodzkich wieluńskich dotychczasowych przywilejów konwentu wieruszowskiego.

KW k. 5, jako regest bez tekstu.

Or. nie znany.

Obl. AGAD 197 k. 46: Oblata privilegii monasterii in Wieruszow 1599. Nie jest pewne, czy zapis ten odnosi się do naszego aktu.

Reg. AJG 2256 s. 277 poz. 1.

Uw. Kopista podał bardzo krótką wersję aktu, tuż po dekrete abpa Trąby.

31

W Wieluniu, 26 VI 1595

Zofia Mijomska, zona Andrzeja Bujakowskiego dziedzica w Myjomicach, Lubczynie i Jutrkowie, oznajmia przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim o sprzedaży swej posiadłości w Świbie Benedyktowi Kochlewskiemu, zobligowanemu niegdyś przez Wacława Mijomskiego.

KW k. 70—71v z nie znanego dok. o sygn. 16.

Reg. AJG 2256 s. 262—263.

32

W Wieluniu, 29 IV 1597

Stanisław Zorek, woźny generalny wieluński, przed tamtejszym urzędem grodzkim oznajmia o wprowadzeniu w 1595 r. Benedykta Kochlewskiego w posiadanie dóbr wsi Świba, kupionych od Zofii Mijomskiej-Bujakowskiej.

KW k. 71v—72 z nie znanego dok. o sygn. 17.

Reg. AJG 2256 s. 263 poz. 2 nlb.

33

W Wieluniu, 3 VIII 1600

Benedykt Kochlewski Falkienčan⁹, dziedzic w Parćicach, przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim oznajmia o rezygnacji ze wszystkich praw do swoich dóbr w Świbie, które najpierw uzyskał przez dzierżawienie od Wacława Mijomskiego

⁹ Po raz pierwszy wymieniono tutaj herb Kochlewskich Prawdzic, wywodzących się ze śląskiej rodziny Falkenhan. Por. Niesiecki: Herbarz. T. 5 s. 143.

w dniu 18 I 1570, potem drogą kupna od Zofii Mijomskiej w dniu 26 VI 1595, obecnie sprzedanych Janowi, synowi Jana, Kobelińskiemu¹⁰.

KW k. 72—73 z nie znanego dok. o sygn. 18.

Reg. AJG 2256 s. 263 poz. 3 nlb.

34

W Wieluniu, 19 VI 1601

Błażej Szygulski, woźny wieluński, oznajmia przed tamtejszym urzędem grodzkim o wprowadzeniu w dniu 1 X 1600 Jana Kobelińskiego w dobra wsi Świba, po sprzedaniu ich przez Benedykta Kochlewskiego Falkienczana.

KW k. 73—74 z nie znanego dok. o sygn. 19.

Reg. AJG 2256 s. 263.

35

W Wieluniu, 29 IV 1602

Dekret sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez przeora wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, wojskiemu wieluńskiemu, w którym transumuje najpierw pozew Zygmunta III, króla polskiego, wydany w Wieluniu dnia 22 II 1602, pozywający tegoż Łaszewskiego do stawienia się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie niesłusznego podziału lasów w Ciecuiowie. Sąd, rozpatrzywszy pretensje obu stron, zarządza dokonanie podziału przez burgrabiego wieluńskiego z woźnym i dwoma świadkami, o czym oznajmił woźny w dniu 22 IV w domu pozwanego w Ciecuiowie.

KW k. 24v—25v z nie znanego dok. o sygn. aa.

36

W Wieluniu, 29 IV 1602

Dekret sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez konwent wieruszowski przeciw Albertowi Olewińskiemu, dziedzicowi w Praszcze i Strojcu, o młyn zbudowany przez Olewińskiego w obrębie gruntów poddanych konwentu: Stanisława Kościelnego i Piotra Janka; pozwanemu przyznaje prawo jego posiadania po odbytej wizji i przedłożeniu dokumentów, zaświadczających tę przynależność.

KW k. 86—86v.

37

W Wieluniu, 21 V 1602

Podział lasów i borów ciecuiowskich między konwentem wieruszowskim a Janem Łaszewskim, wojskim wieluńskim, dokonany przez burgrabiego wieluńskiego Jana Brodnickiego z mocą dekretu ziemskiego wieluńskiego.

KW brak, na co skarżył się także kopista przy okazji procesu z Olewińskim (k. 86).

Kop. współcz. AJG 1583 s. 87—102.

Reg. AJG 2256 s. 246 poz. 1 nlb.

38

W Wieluniu, 12 V 1603

Przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim protestuje prowincjał Marcin Kamocki oraz Roch Sulmirensis, wikariusz prowincji i przeor wieluński, w imieniu własnym i konwentu jasnogórskiego, przeciw niesprawiedliwemu podziałowi dokonanemu w roku ubiegłym w lasach ciecuiowskich przez Jana Łaszewskiego, tamtejszego współdziedzica.

KW k. 25v—26 z nie znanego dok. o sygn. bb.

39

W Wieluniu, 16 VI 1603

(Andrzej Męciński)¹¹, kasztelan biecki, wieluński, żarnowiecki i brzeźnicki, na wniosek prowincjała Marcina Komockiego oraz Rocha, przeora wieluńskiego, i całego konwentu wieruszowskiego, przeciw podziałowi lasów ciecuiowskich, doko-

¹⁰ Prawdopodobnie chodzi tu o potomka najbogatszego dziedzica w ziemi wieluńskiej, Krzysztofa Kobyłańskiego, który w 1566 r. podzielił swe dobra na 4 części. Por. Szczygielski: *Produkcja* s. 17—18. Ze względu na brak odpowiednich powiązań genealogicznych rodziny przyjmuję brzmienie oryginalne Kobeliński.

¹¹ Por. Szczygielski: *Dzieje* s. 106.—Goldberg: *Stosunki* s. 170.

nanemu przez Jana Łaszewskiego, tamtejszego współdziedzica, upoważnia burgrabiego wieluńskiego Jana Brodnickiego z pomocą świadków obu stron do sprawiedliwego podziału tychże lasów w dniu 31 VIII 1603.

KW k. 26—27 z nie znanego dok. o sygn. cc.

40

W Wieluniu, 27 VIII 1603

Nowy podział lasów i borów cieciulowskich dokonany przez burgrabiego zamku wieluńskiego, Jana Brodnickiego, w którym całość została podzielona na części: 1) Jana Kowalskiego, podkomorzego wieluńskiego, przypadła teraz Janowi Łaszewskiemu, wojskiemu wieluńskiemu, w dziale od przymiarków do granic Zajączek 13×1 sznurów¹² szerokości; 2) Anzelmowi Kowalskiemu tamże, 10 sznurów szerokości; 3) Melchiorowi Gaszyńskiemu albo Wierzchlejskiemu również 10 sznurów; 4) klasztorowi wieruszowskiemu od granic starokrzepickich nad rz. Dąbrową 17 sznurów szer.; 5) Jarosławowi Kowalskiemu za starym stawem 12,5 sznura szer.; 6) Janowi Kowalskiemu z Ganý od granic żytniowskich do pól cieciulowskich 12,5 sznura szer. Podział ten przyjęli: prowincjał Marcin Kamocki, Florian Bar, Roch z Sulmierzyc, przeor wieluński i wikariusz częstochowski, Sebastian Borkowski, Szymon z Ilży oraz Jan Łaszewski przy obecności urzędowych stron.

KW k. 27—28v z nie znanego dok. o sygn. dd w j. polskim.

Kop. bez podpisów i pieczęci AJG 1584 s. 95—102.

Reg. AJG 2256 s. 246 poz. 2 nlb.

41

W Ostrzeszowie, 16 VIII 1605

Łukasz Pogorzelski, bratanek Jakuba, w Urzędzie Grodzkim Ostrzeszowskim występuje przeciw Janowi Kobelińskiemu, dziedzicowi dawnej części Wacława Mijomskiego w Świbie, o spłatę należności 133 fl. i 10 gr, zdeponowanych przez tegoż Mijomskiego w tamtych dobrach, teraz zaś odzyskawszy je, na powrót depozuje również w dobrach Jana Kobelińskiego.

KW k. 73v—74 z nie znanego dok. o sygn. 20.

Reg. AJG 2256 s. 263 poz. 5 nlb.

42

W Wieluniu, 19 IX 1612

Marcin Karwowski, woźny generalny, zeznaje przed tamtejszym urzędem grodzkim, że w dniu 17 IX złożył pozew, wniesiony na instancję konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Zofii i Kacprowi Pudłowskiemu, a także Annie Chotowskiej-Jarochowskiej, Zofii Ojrzanowskiej i Katarzynie Widawskiej, w sprawie odzyskania pewnych dóbr konwentu w Ciecuiowie, Żytniowie i Stradźcu.

KW k. 8v—9.

Reg. AJG 2256 s. 249 poz. B.

43

W Wieluniu, 19 IX 1612

Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, z Piotrem Gumińskim i Stanisławem Piątkowskim stwierdzają przed tamtejszym urzędem grodzkim o nieprawym przesunięciu pięciu kopców granicznych w dobrach klasztoru wieruszowskiego w Ciecuiowie przez współdziedziców Jana Łaszewskiego, na wyraźną niekorzyść konwentu oraz jego poddanych, którym wymieniony odciął kawał łąki i utrudnia pracę.

KW k. 29—29v z nie znanego dok. o sygn. ee w j. polskim.

Kop. współcz. AJG 1584 s. 45—48.

Reg. AJG 2256 s. 246 poz. 4 nlb.

44

W Wieluniu, 19 IX 1612

Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, wraz z Piotrem Gumińskim i Stanisławem Piątkowskim protestują przed tamtejszym urzędem grodzkim w imie-

¹² 13 sznurów = 70 łokci kupieckich (KW k. 27v).

niu konwentu wieruszowskiego przeciw Jakubowi Sołce i Walentemu Liszkowi, poddanym współdziedzica wieruszowskiego Jana Łaszewskiego, o wycięcie pięciu dębów w lesie klasztoru nad Bobrową Rzeką.

KW k. 33—34v z nie znanego dok. o sygn. hh.

Kop. współcz. **AJG** 1584 s. 141—144.

Reg. **AJG** 2256 s. 246 poz. 6 nlb.

45

W Wieluniu, 24 IX 1612

Dekret Urzędu Sądowego Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez konwent częstochowski i wieruszowski o zwrot dzierżawy ciecuiowskiej, żytniowskiej i stradzieckiej przeciw Zofii Pudłowskiej i innych następców, transumuje najpierw pozew Zygmunta III króla polskiego, wydany w Wieluniu 7 VI 1612, mocą którego pozywa w.w. celem stawienia się na najbliższym terminie w sprawie jak wyżej. Obecnie sąd, rozpatrzywszy opinię prowincjała o. Tomasza Drzewiciusza, o. Alberta Polskiego oraz ich prokuratora Jakuba Reklowskiego, z drugiej zaś strony Mikołaja Bielskiego, decyzję w tej sprawie przekazał Trybunałowi w Piotrkowie.

KW k. 9v—11 z widymatu **AJG** 1584 s. 49—52.

Reg. **AJG** 2256 s. 249 poz. C.

Uw. Chodyński: Paulini s. 475, Koozy: Dzieje s. 68—69.

46

W Sochaczewie, 2 X 1612

Dekret Roków Skargowych i Urzędu Sądu Grodzkiego Sochaczewskiego rozpatruje sprawę, wniesioną przez Zofię Pudłowską, wdowę po Melchiorze Pudłowskim, sekretarzu królewskim, przeciw prowincjałowi Tomaszowi Drzewiciuszowi, przeorowi wieruszowskiemu Michałowi (Zeromskiemu)¹³ w sprawie dziedziczenia dóbr ciecuiowskich, żytniowskich i stradzieckich; transumuje najpierw pozew Stefana Radziejewskiego, kasztelana rawskiego i starosty sochaczewskiego, wydany w Sochaczewie 19 IX, w którym tenże pozywa wyżej wymienionych przed sąd skargowy. Obecnie po rozpatrzeniu zastrzeżeń obu stron i wysłuchaniu racji paulinów, którzy dowodzili braku kompetencji w zmianie tych dóbr, bez zgody kapituły prowincji i ordynariusza miejsca, przekazano rozpatrzenie tej sprawy Trybunałowi Koronnemu w Piotrkowie.

KW k. 11—13v z widymatu **AJG** 1584 s. 53—60.

Reg. **AJG** 2256 s. 249 poz. D.

47

W Piotrkowie, 16 XI 1612

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie spornej konwentu Jasnogórskiego i wieruszowskiego z Pudłowskimi o dzierżawienie dożywotne części wsi ciecuiowskiej, żytniowskiej i stradzieckiej przynajmniej trzeciemu spadkobiercy, Kacprowi prawo dożywotniego użytkowania tych dóbr.

KW k. 13v—14 z widymatu **AJG** 1584 s. 61—64.

Reg. **AJG** 2256 s. 249 poz. E.

48

W Wieluniu, I IV 1613

Jakub Smuga, woźny generalny wieluński, wraz z dwoma świadkami protestuje przed tamtejszym urzędem grodzkim w imieniu konwentu wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, który w lasach klasztoru, obecnie dzierżawionych przez Gaspara Pudłowskiego, wyciął różnego rodzaju drzewa i tak: na terenie żmudzińskim 150, na drosiowskim 16, na polach poddanych konwentu 26; zniszczył: łąkę żmudzińską na 1 staju i nieużytki koło rz. Bobrek 70 stajów oraz 2 drzewa pasieczne Macieja Srokosza.

KW k. 57—57v z widymatu **AJG** 1584 s. 139—140.

Reg. **AJG** 2256 s. 251 poz. 17.

¹³ Prawdopodobnie był przeorem wieruszowskim, choć brak na to dowodów. Kopiarz wymienia go 9 razy, zawsze jako członka tamtejszego domu.

49

W Wieluniu, 23 IX 1613

Dekret Sądu na Rokach Ziemi Wieluńskich skazuje na karę kontumacyjną Jana Łaszewskiego, wojskiego wieluńskiego, w sprawie wniesionej przez konwent jasnogórski i wieruszowski o wyrąbanie przez Łaszewskiego barci pasiecznej wartości 200 marek Szymona Droisz, Macieja Srokosz, Walentego Kosisko i Bartłomieja Sarmon w lesie dziedzicznym, należącym do wsi Ciecuiowa.

KW k. 34v—35 z nie znanego dok. o sygn. nn.

50

W Wieluniu, 23 IX 1613

Dekret Sądu na Rokach Ziemi Wieluńskich w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw wojskiemu wieluńskiemu i współdziedzicowi Ciecuiowa Janowi Łaszewskiemu o zabranianie poddanym klasztornym wypasu bydła na łąkach i zagarnianie ich do własnych obór — skazuje go za niestanne na karę kontumacyjną.

KW k. 48 z nie znanego dok.

51

W Wieluniu, 23 IX 1613

Dekret Sądu na Rokach Ziemi Wieluńskich, w którym Jan z Kraśkowic Łaszewski, wojski wieluński, oskarża konwent wieruszowski oraz Kacpra i Zofię z Balin Pułdowskich, dziedziców Ciecuiowa i Żytniowa, o krzywdy wyrządzone przez ich poddanych. Bartłomieja Erazmusa, Macieja Srokosza, Jana Janika, Erazma Gryska, Walentego Kosisko, Szymona Droisza, Tomasza Smutka — z Ciecuiowa, a nadto Urbana Kolanko, Macieja Śnięczyka, Wita Kalisza, Alberta Kałubika, Macieja Gryga, Sebastiana Duczniaka, Alberta Szczepanka, Erazma Śnioszka, Marcina Daszyka i Stanisława Kopcia z Żytniowa, a więc o wycięcie ok. 200 sosen budowlanych, dzianych ok. 300 i do palenia ok. 500 na szkodę 1000 grzywien. Obrońcy obu stron. Marcin Świącicki — Jana Łaszewskiego i Jakub Reklowski — klasztoru i Pułdowskich, w imię rekompensaty krzywd postanawiają rozpatrzyć sprawę wraz z poddanymi w ciągu dwóch tygodni w Ciecuiowie, po czym nastąpi orzeczenie w najbliższym terminie ziemskim wieluńskim.

KW k. 105v—106 z nie znanego dok. o sygn. 38.

52

W Wieluniu, 30 IX 1613

Dekret Sądu Roków Ziemi Wieluńskich skazuje Jana Łaszewskiego na karę kontumacyjną za niestanne w sprawie skargi braci konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego, współdziedziców wsi Ciecuiowa, gdzie w.w. Łaszewski przesunął w ubiegłym roku 6 kopców granicznych z miejsca wyznaczonego przez burgrabiego wieluńskiego i mimo upomnienia krzywdy nie naprawił. Wyrok ogłosił woźny generalny Marcin Karwowski 9 IX w domu pozwanego w Ciecuiowie.

KW k. 29v—30 z nie znanego dok. o sygn. ff.

53

W Ciecuiowie, 7 X 1613

Dekret Sądu Wiejskiego (Powieśnego), po rozpatrzeniu skargi Jana Łaszewskiego wojskiego wieluńskiego i dziedzica wsi Ciecuiowa, przeciw konwentowi wieruszowskiemu oraz Kacprowi i Zofii Pułdowskim o wycięcie w jego lesie drzew przez poddanych w.w. pozwanych oraz po wysłuchaniu zeznania tychże, iz dzierzawcom i panom dozwolone jest rąbanie w ich działach, zgodnie ze starymi przywilejami, orzeka ich wolnymi od zarzutów, nakazuje poddanym przysięgę odnośnie sosen dzianych i wreszcie sprawę przekazuje decyzji sądów najbliższego terminu ziemskiego.

KW k. 106—106v z nie znanego dok. o sygn. 39 w j. polskam.

54

W Ostrzeszowie, 14 X 1613

Krzysztof i Jan Tomiccy, synowie Piotra Tomickiego dziedzica części wsi

Świby, wraz ze współdziedzicami Janem Kobelińskim i Szymonem z Szymoszary¹⁴, uwiarytelniają wobec Urzędu Grodzkiego Ostrzeszowskiego umowę tutaj transumowaną, a zaszłą w Świbie 12 X 1613, w której dokonano najpierw w dniu 7 X scalenia gruntów i równego potem ich wymierzenia.

KW k. 74—75 z nie znanego dok. o sygn. 21 część. w j. polskim.

Reg. AJG 2256 s. 263 poz. 6 nlb.

Uw. Uwagi marginalne uzupełniają działy, które przypadły konwentowi, oraz przeliczenia wszystkich łąnów. Klasztor miał zatem 7 łąnów obok siebie (k. 74v).

55

W Wieluniu, 27 XI 1613

Maciej Śnioszek z Żytniowa, poddany konwentu wieruszowskiego, a obecnie Kacpra Pudłowskiego, oskarża w Urzędzie Grodzkim Wieluńskim Gabriela Kowalskiego o pobicie i zadanie ran na ciele.

KW k. 137v z kop. współcz. AJG 1583 s. 77—78.

56

W Wieluniu, 24 I 1614

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez konwent jasnogórski i wieruszowski przeciw Janowi Łaszewskiemu o naruszenie 6 kopców w Wieruszowie, ze szkodą klasztoru i jego poddanych, transumuje najpierw pozew na termin Zygmunta III, króla polskiego, wydany w Wieluniu 7 I 1614, wyżej wymienionemu, ukaranemu już kontumacją; obecnie, na skutek nieprzyjęcia wyroku, sprawę przekazano Trybunałowi Koronnemu w Piotrkowie, o czym ogłosił woźny w domu pozwanego w Ciecuiowie dnia 14 I tr.

KW k. 30v—31v z nie znanego dok. o sygn. gg.

57

W Wieluniu, 27 I 1614

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi o Marcina Mleczyńskiego imieniem konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Zofii, zonie Melchiora Pudłowskiego, oraz synom Kacprowi i Melchiorowi o trwonienie dóbr w Żytniowie, Ciecuiowie i Stradźcu, tudzież bezprawne wycięcie ok. 2000 sosen bartnicznych, ok. 40 budowlanych, ok. 1000 do różnych potrzeb domowych i ok. 50 młodych — przenosi rozpatrzenie tej skargi do najbliższego terminu.

KW k. 14v—15 z widymatu AJG 1584 s. 65—66.

Reg. 2256 s. 249 poz. F.

58

W Wieluniu, 27 I 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, współdziedzicowi ciecuiowskiemu, o zniszczenie pasieki przez jego poddanych: Szymona Droisza, Macieja Srokosza, Walentego Kosisko i Bartłomieja Jaromona, wartości 2000 marek, transumuje najpierw pozew na termin Zygmunta III, króla polskiego, wydany w Wieluniu¹⁵ 3 I 1614 wyżej wymienionemu, a następnie, na skutek nierozstrzygniętych sporów, sprawę przekazuje Trybunałowi Koronnemu w Piotrkowie, o czym ogłosił woźny dnia 20 I 1614 w Ciecuiowie.

KW k. 35—36 z nie znanego dok. o sygn. oo.

59

W Wieluniu, 27 I 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, współdziedzicowi ciecuiowskiemu, o zabranianie poddanym klasztornym wypasu bydła na łąkach i zaganianie ich do własnych obór, transumuje najpierw pozew na termin Zygmunta

¹⁴ Or.: Szymoszary; miejscowość nie znana.

¹⁵ Or.: „fer. 2 pt f. Circumc. Domini proxima — — 1614” [6.I].— Por. Chronologia polska s. 364. Zachodzi tu jakaś pomyłka, bo niemożliwe, by w święto Trzech Króli wystawiano dokument. Chyba zamiast fer. sexta (3.I) wpisano secunda.

III, króla polskiego, wydany Łaszewskiemu w Wieluniu 7 I 1613, następnie zaś przekazuje sprawę Trybunałowi Koronnemu, o czym oznajmił pozwanemu woźny generalny dnia 20 I w Ciecuiowie.

KW k. 48v—49v z nie znanego dok. o sygn. 5.

60

W Wieluniu, 12 III 1614

Ugoda zawarta między Zofią Pudłowską, wdową po Melchiorze, dwoma synami: Melchiorzem i Kacprem a Tomaszem prowincjałem, Walentym (z Warty), wikariuszem prowincji i przeorem wieluńskim, Piotrem Nigrycjuszem, przeorem jasnogórskim, oraz Jakubem Bolesławitą¹⁶, przeorem wieruszowskim, w sprawie odkupu dzierżawy wsi Ciecuiowa, Żytniowa i Stradźca, będących własnością konwentu wieruszowskiego i częstochowskiego. Pozwala ona na dzierżawienie dożywocia Pudłowskiej we wsi Stradźcu, z chwilą zaś jej śmierci, dobra wraz ze wszystkimi poddanymi wrócić do klasztoru jasnogórskiego lub wieruszowskiego. Nadto ciż arendarze spłacą prowincjałowi lub konwentowi wieruszowskiemu odszkodowanie z racji zubożenia poddanych przez wojsko i ucisk Pudłowskich. Z braku pieniędzy na pełny wykup dożywocia, Paulini pozostawiają w depozycie klejnoty aż do spłacenia całej sumy 1000 zł.

KW k. 15v—17 z widymatu AJG 1584 s. 67—70 w j. polskim.

Reg. AJG 2256 s. 249—250 poz. G.

Uw. Chodyński: Paulini s. 475.

61

W Wieluniu, 12 III 1614

Uwierzytelnienie ugody w aktach tamtejszego urzędu grodzkiego o wykupie dzierżawy wsi Ciecuiowa, Żytniowa i Stradźca przez Tomasza, prowincjała, Walentego (z Warty), wikariusza prowincji i przeora wieluńskiego, Piotra Nigrycjusza, przeora jasnogórskiego, i Jakuba Bolesławitę, przeora wieruszowskiego, od Zofii oraz synów Gabriela i Kacpra Pudłowskich.

KW k. 17—18 z widymatu AJG 1584 s. 71—74.

Reg. AJG 2256 s. 550 poz. H.

62

W Wieluniu, 17 III 1614

Marcin Karwowski, woźny generalny ziemi wieluńskiej, wraz z Andrzejem Drzewieckim i Waclawem Karnickim zeznali wobec akt grodzkich wieluńskich, że w dniu 15 III dokonali wprowadzenia Tomasza, prowincjała polskich konwentów, w część dóbr Żytniowa, Ciecuiowa i Stradźca, niegdyś odstąpionych w dzierżawę Melchiorowi i Zofii Pudłowskim oraz ich następcom.

KW k. 18—18v z widymatu AJG 1548 s. 75—76.

Reg. AJG 2256 s. 250 poz. J.

63

W Wieluniu, 21 IV 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego o wycięcie 5 dębów klasztornych przez poddanych Jana Łaszewskiego zarządza przysięgę tymże poddanym odnośnie zarzuczanych im przestępstw.

KW k. 33v—34 z nie znanego dok. o sygn. ii.

64

W Wieluniu, 21 IV 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi Jana Łaszewskiego, wojskiego wieluńskiego, przeciw braciom konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego o wycięcie drzew w lesie przez ich poddanych, mocą którego, po zapoznaniu się z prawami klasztoru i jego poddanych, potwierdza wyrok sądu

¹⁶ Or.: Boleslades. Gdzie indziej występuje jako Jakub Bolesławita, a sam podpisał się Jacobus Boleslavius (KW k. 179v) oraz Jacobus Boleslades (AJG 1584 s. 69).

powieśnego, zarządza wspomnianym przysięgę o niewycięciu drzew prócz swoich, na co Łaszewski założył naganę sędziego i apelację do Trybunału Koronnego.

KW k. 107—108v z nie znanego dok. o sygn. 40.

65

W Krzepicach, 19 VI 1614

Kacper Pudłowski potwierdza odbiór 1350 zł od prowincjała (Tomasza Drzewiciusa) i braci klasztoru częstochowskiego, jako zobowiązanie zaszele w czasie umowy o przejęciu dóbr cieciulowskich, żytniowskich i stradzieckich.

KW k. 18v—19 z widymatu AJG 1584 s. 77—78 w j. polskim.

Od. w Tekach Fijałka pod datą j.w. AJG bez sygn.

Reg. AJG 2256 s. 250.

66

W Wieluniu, 23 VI 1614

Kacper i Melchior Pudłowscy, w swoim i matki Zofii imieniu, zadośćczynią prowincjałowi Tomaszowi oraz konwentowi jasnogórskiemu i wieruszowskiemu za otrzymane 1350 zł, zrzekają się wszelkich praw do użytkowania dóbr Ciecuiowa, Żytniowa i Stradźca.

KW k. 19—20 z widymatu AJG 1584 s. 79—84.

Reg. AJG 2256 s. 250 poz. L.

67

W Wieluniu, 23 VI 1614

W Urzędzie Grodzkim Wieluńskim zaświadcza Walenty z Warty, wikariusz prowincji i przeor wieluński, oraz dwaj bracia: Marcin Mleczyński i Grzegorz Cardinalis, że otrzymali od Kacpra Pudłowskiego kosztowności zastawne, będące własnością konwentu jasnogórskiego.

KW k. 20 z widymatu AJG 1584 s. 83—84.

Reg. 2256 s. 250 poz. M.

68

W Wieluniu, 12 VII 1614

Jan Kobeliński, dziedzic świbski, stwierdza przed urzędem grodzkim o sprzedaży całej posiadłości w Świbie: z lasami, polami, stawami, poddanymi i nieruchomościami — Mikołajowi Szyszkowskiemu, sędziemu wieluńskiemu, za cenę 3050 fl.

KW k. 75—76v z nie znanego dok. o sygn. 22.

Reg. AJG 2256 s. 264 poz. 3 nfb.

69

W Wieluniu, 12 VII 1614

Jan Kobeliński¹⁷ z Krzysztofem Tomickim uwierzytelniają przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim przeniesienie wszystkich praw do dziedziczenia swych części dóbr w Świbie Mikołajowi Szyszkowskiemu, sędziemu ziemi wieluńskiej, mocą umowy z dnia 22 X 1613.

KW k. 76v—77 z nie znanego dok. o sygn. 23.

Reg. AJG 2256 s. 264 poz. 4 nfb.

70

W Wieluniu, 12 VII 1614

Jan Kobeliński wobec tamtejszego urzędu grodzkiego przynosi i inkorporuje sumę 133 fl., zdeponowaną na jego dobrach w Świbie przez braci Pogorzelskich, sędziemu wieluńskiemu Mikołajowi Szyszkowskiemu.

KW k. 77—77v z nie znanego dok. o sygn. 24.

Reg. AJG 2256 s. 264 poz. 4 nfb.

71

W Wieluniu, 12 VII 1614

Jan i Dorota Kobelińscy wobec tamtejszego urzędu grodzkiego przekazują wszystkie swoje dobra Mikołajowi Szyszkowskiemu, sędziemu ziemi wieluńskiej, jednocześnie też pozywają przed sąd Jana i Barbarę Piątkowskich o rozpoznanie należności z dóbr świbskich temuż Szyszkowskiemu.

¹⁷ Or.: Kobyleński.

KW k. 77v—78v z nie znanego dok. sygn. 25.

Reg. AJG 2256 s. 264.

72

W Kościanie, 21 VII 1614

Jan i Barbara Piątkowscy wobec Urzędu Grodzkiego w Kościanie rezygnują na rzecz Mikołaja Szyszkowskiego ze swojej posiadłości w Świbie, za sumę 630 fl.

KW k. 78v—79 z nie znanego dok. o sygn. 26.

Reg. AJG 2256 s. 264.

73

W Wieluniu, 8 VIII 1614

Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, składa relację w tamtejszym urzędzie grodzkim o założeniu w dniu 27 VII pozwu Janowi Łaszewskiemu, wydanego z powodu skargi konwentu wieruszowskiego w sprawie zawłaszczenia pewnych dóbr dziedzicznych temuż klasztorowi oraz jego poddanym w Ciecuiowie i tak: łąki Janowi Srokoszowi na Głębokim Kącie, Walentemu Kosisko za rzeką Borową, Bartłomiejowi Erazmikowi z przymiarków, konwentowi zaś pewnych gruntów i nieużytków w oznaczonych stajach, podobnie także Szymonowi Droisz i Walentemu Kosisko.

KW k. 40—40v z nie znanego dok. o sygn. uu.

74

W Wieluniu, 29 VIII 1614

Zygmunt III, król polski, na wniosek Wita Kalisza z Żytniowa, poddanego konwentu wieruszowskiego, który występuje w jego imieniu, pozywa Łazarza Bąkowskiego, arendarza żytniowskiego, do stawienia się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim za zniszczenie temuż Kaliszowi okien i zabranie przemocą bydła z obory do własnej ze stratą 50 marek pol. oraz przeciw nadmiernemu żądaniu pracy, czemu sprzeciwiają się tutaj Paulini.

KW k. 120v z widymatu AJG 1583 s. 15.

75

W Wieluniu, 29 VIII 1614

Zygmunt III, król polski, pozywa Gabriela Kowalskiego, dziedzica części wsi Żytniowa, do stawienia się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie zranienia Macieja Snioszka, poddanego konwentu wieruszowskiego, który w jego imieniu oręduje.

KW k. 137—138 z widymatu AJG 1583 s. 79.

76

W Wieluniu, 29 VIII 1614

Zygmunt III, król polski, pozywa przed Sąd Ziemski Wieluński Gabriela Kowalskiego, dziedzica części wsi Żytniowa, oskarżonego przez konwent wieruszowski o zabranie 7 stajów roli w miejscu zwanym Walenczewiem, naprzeciw wsi Sternalice, będących w posiadaniu Błażeja Kolano, poddanego klasztoru.

KW k. 138v—139 z widymatu AJG 1583 s. 85—86.

77

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Wita Kalisza z Żytniowa, poddanego konwentu wieruszowskiego, występującego w jego imieniu, przeciw Łazarzowi Bąkowskiemu o zniszczenie przezeń okien i zabranie bydła z obory, za niewypełnienie wymaganej pracy przez pozwanego; sąd skazuje Bąkowskiego na karę kontumacyjną po raz pierwszy za niestanne w tym terminie.

KW k. 120v—121 z widymatu AJG 1583 s. 17—18.

78

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Erazma Snioszka, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie, występującego wraz z nim, o poranienie i pobicie w.w. Erazma przez Łazarza Bąkowskiego, który za niestanne na rozprawie skazany zostaje na karę kontumacyjną po raz pierwszy.

KW k. 124—124v z widymatu AJG 1583 s. 33—34.

79

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Macieja Grygi, podannego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie, występującego wraz z nim, o zranienie i pobicie w w. Macieja przez Łazarza Bąkowskiego, który za niestanne zostaje skazany na karę kontumacyjną.

KW k. 127v z widymatu AJG 1583 s. 47.

80

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Jana Janika, podanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie, występującego wraz z nim, o pobicie do nieprzytomności i poranienie przez Łazarza Bąkowskiego; sąd skazuje go na karę kontumacyjną po raz pierwszy.

KW k. 130v z nie znanego dok. o sygn. 20.

81

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie konwentu wieruszowskiego, dziedzica części dóbr Żytniowa, który oskarża Łazarza Bąkowskiego o bezprawne zabranianie wypasu bydła na pastwiskach i zobowiązanie do nadmiernych prac jego poddanych, powodującego szkodę na sumę 1000 marek: skazuje go na karę kontumacyjną po raz pierwszy.

KW k. 133v—134 z widymatu AJG 1583 s. 61—62.

82

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi klasztoru wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu o zawłaszczenie pewnych łąk i dóbr temuż konwentowi i jego poddanym, transumuje najpierw pozew Zygmunta III, króla polskiego, wydany mu 25 VIII w Wieluniu w celu stawienia się na termin, następnie zaś przyjmuje dylację na wniosek pozwanego, celem zebrania dowodów, i przekazuje rozpatrzenie sprawy do Trybunału Koronnego.

KW k. 40v—41v z nie znanego dok. o sygn. xx.

83

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich transumuje przedłożony sobie pozew sądowy Zygmunta III, króla polskiego, wydany 26 VIII w Wieluniu, spowodowany przez konwent wieruszowski przeciw Mikołajowi Łaszewskiemu, synowi Jana, o zniszczenie pól i łąk oraz o wycięcie ok. 600 drzew różnego rodzaju w dobach cieciułowskich, obecnie przenosi rozprawę do Trybunału Koronnego, na skutek nieprzyjęcia przez pozwanego dekretu sądu i wniesienia nagany sędziego.

KW k. 57v—58v z nie znanego dok. o sygn. 18.

84

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi Jana Łaszewskiego przeciw konwentowi jasnogórskiemu i wieruszowskiemu o wycięcie drzew w lesie ogłasza podwójną apelację do Trybunału Koronnego, podaną przez Łaszewskiego przeciw dekretowi uwalniającemu od rozszczeń sumy 1000 zł oraz ze strony klasztoru o wypełnienie przysięgi, której nie dopuszczają sądy wyższe z powodu apelacji Łaszewskiego do Trybunału.

KW k. 108v—109v z nie znanego dok. o sygn. 41.

85

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi Macieja Śnioszka o zranienie i pobicie przez Gabriela Kowalskiego, dziedzica części wsi Żytniowa, skazuje go za niestanne na karę kontumacyjną po raz pierwszy.

KW k. 138 z widymatu AJG 1583 s. 81—82.

86

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Gabrielowi Kowalskiemu, współdziedzicowi żytniowskiemu, o zabranie 7 stajów roli ich poddanemu Błażejowi Kolano — wobec niestannego skazuje pozwanego na karę kontumacyjną.

KW k. 139—139v z widymatu AJG 1583 s. 87—88.

87

W Wieluniu, 29 IX 1614

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego, dziedzica części dóbr wsi Żytniowa, przeciw Janowi, Gabrielowi i Marcjanowi Kowalskim o krzywdzący podział i niechęć do nowego podziału łąsów, borów, zarośli oraz pól żytniowskich — orzeką ich z powodu niestannego na karę kontumacyjną.

KW k. 141v—142 z widymatu AJG 1583 s. 85—86.

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 40.

88

W Wieluniu, 3 XI 1614

Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, relacjonuje przed tamtejszym urzędem grodzkim o złożeniu pozwu Janowi Łaszewskiemu, wojskiemu wieluńskiemu, współdziedzicowi dóbr ciecuiówskich, spowodowanego przez konwent wieruszowski w sprawie skargi o wyoranie miedzy i zabranie pewnych gruntów, zwanych przymiarkami.

KW k. 47—47v z me znanego dok. o sygn. 3.

89

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, na wniosek braci konwentu wieruszowskiego pozywa ukaranego już kontumacją Gabriela Kowalskiego, dziedzica części dóbr w Żytniowie, do stawienia się na najbliższym terminie w sprawie naruszenia własności do sadzawki sołtysiej w Ciecuiowie, należącej do dóbr kościelnych klasztoru wieruszowskiego.

KW k. 97v z nie znanego dok. o sygn. 26.

90

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, po raz drugi wzywa ukaranego już kontumacją Łazarza Bąkowskiego o stawienie się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie zniszczenia okien i zabrania bydła Witowi Kaliszowi, poddanemu konwentu wieruszowskiego w Żytniowie.

KW k. 121^b—121v z pozwu współcz. bez pieczęci AJG 1583 s. 19—20.

91

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, pozywa ukaranego już kontumacją Łazarza Bąkowskiego w celu stawienia się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie zranienia i pobicia Erazma Śnioszka, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie.

KW k. 124v z współcz. pozwu bez pieczęci AJG 1583 s. 35—36.

92

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, pozywa ukaranego już kontumacją Łazarza Bąkowskiego o stawienie się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie zranienia i pobicia Macieja Grygi, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie.

KW k. 127v—128 z pozwu współcz. bez pieczęci AJG 1583 s. 49.

93

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, pozywa ukaranego już kontumacją Łazarza Bąkowskiego o stawienie się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie pobicia i zranienia Jana Janika, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie.

KW k. 130v—131.

94

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, pozywa ukaranego już kontumacją Łazarza Bąkowskiego o stawienie się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie czynienia przeszkód poddanym klasztornym w wypasie bydła, obciążania nadmiernymi świadczemiami i zubożania ich materialnie.

KW k. 134 z współcz. pozwu bez pieczęci AJG 1583 s. 63—64.

95

W Wieluniu, 5 I 1615

Zygmunt III, król polski, pozywa powtórnie ukaranego już kontumacją Gabriela Kowalskiego do stawienia się przed Sądem Ziemskim Wieluńskim w sprawie pobicia i poranienia Macieja Snioszka, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytomowie.

KW k. 138—138v z or. AJG 1583 s. 83—84.

96

W Piotrkowie, 16 I 1615

Trybunał Koronny w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, współdziedzicowi cieciułowskiemu, o zniszczenie i zabranie pasieki przez jego poddanych zawieszając rozprawę (za zgodą o. Marcina Mleczyńskiego, inspektora spraw, a z drugiej strony Marcina Zaleskiego) do dnia 13 III tr.

KW k. 36 z nie znanego dok. o sygn. pp.

97

W Piotrkowie, 16 I 1615

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie skargi o. Marcina Mleczyńskiego, wniesionej imieniem konwentu wieruszowskiego przeciw współdziedzicowi cieciułowskiemu Janowi Łaszewskiemu, o zawłaszczenie pewnych dóbr i łąk temuż klasztorowi i jego poddanym; orzeka wizję lokalną, do której wyznacza podkomorzego wieluńskiego z dwoma świadkami zobowiązując ich do przedstawienia wszystkiego Trybunałowi.

KW k. 41v—42v z nie znanego dok. o sygn. yy.

98

W Piotrkowie, 16 I 1615

Trybunał Koronny w sprawie skargi o. Marcina Mleczyńskiego, przedłożonej w imieniu konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, o zakaz wypasu bydła poddanych klasztornych na łąkach i zaganianie ich do własnych obór — zawieszając rozprawę do dnia 13 III tr.

KW k. 49v—50.

99

W Piotrkowie, 16 I 1615

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie sporu Jana Łaszewskiego, wojskiego wieluńskiego, z konwentem jasnogórskim i wieruszowskim, reprezentowanym przez inspektora spraw o. Marcina Mleczyńskiego, o wycięcie drzew przez ich poddanych i o prawach klasztoru i poddanych do wolnego wyrębu, co sąd powieśny i ziemski w Wieluniu akceptował i nakazał przysięgę, orzekając zwolnienie od następstw, obecnie zaś Trybunał, powołując się na podział lasów z 1603 r., unieważnia oba dekrety z wyjątkiem prawa wyręgu drzew dla konwentu w lasach cieciułowskich i wieruszowskich, nakazując Wojskiemu przysięgę wobec sądu ziemskiego, co do prawa posiadania tychże.

KW k. 109v—110v z nie znanego dok. o sygn. 42.

Kop. współcz. AJG 1584 s. 145—148.

Reg. AJG 2256 s. 246.

100

W Piotrkowie, 16 I 1615

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie apelacji, wniesionej przez konwent jasnogórski i wieruszowski w sprawie złożenia przysięgi, celem uwolnienia od roszczeń z okazji sporu ze współdziedzicem cieciułowskim Janem Łaszewskim

o wycięcie drzew przez poddanych klasztornych w lesie cieciułowskim ze stratą 1000 grzywien, na skutek dylacji wniesionej przez klasztor na Rokach Częstochowskich, a obecnie dzięki interwencji prokuratora spraw o. Marcina Mleczyńskiego, poddani konwentu dopuszczeni są do złożenia przysięgi na najbliższym terminie o nie wyrządzeniu szkód w lesie.

KW k. 111—111v z nie znanego dok. o sygn. 43.

101

W Piotrkowie, 17 I 1615

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie pozwanego Mikołaja Łaszewskiego, syna Jana, o zniszczeniu pól i łąk oraz o wycięcie ok. 600 drzew w dobrach konwentu wieruszowskiego w Ciecuiowie; decyzją obu stron: o. Marcina Mleczyńskiego i Marcjana Zaleskiego rozprawa zostaje odroczone do 13 III tr.

KW k. 58v—59v z widymatu AJG 1584 s. 149—150.

Reg. AJG 2256 s. 251 poz. 19.

102

W Wieluniu, 23 I 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemijskich Wieluńskich w sprawie wycięcia drzew w lesie Jana Łaszewskiego przez poddanych konwentu wieruszowskiego¹⁸, po złożeniu przepisanej przysięgi przez sąd, orzeka ich wolnymi od dalszych roszczeń.

KW k. 111v—112 z nie znanego dok. o sygn. 44.

103

W Ciecuiowie, 27 II 1615

Akt wizji lokalnej słupów granicznych, przeprowadzonej z nakazu Trybunału Koronnego Piotrkowskiego w Ciecuiowie przez podkomorzego wieluńskiego Marcina Ostrowskiego i sześciu świadków, w obecności prowincjała Tomasza Drzewicjusza, przeora wieruszowskiego Melchiora z Zegrza oraz Marcina Mleczyńskiego, a z drugiej strony — Mikołaja Kośmidra Gruszczyńskiego i Mikołaja Łaszewskiego, spowodowany skargą konwentu o zawłaszczenie dóbr jego i poddanych.

KW k. 42v—45 z nie znanego dok. o sygn. zz.

104

W Piotrkowie, 13 III 1615

Trybunał Koronny w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw współdziedzicowi cieciułowskiemu Janowi Łaszewskiemu o zniszczenie pasieki poddanych klasztornych w lasach cieciułowskich przez jego poddanych potwierdza wyrok Sądu Ziemijskiego Wieluńskiego i zarządza, aby Łaszewski wraz z dwoma świadkami złożył przysięgę w tej sprawie przed najbliższym terminem sądowym ziemskim wieluńskim.

KW k. 36v—37 z nie znanego dok. o sygn. qq.

105

W Piotrkowie, 13 III 1615

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw współdziedzicowi Janowi Łaszewskiemu o zawłaszczenie dóbr konwentu i jego poddanych nakazuje pozwanemu złożenie przysięgi według roty, że dóbr tych nie zabrał, ale jest ich posiadaczem od roku 1603.

KW k. 45—46 z nie znanego dok. o sygn. 1.

Obl. AGAD sygn. 197 k. 39, sygn. 513 s. 14.

106

W Piotrkowie, 13 III 1615

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu o zakaz poddanych klasztornych wypasu bydła na łąkach i zapędzanie ich do własnych obór nakazuje pozwanemu złożenie przysięgi według roty, że szkód tych nie wyrządził.

KW k. 50—50v z nie znanego dok. o sygn. 7.

107

W Piotrkowie, 13 III 1615

Trybunał Koronny w sprawie pozwanego Mikołaja Łaszewskiego, oskarżonego

¹⁸ Odnośnie wyliczenia osób por. dok. nr 51.

o zniszczenie pól i wycięcie 6000 drzew w dobrach konwentu wieruszowskiego w Ciecuiowie, nakazuje mu złożenie przysięgi, że szkód tych nie wyrządził w czasie dzierżawienia ich przez Pudłowskich, zarówno klasztorowi jak i jego poddanym, po czym nastąpi orzeczenie w Rokach Zawitych Wieluńskich.

KW k. 59—59v z widymatu AJG 1584 s. 151—154.

Reg. AJG 2256 s. 251 poz. 20.

108

W Wieluniu, 20 III 1615

Jerzy, Babik woźny generalny wieluński, w tamtejszym urzędzie grodzkim składa relację z ogłoszenia pozwu, wydanego przez Sąd Grodzki Wieluński w sprawie skargi konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu, współdziedzicowi ciecuiowskiemu i innym jego przyjaciółom za dokonanie nowego podziału pól, łąk i lasów ciecuiowskich ze szkodą konwentu.

KW k. 38 z nie znanego dok. o sygn. ss.

109

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi wniesionej przez konwent jasnogórski i wieruszowski przeciw Janowi Łaszewskiemu, wojskiemu wieluńskiemu, za nowy podział pól, lasów i łąk ciecuiowskich, dokonany wraz z przyjaciółmi, z powodu niestannego skazuje pozwanego na karę kontumacyjną po raz pierwszy.

KW k. 38v z nie znanego dok. o sygn. tt.

110

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu o zatrzymanie poddanego klasztornego Grzegorza Gzekszy, zbiegłego ze Stradźca wraz z żoną, dziećmi i dobytkiem, skazuje pozwanego Łaszewskiego na karę kontumacyjną za niestanne.

KW k. 52 z widymatu AJG 1584 s. 161—162.

111

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie konwentu wieruszowskiego przeciw Gabrielowi Kowalskiemu najpierw transumuje przedłożony sobie pozew sądowy Zygmunta III, króla polskiego, wydany w Wieluniu dnia 5 I 1615, nakazujący stawienie się Kowalskiego przed tamtejszym sądem pod zarzutem gwałtów wobec sadzawki sołtysiej w Ciecuiowie, obecnie orzeka apelację do Trybunału Koronnego, na skutek nieprzyjęcia dekretu sądowego oraz założenia nagany przez stronę pozywającą.

KW k. 97v—98v z widymatu AJG 1584 s. 15—16.

Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 27.

112

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi Wita Kalisza, poddanego konwentu wieruszowskiego, o wyrządzone krzywdy przez Łazarza Bąkowskiego, biorąc pod uwagę przedłożony tu pozew, włączony do akt, wydany powagą Zygmunta III, króla polskiego, dnia 5 I 1615 w Wieluniu, celem stawienia się w.w. na termin — wobec oporu niestannego skazuje go na kondemnatę na rzecz roszczeń powoda.

KW k. 121v—122 z widymatu AJG 1583 s. 21—22.

113

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie pobicia Erazma Śnioszka, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie, przez Łazarza Bąkowskiego, mając przedłożony sobie pozew, włączony do akt, wydany przez Zygmunta III, króla polskiego, dnia 5 I 1615 w Wieluniu, w celu stawienia się Bąkowskiego

na termin — wobec niestannego skazuje go na kondemnatę na rzecz roszczeń powoda.

KW k. 124v—125 z widymatu AJG 1583 s. 35—36.

114

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie zranienia i pobicia Macieja Grygi, poddanego konwentu wieruszowskiego w Żytniowie, przez Łazarza Bąkowskiego, mając przedłożony sobie powtórny pozew, włączony do akt, wydany powagą Zygmunta III, króla polskiego, z 5 I 1615 w Wieluniu, celem stawienia się Bąkowskiego na termin — wobec niestannego skazuje go na kondemnatę na rzecz roszczeń powoda.

KW k. 128—128v z widymatu AJG 1583 s. 51—52.

115

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie zranienia i pobicia poddanego konwentu wieruszowskiego z Żytniowa przez Łazarza Bąkowskiego, biorąc pod uwagę powtórny pozew, włączony do akt, wydany powagą Zygmunta III, króla polskiego, z 5 I tr. w Wieluniu, celem stawienia się Bąkowskiego na termin — wobec niestannego skazuje go na kondemnatę na rzecz roszczeń powoda.

KW k. 131—131v z nie znanego dok. o sygn. 22.

116

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie obciążania nadmiernymi świadczeniami, zabrania wypasu bydła i zubożania poddanych konwentu wieruszowskiego w Żytniowie przez Łazarza Bąkowskiego, mając przedłożony sobie powtórny pozew, włączony do akt, wydany powagą Zygmunta III, króla polskiego, w Wieluniu dnia 5 I 1615, celem stawienia się Bąkowskiego na termin, wobec niestannego skazuje go na kondemnatę.

KW k. 134—134v z widymatu AJG 1583 s. 65—65v.

117

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich transumując pozew, wydany powagą Zygmunta III, króla polskiego, w Wieluniu dnia 5 I 1615 dla ukaranego już sankcją kontumacyjną Gabriela Kowalskiego, oskarżonego przez konwent wieruszowski o zabranie 7 stajów roli ich poddanemu Błażejowi Kolano, na skutek rozbicia zdań obu stron i nieprzyjęcia wyroku sądowego przez pozwanego, rozstrzygnięcie sprawy przekazuje Trybunałowi Koronnemu w Piotrkowie.

KW k. 139v—140 z widymatu AJG 1583 s. 89—90.

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 38.

118

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi Szymona Droisza z Ciecuiłowa, poddanego konwentu wieruszowskiego, występującego razem z nim, przeciw Janowi Kowalskiemu i Zuzannie z Wierzbia, wdowie po Mikołaju Kowalskim, ukaranym już sankcją za kontumację, w sprawie zabrania łąki, użytkowanej przez Droisza a nabytej wcześniej za 10 fl. węg. od Walentego Kowalskiego, ojca Jana, orzeka, na wniosek pozwanej Zuzanny, odroczenie rozprawy do najbliższego terminu.

KW k. 140v—141 z widymatu AJG 1583 s. 91—94.

Reg. AJG 2256 s. 253 „deest” poz. 39.

119

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Janowi, Gabrielowi i Marcjanowi Kowalskim-Wieruszom, ukaranym już sankcjami za kontumację, w sprawach niechęci do podziału lasów, krzaków, pól i łąk położonych we wsi Żytniowie, mając przedłożony sobie pozew,

włączony do akt, wydany powagą Zygmunta III w Wieluniu dnia 5 I tr., wzywający w.w. do stawienia się na termin sądowy, przyjmuje naganę sędziego, nieprzyjęcie wyroku przez pozywających i apelację do Trybunału Koronnego w Piotrkowie.

KW k. 142—143 z widymatu AJG 1583 s. 97—100.

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 41.

120

W Wieluniu, 11 V 1615

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Albertowi Olewińskiemu, współdziedzicowi wsi Stradziec, o zabranie bezprawnie karczmy, zabudowań, ogrodu i ziemi ze wszystkimi jej przynależnościami, skazuje pozwanego na karę kontumacyjną po raz pierwszy.

KW k. 170 z nie znanego dok. o sygn. a.

121

W Wieluniu, 12 V 1615

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich skazuje Alberta Olewińskiego, dziedzica Praszki, na karę kontumacyjną w sprawie skargi Jakuba Kosisko i Sebastiana Janka oraz konwentu wieruszowskiego, jako obrońcy swych poddanych w Stradźcu, którym pozwany zalał wodą łąki z sianem.

KW k. 92—92v z nie znanego dok. o sygn. A.

122

W Wieruszowie, 15 V 1615

Uгода konwentu wieruszowskiego, w imieniu którego występuje prowincjał Tomasz Drzewicjus, wikariusz Walenty z Warty, przeor wieruszowski Jakub Bolesławita, nadto Sebastian z Częstochowy i Szymon z Lutomerza, a z drugiej Krzysztof i Jan Tomicczy, którzy w niwecz obracają dotychczasowe pretensje i tak postanawiają: z powodu zniszczonego od dawna młyna nie wypłacają klasztorowi pewnej miary mąki, za co zobowiązują się teraz dawać co sobotę wiertel mąki albo żyta z młyna zamkowego, zgadzają się na utrzymanie przez klasztor dwóch jatek rzeźniczych w mieście, 4 łąków na folwarku w Świbie, drzewo z lasu mogą zakonnicy wozić tak do budowli, jak i na opał, zgodnie z aktem fundacyjnym.

KW k. 179—179v z nie znanego dok. w j. polskim.

Reg. AJG 2256 s. 264 poz. 7.

123

Na granicach Rudnik i Żytniowa, 4 VI 1615

Transumpt kamery granicznej w sprawie wsi Rudnik, Stradźca i Żytniowa, w którym:

1.

W Radoszewicach, 18 V 1615

Jerzy Boxa Radoszewski, podkomorzy wieluński, na wniosek Krzysztofa Grodzieckiego z Wyszyny, dziedzica wsi Rudnik, pozywa konwent wieruszowski i Alberta Olewińskiego, dziedzica wsi Stradźca i Żytniowa, celem stawienia się przed urzędem kamery granicznej na granicach dóbr rudnickich i żytniowskich w sprawie słupów granicznych między tymi wsiami, w dniu 4 VI.

Na wezwanie stawili się delegaci konwentu: wikariusz Walenty z Warty, Marcin Mleczynski i Grzegorz z Częstochowy oraz z drugiej strony Albert Olewiński, dzięki czemu ustalono miejsca sporne słupów.

2.

W Radoszewicach, 18 V 1615

Jerzy Radoszewski, na instancję Krzysztofa Grodzieckiego, pozywa przed w.w. kamerę konwent wieruszowski oraz Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich, dziedziców części wsi Żytniowa, do stawienia się na gruncie granicznym wsi Rudnik i Żytniowa, w dniu jak wyżej, w sprawach granic obu wsi. Tymczasem najpierw Konstancja Jaroszevska, wdowa po Stanisławie, w imieniu synów, a także i konwentu wieruszowskiego, występuje przeciw Grodzieckiemu, zaprzecza kompetencji

kamery do rozpatrzenia tej sprawy, rozstrzygniętej już dekretem z 27 I 1614¹⁹
W końcu ustalono miejsca słupów granicznych wsi Rudnik i Żytniowa.

3.

W Radoszowicach, 18 V 1615

W.w. Jerzy Radoszewski, na instancję w.w. Grodzieckiego, pozywa przed kamerę graniczną konwent wieruszowski i Jana Łaszewskiego, trybuna wieluńskiego, współdziedziców wsi Ciecuiowa, do stawienia się w dniu 4 VI na gruncie granicznym Rudnik, Żytniowa i Ciecuiowa w sprawie jak wyżej. Na wezwanie stawia się w imieniu Jana Mikołaj Łaszewski z poddanyymi, z którymi komornik graniczny ustala słupy między tymi wsiami i na koniec poleca woźnemu ogłosić niniejszy dokument.

KW k. 247v—251.

124

W Wieluniu, 31 VIII 1615

Zygmunt III, król polski, na wniosek Łazarza Bąkowskiego i Gabriela Kowalskiego, pozywa konwent wieruszowski, jako dziedzica Żytniowa, w sprawie odszkodowania za krzywdy, wyrządzone pozywającym na skutek zniszczenia łąk przez Błażeja i Jana Kolano, poddanych tegoż konwentu.

KW k. 158—159v.

125

W Wieluniu, 31 VIII 1615

Zygmunt III, król polski, na wniosek Łazarza Bąkowskiego pozywa konwent wieruszowski, dziedzica części wsi Żytniowa, przed Sąd Ziemski Wieluński o oddanie długu przez poddanych konwentu Błażeja Kolano i Wita Kalisza.

KW k. 159v.

126

W Wieluniu, 31 VIII 1615

Zygmunt III, król polski, na wniosek Łazarza Bąkowskiego, dziedzica żytniowskiego, pozywa przed Sąd Ziemski Wieluński konwent wieruszowski o oddanie długu za owies i piwo, wzięte przez poddanego klasztornego Tomasza Żminę z Ciecuiowa.

KW k. 160.

127

W Wieluniu, 16 IX 1615

Zygmunt III, król polski, pozywa powtórnie ukaranego już sankcjami za kontumację Jana Łaszewskiego, do Sądu Ziemskiego w Wieluniu o zatrzymanie u siebie poddanego klasztornego, zbiega Grzegorza Gzekszę ze Stradźca.

KW k. 52—52v z widymatu AJG 1584 s. 163—164.

128

W Wieluniu, 18 IX 1615

Zygmunt III, król polski, w sprawie krzywd Wita Kalisza, poddanego konwentu w Żytniowie, zadanych przez Łazarza Bąkowskiego, ukaranego już kondemnata, wzywa go do odszkodowania.

KW k. 122—122v z współcz. pozwu bez pieczęci AJG 1583 s. 23—24.

129

W Wieluniu, 18 IX 1615

Zygmunt III w sprawie ran i pobicia Erazma Śnioszka z Żytniowa, zadanych przez Łazarza Bąkowskiego, ukaranego już kondemnata, wzywa go do zadośćuczynienia i odszkodowań.

KW k. 125—125v z współcz. pozwu bez pieczęci AJG 1583 s. 37—38.

130

W Wieluniu, 18 IX 1615

Zygmunt III, król polski, wzywa Łazarza Bąkowskiego, ukaranego już kondemnata, do zadośćuczynienia i odszkodowania Maciejowi Grydze z Żytniowa za pobicie i zadanie ran.

KW k. 128 ze współcz. pozwu bez pieczęci, AJG 1583 s. 53.

¹⁹ Dokument nie znany.

- 131** W Wieluniu, 18 IX 1615
Zygmunt III, król polski, wzywa Łazarza Bąkowskiego, ukaranego już kondemnatą, do zadośćuczynienia i odszkodowania Janowi Janikowi z Żytniowa, pobitemu przezeń i zranionemu.
KW k. 131v—132 z nie znanego dok. o sygn. 23.
- 132** W Wieluniu, 18 IX 1615
Zygmunt III, król polski, wzywa Łazarza Bąkowskiego, ukaranego już kondemnatą, do zadośćuczynienia i odszkodowania w wysokości 1000 marek klasztorowi wieruszowskiemu za niesprawiedliwe traktowanie poddanych w Żytniowie, obciążanie świadectwami i zubożanie ich, a także za zabranianie wypasu bydła.
KW k. 135 ze współcz. pozwu bez pieczęci, AJG 1583 s. 67.
- 133** W Wieluniu, 25 I 1616
Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, zeznaje wobec akt Sądu Ziemskiego Wieluńskiego o złożeniu w dniu 15 IV i 18 IX 1615 r. dwóch pozwów, spowodowanych przez konwent wieruszowski przeciw Janowi Łaszewskiemu za zatrzymanie u siebie zbiegłego klasztornego Grzegorza Gzekszy z rodziną.
KW k. 52v—53 z or. AJG 1584 s. 165—166.
- 134** W Wieluniu, 25 I 1616
Marcin Karwowski z Dzietrznik, woźny generalny wieluński, wobec akt Sądu Ziemskiego Wieluńskiego zeznaje, że dnia 1 IX 1614 i 7 I 1615 r. złożył w Żytniowie dwa pozwy do sądu z uprzednią karą kontumacyjną dla Gabriela Kowalskiego, oskarżonego przez konwent wieruszowski o pogwałcenie swych praw do posiadania sadzawki sołtysiej w Ciecuiowie i odszkodowanie na sumę 1000 marek polskich.
KW k. 98v z widymatu AJG 1584 s. 17—18.
Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 28.
- 135** W Wieluniu, 25 I 1616
W.w. Marcin Karwowski relacjonuje wobec akt Sądu Ziemskiego Wieluńskiego o ogłoszeniu w Żytniowie dwóch pozwów, z 1 IX 1614 i 7 I 1615, wniesionych przez konwent wieruszowski, dziedzica części wsi Żytniowa, przeciw Janowi, Gabrielowi i Marcjaniowi Kowalskim w sprawie niechęci do podziału granic w lasach, borach, krzakach, a także polach i łąkach żytniowskich.
KW k. 143—143v z widymatu AJG 1583 s. 101—102.
Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 42.
- 136** W Wieluniu, 25 I 1616
Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, zeznaje przed aktami Sądu Ziemskiego Wieluńskiego o dwukrotnym pozwaniu Alberta Olewińskiego, w dniu 15 IV i 19 IX 1615 r., na termin ziemski wieluński w sprawie zabrania karczmy z domostwem, będących własnością konwentu wieruszowskiego.
KW k. 170—170v z nie znanego dok. o sygn. b.
- 137** W Wieluniu, 26 I 1616
Wyżej wymieniony Karwowski zeznaje przed aktami Sądu Ziemskiego Wieluńskiego o złożeniu dwóch pozwów Albertowi Olewińskiemu, w dniach 15 IV i 19 IX 1615, w sprawie zalania łąk poddanych klasztornym — Jakubowi Kościelnemu i Sebastianowi Jankowi.
KW k. 92v z nie znanego dok. o sygn. B.
- 138** W Wieluniu, 22 II 1616
Zygmunt III, król polski, na wniosek Jana Łaszewskiego z Kraskowic, pozywa braci konwentu wieruszowskiego, właściciela dóbr we wsi Ciecuiowie, celem stawienia się na termin ziemski wieluński, za nie wymierzenie sprawiedliwości

z okazji spalenia lasu w jego dobrach cieciułowskich na szkodę 1000 marek pol. przez poddanych klasztornych: Erazma Bartłomieja, Macieja i Jana Srokoszów, Jana Janika, Erazma Gryskę, Tomasza Żmudę.

KW k. 112v—113 z me znanego dok. o sygn. 45.

139

W Piotrkowie, 18 III 1616

Trybunał Koronny w Piotrkowie, na skutek nagany sędziego Sądu Ziemskiego Wieluńskiego i apelacji, wniesionej przez konwent wieruszowski, rozpatruje w obecności o. Marcina Mleczyńskiego skargę przeciw Gabrielowi Kowalskiemu, dziedzicowi części wsi Żytniowa, o pogwałcenie praw klasztoru do sadzawki sołtysiej w Cieciułowie. Na skutek oporu co do jej posiadania, za zgodą obu stron, nakazuje dylację rozprawy i inkwizycję przez urzędników grodzkich wieluńskich na miejscu.

KW k. 99—99v z widymatu AJG 1584 s. 19—20.

Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 29.

140

W Piotrkowie, 18 III 1616

Dekret Trybunału Koronnego zawiesza rozprawę do następnego terminu w sprawie wniesionej przez konwent wieruszowski, dziedzica części wsi Żytniowa, przeciw Jakubowi, Gabrielowi i Marcjanowi Kowalskim, współdziedzicom żytniowskim, o niechęć do równego podziału miejscowych lasów, borów, zarośli oraz pól i łąk.

KW k. 143v—144 z widymatu AJG 1583 s. 103—104.

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 43.

141

W Wieluniu, 3 V 1616

Jan Kosisko z Cieciułowa, woźny generalny wieluński, wraz z Maciejem Janowskim i Piotrem Jarzyną stwierdzają przed urzędem grodzkim o wprowadzeniu prowincjała Walentego z Warty i przeora wieruszowskiego z całym konwentem w dobra stradzieckie, uwolnione przez śmierć Zofii Pudłowskiej, wdowy po Melchiorze Pudłowskim.

KW k. 20v—21 z widymatu AJG 1584 s. 85—86.

Reg. AJG 2256 s. 250 poz. N.

142

W Wieluniu, 26 IX 1616

Dekret Sądu Ziemskiego Wieluńskiego w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu o zatrzymanie zbiegłego Grzegorza Gzekszy postanawia kontynuować przewód na rokach ziemskich wieluńskich.

KW k. 53 z widymatu AJG 1584 s. 167—168.

143

W Wieluniu, 26 IX 1616

Sąd Ziemski Wieluński, zawiązany podczas nieobecności sędziego Mikołaja Szyszkowskiego i podsędka Krzysztofa Madalińskiego, przez Andrzeja Rychłowskiego, notariusza ziemskiego wieluńskiego, Jana Raczyńskiego, sędziego i Jana Masłowskiego, podsędka kamery akt ziemskich wieluńskich, przyjmuje zeznanie woźnego generalnego ziemskiego Marcina Karwowskiego o złożeniu dekretu kondemnacyjnego Łazarzowi Bąkowskiemu w dniu 18 IX 1615 r. w sprawie krzywd na sumę 50 marek pol. wyrządzonych Witowi Kaliszowi z Żytniowa.

KW k. 122v z widymatu AJG 1583 s. 25—26.

144

W Wieluniu, 26 IX 1616

Marcin Karwowski, przed urzędem jak wyżej, relacjonuje o złożeniu dekretu kondemnacyjnego w dniu 18 IX 1615 Łazarzowi Bąkowskiemu w sprawie odszkodowania w sumie 100 marek pol. z powodu zranienia Erazma Śnioszka.

KW k. 125v—126 z widymatu AJG 1583 s. 39—40.

145

W Wieluniu, 26 IX 1616

Marcin Karwowski, jak pod nr 143, składa relację o złożeniu dekretu kon-

demnacyjnego w dniu 18 IX 1615 r. Łazarzowi Bąkowskiemu w sprawie odszkodowania sumy 50 marek pol. z powodu zranienia Macieja Grygi.

KW k. 128v—129 z widymatu AJG 1583 s. 55—56.

146

W Wieluniu, 26 IX 1616

Marcin Karwowski, jak pod nr 143, składa relację o złożeniu dekretu kondemnacyjnego Łazarzowi Bąkowskiemu w dniu 18 IX 1615 w Żytliowie w sprawie odszkodowania na sumę 50 marek pol. z powodu zranienia i pobicia Jana Janika.

KW k. 132—132v z nie znanego dok. o sygn. 24.

147

W Wieluniu, 26 IX 1616

Marcin Karwowski, jak pod nr 143, składa relację o złożeniu dekretu kondemnacyjnego Łazarzowi Bąkowskiemu w dniu 18 IX 1615 w sprawie wynagrodzenia sumy 1000 marek pol. poddanym konwentu za niesprawiedliwe ich traktowanie, obciążanie świadczeniami i zakaz wypasu bydła na łąkach.

KW k. 135—135v z widymatu AJG 1583 s. 69—70.

148

W Piotrkowie, 21 X 1616

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Gabrielowi Kowalskiemu, dziedzicowi części dóbr w Żytliowie, o pogwałcenie praw własności do stawu soltysiego w Ciecuiowie, nakazuje przeorowi Walentemu z Miedzna, jednemu z członków tamtejszego klasztoru, oraz sześciu świadkom złożyć przysięgę na najbliższym terminie wieluńskim na dowód posiadania tejże sadzawki, jako należącej do sołectwa konwentu w dobrach Ciecuiowa, po czym sprawa będzie rozpatrzona wobec sądu roków ziemskich z mocą powyższego dekretu.

KW k. 99v—100 z widymatu AJG 1584 s. 21—24.

Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 30.

149

W Wieluniu, 23 I 1617

Jakub Szółka i Walenty Lissek, poddani Jana Łaszewskiego, wojskiego, składają przysięgę w sprawie zarzutu konwentu jasnogórskiego i wieruszowskiego, reprezentowanych obecnie przez ojców Mikołaja Królika i Michała Żeromskiego, o wycięcie i kradzież 5 dębów w Ciecuiowie. Zaprzeczając prawdziwości oskarżeń, otrzymują jednocześnie uwolnienie od dalszych następstw.

KW k. 34 z nie znanego dok. o sygn. mm.

150

W Wieluniu, 23 I 1617

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi konwentu wieruszowskiego przeciw Janowi Łaszewskiemu o zawłaszczenie dóbr klasztoru i jego poddanych ogłasza go wolnym, przyjąwszy uprzednio przysięgę nakazaną przez Trybunał w Piotrkowie.

KW k. 46—47 z nie znanego dok. o sygn. 2.

151

W Wieluniu, 23 I 1617

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie zatrzymania poddanego klasztornego Grzegorza Gzekszy przez Jana Łaszewskiego nakazuje przysięgę dwom świadkom ze strony konwentu, że Gzeksza jest dziedzicznym poddanym i nie przywiązany do ziemi, po czym wyrok wyda najbliższy rok zawity.

KW k. 53—53v z widymatu AJG 1584 s. 169—170.

152

W Wieluniu, 23 I 1617

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich, na podstawie upoważnienia Trybunału Koronnego w sprawie skargi o krzywdy wyrządzone w dobrach ciecuiowskich konwentu wieruszowskiego i wycięcie ok. 600 drzew w tamtejszym lesie przez Jana Łaszewskiego, uwalnia go od wszelkich następstw sądowych przez złożenie przezeń przysięgi zaprzeczającej oskarżeń.

KW k. 60 z widymatu AJG 1584 s. 155—156.

Reg. AJG 2256 s. 251 poz. 21.

153

W Wieluniu, 23 I 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Jana Łaszewskiego przeciw braciom konwentu wieruszowskiego, współdziedzicom cieciułowski, o wymierzenie zadośćuczynienia ich poddanym z powodu spalania lasu na szkodę 3000 marek pol. odkłada rozprawę do najbliższego terminu, celem zebrania dowodów.

KW k. 113—113v z widymatu AJG 1584 s. 157—158.

Reg. AJG 2256 s. 253—254.

154

W Wieluniu, 23 I 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi wniesionej przez Krzysztofa Grodzieckiego, dziedzica z Rudnik, przeciw Janowi i Mikołajowi Łaszewskiemu, Gabrielowi Kowalskiemu i konwentowi wieruszowskiemu o rozpoznanie słupów granicznych w dobrach wsi Cieciułowa, Rudnik i Jaworzna, dotyczących do siebie, z powodu niestannego ogłasza ich przez woźnego Adama Muchę winnymi kary kontumacyjnej.

KW k. 115—115v z widymatu AJG 1584 s. 179—180.

155

W Wieluniu, 23 I 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich odkłada powtórnie rozpatrzenie spraw do najbliższego terminu w przedmiocie skargi konwentu wieruszowskiego o zabranie karczmy wraz z zabudowaniami, łąkami, ogrodem i wszystkimi przynależnościami przez Alberta Olewińskiego, współdziedzica stradzieckiego.

KW k. 171—171v z nie znanego dok. o sygn. c.

156

W Wieluniu, 24 I 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich odracza rozprawę o rozstrzygnięcie sporu, wniesionego przez Jakuba Kościelnego i Sebastiana Jankę, poddanych konwentu wieruszowskiemu w Stradźcu, w imieniu których występują ojcowie Mikołaj Królik i Michał Żeromski, przeciw Albertowi Olewińskiemu o zalanie łąk z sianem tymże poddanym na sumę 100 marek.

KW k. 93 z nie znanego dok. o sygn. c.

157

W Wieluniu, 17 II 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie wycięcia barci poddanym klasztornym w Cieciułowie przez poddanych Jana Łaszewskiego, po otrzymaniu pełnomocnictwa od Trybunału Koronnego, celem przyjęcia przysięgi od pozwanego, ogłasza go wolnym, na czym poprzestają obaj pozywający ojcowie, Mikołaj Królik i Michał Żeromski.

KW k. 37v z nie znanego dok. o sygn. rr.

158

W Wieluniu, 17 IV 1617

Dekret Sądu Ziemskiego Wieluńskiego orzeka, że Jan Łaszewski jest wolnym od zarzutów zatrzymania zbiegłego poddanego konwentu wieruszowskiego Grzegorza Gzekszy, przyznając klasztorowi prawo kontynuowania sprawy na Rokach Ziemskich Wieluńskich.

KW k. 53v—54 z widymatu AJG 1584 s. 171—172.

159

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich zawiesza rozprawę do najbliższego terminu w sprawie między Walentym z Miedzna, przeorem wieluńskim i Mikołajem Królikiem, kaznodzieją jasnoogórskim, działających imieniem konwentu wieruszowskiego, a Mikołajem Łaszewskim — w imieniu ojca Jana, o zatrzymanie zbiegłego poddanego Grzegorza Gzekszy.

KW k. 54—54v z widymatu AJG 1584 s. 173—174.

160

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich odracza rozstrzygnięcie sporu, wniesionego przez Jakuba Kościelnego i Sebastiana Jankę, poddanych konwentu wieruszowskiego w Stradźcu, w imieniu których występują ojcowie Mikołaj Królik i Walenty (z Miedzna), przeor wieluński, przeciw Albertowi Olewińskiemu o zalanie łąk z sianem tymże poddanym.

KW k. 93—93v z nie znanego dok. o sygn. D.

161

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich, z upoważnienia Trybunału Koronnego w Piotrkowie, w sprawie wniesionej przez konwent wieruszowski przeciw Gabrielowi Kowalskiemu, współdziedzicowi cieciulowskiemu, na wniosek ojców Walentego z Miedzna i Mikołaja Królika, sprawę przerosi do następnego terminu.

KW k. 100—100v z widymatu AJG 1584 s. 25—26.

Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 31.

162

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich transumuje najpierw przedłożony sobie pozew, wydany powagą Zygmunta III, króla polskiego, z dnia 11 IX tr. w Wieluniu, na wniosek Stanisława, Adama i Pawła Warszyckich, synów Andrzeja podkomorzego sieradzkiego, domagających się po śmierci Stanisława Warszyckiego, wojewody podlaskiego, rozpoznania i wytyczenia granic między dziedzicami wsi Jaworzna i Rudnik, pozwanych już i ukaranych sankcjami kontumacyjnymi: Janem i Mikołajem Łaszewskimi oraz przeorem²⁰ prowincjalnym i wieruszowskim, wzywający ich do stawienia się na termin ziemski wieluński, wobec sporu obu stron, rozstrzygnięcie przekazuje Trybunałowi Koronnemu w Piotrkowie.

KW k. 116—117 z widymatu AJG 1584 s. 181—184; tamże drugi widymat (s. 185—188).

Reg. AJG 2256 s. 247 poz. 5 nlb.

163

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez Wita Kalisza z Zytniowa i klasztor wieruszowski o zadośćuczynienie krzywd wyrażonych temuz Kaliszowi przez Łazarza Bąkowskiego transumuje najpierw dekret w.w. sądu, wydany w Wieluniu 23 I 1617 r., w którym pozwany Bąkowski zostaje skazany na kondemnatę, obecnie zaś przedstawiciele konwentu — Mikołaj Królik i Michał Żeromski otrzymują prawo intrmisji wraz z przezyskiem na jego dobrach, co gdyby nie doszło do skutku, sprawa będzie przekazana wojewodzie lub urzędowi grodzkiemu, celem dalszego egzekwowania.

KW k. 123—124 z widymatu AJG 1583 s. 27—30.

164

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez Erazma Śnioszka i konwent wieruszowski o zadośćuczynienie za pobicie w.w. przez Łazarza Bąkowskiego, transumuje uprzedni dekret sądu w.w. z 23 I 1617 r., w którym pozwany Bąkowski zostaje skazany na kondemnatę, obecnie zaś przedstawiciele klasztoru Mikołaj Królik i Michał Żeromski, otrzymują prawo intrmisji i przezysku w dobrach pozwanego, do czego dodani są woźny i dwaj świadkowie, którym gdyby okazano sprzeciw, sprawa ma być oddana wojewodzie lub urzędowi grodzkiemu, celem dalszego postępowania.

KW k. 126—127v z widymatu AJG 1583 s. 41—44.

²⁰ Kopia opisał osobę pozwanego przeora, może ze względu na nieprecyzyjne określenie: „nec non religiosus totique communitati Czesztochoviensi seu Wieruszowiensi”, o którym czytamy dopiero w widymacie AJG 1584 s. 181.

165

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Macieja Grygi i konwentu wieruszowskiego o zranienie go i pobicie przez Łazarza Bąkowskiego, arendarza żytniowskiego, transumuje najpierw uprzedni dekret w.w. sądu ziemskiego z 23 I 1615 r., w którym pozwany skazany został na kondemnatę, obecnie zaś przedstawiciele konwentu w swoim i Grygi imieniu, ojcowie Mikołaj Królik i Michał Żeromski, otrzymują prawo intromisji i przezysku na dobrach pozwanego, co gdyby nie nastąpiło, sprawa ma być przekazana wojewodzie lub urzędowi grodzkiemu wieluńskiemu, celem dalszego postępowania.

KW k. 129—130 z widymatu AJG 1583 s. 57—58.

166

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie Jana Janika i konwentu wieruszowskiego, jako przełożonego tegoż poddanego, o zranienie i pobicie przez Łazarza Bąkowskiego, transumuje najpierw uprzedni dekret sądu w.w. z 23 I tr., w którym pozwany zostaje skazany na kondemnatę, obecnie zaś reprezentanci konwentu — oo. Mikołaj Królik i Michał Żeromski, otrzymują prawo intromisji i przezysku w dobrach pozwanego, w czym gdyby przeszkodzono, sprawa będzie przekazana wojewodzie lub urzędowi grodzkiemu, celem dalszego postępowania.

KW k. 132v—133v z nie znanego dok. o sygn. 25.

167

W Wieluniu, 25 I 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie konwentu wieruszowskiego, dziedzica części dóbr żytniowskich, o niesprawiedliwe traktowanie jego poddanych, zubożanie i zakaz wypasu bydła przez Łazarza Bąkowskiego, transumuje najpierw uprzedni dekret sądu z 23 I 1617 r., w którym pozwany skazany zostaje na kondemnatę, teraz zaś ojcowie Mikołaj Królik i Michał Żeromski otrzymują prawo intromisji w dobrach pozwanego, w czym gdyby przeszkodzono, sprawa ma być oddana wojewodzie lub urzędowi grodzkiemu.

KW k. 135—136v z widymatu AJG 1583 s. 71—74.

168

W Wieluniu, 25 IX 1617

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich odkłada rozpatrzenie sprawy do najbliższego terminu w przedmiocie skargi konwentu wieruszowskiego o zabranie karczny, domostwa, łąk i ogrodów w Stradźcu przez Alberta Olewińskiego.

KW k. 170v—171 z nie znanego dok. o sygn. d.

169

W Wieluniu, 25 IX 1618

Marcin Karwowski z Dietrznik, woźny generalny wieluński, wraz z Maciejem Janowskim i Wacławem Karwickim zeznają przed miejscowym urzędem grodzkim o dokonaniu wizji terenu i rozpoznaniu słupów granicznych w polach konwentu i jego poddanych długości i szerokości 7 stajów, w granicach których, tuż przy rz. Prośnie, Jan Kowalski zbudował kuźnię²¹. Podobnie widzieli las z drzewostanem długości ok. 500, szerokości 18 stajów, zabrany bezprawnie przez tegoż Kowalskiego.

KW k. 144—144v z widymatu AJG 1583 s. 105—106.

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 44.

170

W Radoszowicach, 29 X 1618

Marek Radoszewski, podkomorzy ziemi wieluńskiej, na wniosek Krzysztofa Grodzieckiego, dziedzica w Rudnikach, wzywa Jana i Mikołaja Łaszewskiego, Gabriela Kowalskiego oraz prowincjała i konwent wieruszowski do stawienia się

²¹ Or.: minera. Z tekstu polskiego nr 178 wynika, że chodzi tu o kuźnice. Termin ten przyjąłem do wszystkich odnośnych dokumentów. Por. nr 179.

w dniu 14 XI tr. na polu między Rudnikami a Jaworzmem, celem poznania granic dóbr Rudnik, Jaworzna i Ciecuiłowa.

KW k. 115v z or. AJG 1584 s. 189—190.

171

W Piotrkowie, 14 XII 1618

Dekret Trybunału Koronnego w sprawie niesłusznego podziału i uzurpowania przez Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich pewnych części lasów, pól i łąk żytniowskich, należących do konwentu wieruszowskiego, streszcza najpierw decyzję Sądu Ziemińskiego Wieluńskiego o podziale i warunkach jej spełnienia, następnie, na skutek braku głosów deputowanych, już po przejrzeniu dokumentów prawnych posiadłości klasztoru, sprawę odłożono do następnego terminu; co gdy nie doszło do skutku, z powodu sprzeciwu obu stron — ojców Aleksandra Rzeckiego i Stanisława Białkowskiego, a z drugiej Aleksandra Łodyńskiego, pełnomocnika pozwanego, Trybunał orzeka podział, zwrot zagarniętych części i intromisję do lasu, zarosli, pól i mieszkańców żytniowskich, co ma być wykonane pod karą pieniężną w okresie 6 tygodni.

KW k. 144v—145v z widymatu AJG 1583 s. 107—114; tamże widymat drugi (s. 163—168).

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 45.

172

W Wieluniu, 20 II 1619

Marcin Karwowski, woźny generalny wieluński, oraz Stanisław Biedrzychowski i Wacław Komicki zeznają przed urzędem grodzkim o niedopuszczeniu do wprowadzenia w posiadanie konwentu wieruszowskiego w części lasów i innych dóbr, zagarniętych przez Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich, przysądzonych klasztorowi mocą dekretu Trybunału Koronnego w Piotrkowie.

KW k. 146—146v z widymatu AJG 1583 s. 115—116.

Obi. AGAD 146 k. 146v.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 46.

173

W Wieluniu, 25 III 1619

Dekret Sądu Grodzkiego Wieluńskiego przenosi rozprawę do najbliższego terminu w sprawie przekazania należności 4000 marek pol. jako zysku i przezysku na pozwanych, wyrażonego w dekrete Trybunału Piotrkowskiego o urzędowym wprowadzeniu konwentu wieruszowskiego w lasy i dobra żytniowskie, zagarnięte przez Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich, oraz 14 marek z racji czynności urzędowej woźnego przy zamiarze wprowadzenia klasztoru w tamte dobra.

KW k. 146v z widymatu AJG 1583 s. 115—116.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 47.

174

W Wieluniu, 22 IV 1619

Piotr Gnaszyński z Kawodrzy, woźny generalny wieluński, zeznaje wobec akt sądu grodzkiego, że dnia 22 IV ogłosił pozew do sądu, spowodowany przez Jerzego Kościelnego ze Stradźca, poddanego konwentu wieruszowskiego, w imieniu którego występuje przeor Jan ze Zgierza, przeciw Albertowi Olewińskiemu, współdziedzicowi stradzieckiemu, który przed laty zbudował na gruncie poddanego Kościelnego młyn wodny.

KW k. 86v—87 z nie znanego dok. o sygn. c.

175

W Wieluniu, 22 IV 1619

Powtórny dekret Sądu Grodzkiego Wieluńskiego w sprawie zapłacenia 4014 marek pol., jako zysku i przezysku wyrażonego w dekrete Trybunału o wprowadzeniu konwentu wieruszowskiego w lasy i dobra żytniowskie, zagarnięte przez Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich, oraz jako zapłatę woźnemu z okazji urzędowej czynności.

KW k. 147 z widymatu AJG 1583 s. 119—120.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 48.

176

W Wieluniu, 20 IV 1619

Urząd Grodzki w Wieluniu oblatowuje i zarazem transumuje akt następującej treści:

W Żytniowie pod smugiem, 25 I 1619

Akt wizji i podziału dóbr żytniowskich, przeprowadzonego przez Mikołaja Tymienieckiego, sędziego surogata i wicewojewodę, Mikołaja Mrowińskiego, notariusza i Jana Brodnickiego, burgrabiego, a także przy współudziale Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich-Wieruszów, Jana Szczukockiego i ojców konwentu jasnogórskiego, w którym po przedstawieniu pretensji klasztoru do 7 stajów, sięgających aż do granic ziemi śląskiej, wsi Sternalic i Kościelca, Kowalscy zaprzeczyli, jakoby posiadali je od czasu fundacji klasztoru, twierdząc, że oni są spokojnymi posiadaczami i następcami od niepamiętnych czasów.

KW k. 147—150 ze współcz. kop. AJG 1583 s. 121—132.

Obl. AGAD 197 k. 146v; tamże o intromisji pod dnem 10 X 1619 z racji podziału (k. 146v).

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 49.

177

W Wieluniu, 24 VI 1619

Dekret Sądu Grodzkiego Wieluńskiego w sprawie sporu konwentu wieruszowskiego z braćmi Kowalskimi, jako pozwanymi o spłacenie 4014 marek pol. należnych dekretem Trybunału o intromisji w dobra żytniowskie, na wniosek obu stron zawieszają decyzję do następnej rozprawy.

KW k. 151—151v z kop. współcz. AJG 1583 s. 133—134.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 50.

178

W Wieluniu, 9 VII 1619

Dekret Sądu Grodzkiego Wieluńskiego transumuje najpierw pozew, wydany w dniu 15 III tr. przez Stanisława Koniecpolskiego, hetmana polnego oraz wojewodę wieluńskiego i żarnowieckiego, w którym pozywa przed sąd grodzki na dzień 25 III Jana, Gabriela i Marcjana Kowalskich, celem zrelacjonowania sprawy, zawyrokowanej dekretem Trybunału Koronnego o spłacenie 4000 marek jako zysku i przysku konwentu wieruszowskiego na ich dobrach, z powodu niedopuszczenia intromisji, przyznanej klasztorowi dekretem trybunalskim. Obecnie zaś postanawia rozpatrzenie wszystkiego szczegółowo na najbliższej rozprawie, utrzymując w mocy wszystkie dekryty poprzednie.

KW k. 151v—153 z kop. współcz. AJG 1583 s. 135—138.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 51.

179

W Żytniowie, 18 VII 1619

Wstępne warunki umowy podziału spornych dóbr między konwentem a Janem, Gabrielem i Marcjanem Kowalskimi w Żytniowie, w którym wszystkie zarośla i łąki, poczynsz od roli Kolibabińskiej aż do granic śląskich i stradzieckich mają być na równe trzy części podzielone, z których średnią część ma otrzymać klasztor i jego poddani z prawem wypasu bydła. Zgodzono się także, że w zamian za prawo posiadania kuźni²² na Prośnie Jan Kowalski odda konwentowi staw Kopciowski; klasztor rezygnuje z dawnej części działu Janowskiego w zamian za 10 staj wzdłuż Proсны i 3 działki pod Ciecuiowem.

KW k. 153v—154v ze współcz. kop. AJG 1583 s. 139—142 w j. polskim.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 52.

180

W Wieluniu, 5 VIII 1619

Dekret Sądu Grodzkiego Wieluńskiego w sprawie podziału spornych łąk i zarośli między konwentem wieruszowskim, a Janem, Gabrielem i Marcjanem Kowalskimi, współdziedzicami żytniowskimi, ustala w ciągu dwóch tygodni wytyczenie na gruncie żytniowskim nowych granic.

KW k. 154v—155 z widymatu AJG 1583 s. 143—146.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 53.

²² Por. przyp. 21.

181

W Wieluniu, 2 IX 1619

Dekret Sądu Grodzkiego Wieluńskiego umacnia przyjęte warunki podziału dóbr i zgodę na wprowadzenie w posiadanie, zawarte między Janem, Gabrielem i Marcjanem Kowalskimi a konwentem wieruszowskim w osobie przeora Jana ze Zgietrza oraz Walentego z Miedzna, przeora (wieluńskiego) Mikołaja Królika, kaznodziei jasnogórskiego, Aleksandra Rzeckiego i Alberta Raczyńskiego.

KW k. 155v—156 z widymatu AJG 1583 s. 147—150.

Reg. AJG 2256 s. 254 poz. 54.

182

W Wieluniu, 2 IX 1619

Mikołaj Tymieniecki, wojewoda i sędzia wieluński, Maciej Mrowiński, notariusz i Jan Brodnicki, miejscowy burgrabia. oblatowują umowę z 18 VIII 1619, zawartą w Żytniowie między konwentem wieruszowskim a współdziedzicami żytniowskimi: Janem, Gabrielem i Marcjanem Kowalskimi, w której dokonano podziału części spornych i przyznano obu stronom prawo korzystania z nich na zawsze.

KW k. 156v—158 z nie znanego dok. o sygn. 55.

183

W Wieluniu, 23 IX 1619

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie skargi przeciw Albertowi Olewińskiemu o zbudowanie młyna na gruncie Jerzego Kościelnego, poddanego konwentu wieruszowskiego w Stradźcu, skazuje go na karę kontumacyjną po raz pierwszy²³.

KW k. 87 z nie znanego dok. o sygn. D.

184

W Wieluniu, 23 IX 1619

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich, mając na uwadze pozew Zygmunta III, wydany w Wieluniu 10 IX tr., skierowany do Aleksandra Olewińskiego w celu stawienia się przed najbliższym terminem o zabranie konwentowi wieruszowskiemu karczmy, zabudowań, łąki i ogrodu wraz z przynależnościami w Stradźcu, przyjmuje naganę sędziego i apelację klasztoru do Trybunału w Piotrkowie, o czym ogłasza woźny w domu matki pozwanego 17 IX tr. w Stradźcu.

KW k. 171v—172v z nie znanego dok. o sygn. d.

185

W Wieluniu, 24 IX 1619

Dekret Sądu Roków Ziemskich w Wieluniu, mając przedłożony sobie pozew Zygmunta III z 11 IX 1618 r., wzywający Alberta Olewińskiego do stawienia się przed Sąd Ziemski Wieluński, w sprawie wniesionej przez konwent wieruszowski o zalanie łąk jego poddanym, na skutek założonej dylacji pozwanego i nagany sędziego ze strony powoda, który odwołał się do Trybunału Koronnego, orzeka rozpatrzenie sprawy na terminie zawitym wieluńskim, o czym doniósł woźny dnia 16 IX tr.

KW k. 93v—94v z nie znanego dok. o sygn. E.

186

W Wieluniu, 24 IX 1619

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich z upoważnienia Trybunału Piotrkowskiego w sprawie wniesionej przez braci klasztoru wieruszowskiego, dziedziców w Żytniowie, przeciw Gabrielowi Kowalskiemu, współdziedzicowi części majątności w Ciecuiłowie, o pogwałcenie praw do sadzawki sołtysiej w Ciecuiłowie przenosi, za zgodą o. Aleksandra Rzeckiego, występującego w imieniu konwentu, oraz pozwanego, rozstrzygnięcie sprawy do najbliższego terminu.

KW k. 100v—101 z widymatu AJG 1584 s. 27—28.

Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 32.

²³ Współczesna nota o. Staszewskiego informuje, że na drugich rokach nakazana była wizja, o czym wiedział jedynie z „minuty” (sic). Następny dokument mówi istotnie o relacji woźnego z przeprowadzonej wizji (nr 195).

187

W Wieluniu, 30 XII 1619

Zygmunt III, król polski, wzywa przed Sąd Ziemski Wieluński konwent wieruszowski w sprawie wymierzenia sprawiedliwości poddanemu klasztornemu Janowi Srokoszowi z Ciecuiowa za pobicie córki Adama Łasza, poddanki Jana Łaszewskiego, wojskiego wieluńskiego.

KW k. 113v—114 z nie znanego dok. o sygn. 47.

188

W Wieluniu, 30 XII 1619

Zygmunt III, król polski, pozywa przed Sąd Ziemski Wieluński konwent wieruszowski w sprawie wymierzenia kary w sumie 100 marek poddanemu klasztornemu Tomaszowi Żmindzie, karczmarzowi, za okaleczenie Katarzyny, żony Macieja Lesik, woźnego królewskiego i poddanego Jana Łaszewskiego.

KW k. 114 z nie znanego dok. o sygn. 48.

189

W Wieluniu, 30 XII 1619

Zygmunt III, król polski, na wniosek Macieja Lesika, woźnego generalnego, poddanego Jana Łaszewskiego, wojskiego wieluńskiego, pozywa przed tamtejszy sąd ziemski konwent wieruszowski w sprawie wymierzenia sprawiedliwości poddanym klasztornym Janowi Srokoszowi i Tomaszowi Żmindzie, karczmarzowi, za poranienie powoda, jako osoby urzędowej, na sumę 200 marek.

KW k. 114—114v z nie znanego dok. o sygn. 49.

190

W Wieluniu, 13 I 1620

Zygmunt III, król polski, pozywa przed Trybunał Koronny Alberta Olewińskiego w sprawie zabrania konwentowi wieruszowskiemu karczmy, zabudowań, łąki i ogrodu ze wszystkimi przynależnościami.

KW k. 172v—173.

191

(W Wieluniu), 2 I 1620

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich nakazuje woźnemu i dwom świadkom dokonanie wizji zalanych łąk poddanym klasztornym w Stradźcu, w imieniu których występują teraz przeciw sprawcy krzywd, Albertowi Olewińskiemu, o. Aleksander Bielski, podprzeor i o. Aleksander Rzecki.

KW k. 164—164v z nie znanego dok. o sygn. F.

192

W Wieluniu, 27 I 1620

Konwent wieruszowski, jako dziedzic części wsi Stradziec, reprezentowany przez o. Aleksandra Rzeckiego w sprawie skargi wniesionej do sądu ziemskiego przeciw Albertowi Olewińskiemu o zalanie łąk poddanych klasztoru wraz ze zniszczeniem siana, zakłada obecnie naganę sędziego i przekazuje sprawę Trybunałowi w Piotrkowie.

KW k. 165v—166v z nie znanego dok. o sygn. U.

193

W Wieluniu, 27 I 1620

Albert Olewiński oskarża poddanych klasztornych konwentu wieruszowskiego o wycięcie drzew w lesie żytniowskim.

KW k. 173 — tylko tytułatura sądu, brak tekstu.

Uw. Rekonstrukcja tekstu KW na podstawie widymatu AJG 1583 s. 171—172 i ocalałej tytułatury sądu. Tekst prawdopodobnie nie był nigdy wpisany do kopiarza, bo następna strona 173v była wolna i dopiero później wciągnięto dokument z 1652 r. Ciąg dalszy powyższej sprawy posiada nadto 9 zachowanych dokumentów, jako widymatów, i obejmują one okres od 17 I 1620 do 4 V 1626. AJG 1583 s. 171—184.

194

W Ciecuiowie, 10 III 1620

Zawarcie polubownej ugody między braćmi konwentu wieruszowskiego, który reprezentują: Jan z Zegrza, przeor wieruszowski, Mikołaj Królik, kaznodzieja jasno-górski, Albert Ulatowski i Aleksander Bielski, a Janem Łaszewskim, wojskim wieluńskim, w następujących sprawach:

1. Wojski zapłaci przeorowi za niewydanie zbiega Gzekszy 20 grzywien;
2. Odszkodowania za rany wyrządzone poddanym mają być naprawione przez pośrednictwo woźnego;
3. Konwent zobowiązuje się razem z poddanymi wyciągnąć na miejscu w Ciecuiowie należne konsekwencje za spalenie lasu Łaszewskiemu.

KW k. 54v z or. AJG 1584 s. 175—176 w j. polskim.

195

W Ciecuiowie, 10 III 1620

Ugoda zawarta między konwentem wieruszowskim, w imieniu którego występuje Jan z Zegrza, przeor wieruszowski, oraz Mikołaj Królik, kaznodzieja i zakrystianin jasnogórski, a z drugiej strony Jan Kowalski w sprawie sadzawki sołtysiej w Ciecuiowie, w której to umowie klasztor zobowiązuje się zapisać tenże staw na wieki Gabrielowi Kowalskiemu, ten zaś obiecuje przekazać Paulinom niwę na gruncie żytniowskim albo niwę w dobrach Jana Kowalskiego. Ugoda ma być zatwierdzona na przyszłym terminie ziemskim wieluńskim.

KW k. 101v z or. AJG 1584 s. 29—30 w j. polskim.

Reg. AJG 2256 s. 252 poz. 33.

196

W Wieluniu, 27 IV 1620

Paweł Konieczny z Żytniowa, woźny generalny wieluński, wraz z dwoma świadkami stwierdza w czasie wizji w dniu 9 III tr., że Albert Olewiński przy rzece Prośnie zbudował przemocą młyn wodny i zagrabił pewną część gruntu paulińskiego.

KW k. 87—87v z nie znanego dok. o sygn. E.

197

W Wieluniu, 27 IV 1620

Paweł Konieczny, woźny generalny, oraz dwaj świadkowie, po dokonanej wizji w Stradźcu w dniu 9 III składają relację o wadliwym usytuowaniu stawu Alberta Olewińskiego, co było przyczyną zalania łąk poddanym konwentu.

KW k. 164v—165 z nie znanego dok. o sygn. G.

198

W Wieluniu, 11 V 1620

Sąd na Rokach Ziemskich Wieluńskich uwalnia od następstw w sprawie skargi Jana Łaszewskiego, wojskiego wieluńskiego, przeciw konwentowi wieruszowskiemu:

1. o zranienie Macieja Lesik²⁴ z Ciecuiowa przez Jana Srokosza i Tomasza Żminde;
2. o zranienie Katarzyny Lesik, żony wyżej wymienionego i jego matki²⁵;
3. oraz o niewymierzenie zadośćuczynienia za spalenie lasu przez poddanych klasztornych.

KW k. 114v—115 z nie znanego dok. o sygn. 50.

199

W Wieluniu, 11 V 1620

Bracia paulini w osobach Jana z Zegrza, przeora wieruszowskiego, Aleksandra Bielskiego, podprzeora tamtejszego, Mikołaja Królika, kaznodziei jasnogórskiego i Marcina Żabińskiego, konfratra wieruszowskiego, czynią pojednanie przed aktami sądowymi ziemskimi, nadto zadośćczynią za rany imieniem Jana Kosisko i Jadwigi Żmindziny, poddanych swoich, zadane Maciejowi Lesik, poddanemu Jana Łaszewskiego.

KW k. 55 z widymatu AJG 1584 s. 177—178.

200

W Wieluniu, 11 V 1620

Sąd Ziemski Wieluński zawiesza decyzję do następnego terminu w sprawie Jerzego Kościelnego ze Stradźca, poddanego konwentu wieruszowskiego, przeciw Al-

²⁴ Or.: Liesik; powtarza się w innych miejscach.

²⁵ W dokumencie nr 188 mowa o zranieniu tylko żony Lesika, bez matki.

bertowi Olewińskiemu o przywłaszczenie gruntów Kościelnego i zbudowanie na nich młyna.

KW k. 87v—88 z nie znanego dok. o sygn. F.

201

W Wieluniu, 11 V 1620²⁴

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich w sprawie sadzawki sołtysiej w Ciecuiowie, o którą konwent wieruszowski wniósł przed laty skargę przeciw Gabrielowi Kowalskiemu, dziedzicowi w Ciecuiowie, o czym rozpatrywano na rokach ziemskich, w Trybunale Piotrkowskim, składano przysięgę o przynależności jej do konwentu; obecnie — na skutek zgody przeora wieruszowskiego, Jana z Zegrza, podprzeora, Aleksandra Bielskiego, Mikołaja Królka, kaznodziei częstochowskiego i Marcina Żabińskiego, puszcza w niepamięć poprzednie procesowanie, a sadzawka zostaje przyznana Gabrielowi Kowalskiemu.

KW k. 101v—102v z widymatu AJG 1584 s. 31—32; tamże analogiczny (s. 33—34).

Reg. AJG 2256 s. 252 nr 34.

202

W Wieluniu, 11 V 1620

Dekret Sądu na Rokach Ziemskich Wieluńskich, w którym Gabriel Kowalski, współdziedzic żytniowski i ciecuiowski, zapisuje ziemię swoją w Żytniowie, w miejscu zwanym Konopnikiem, do granic wsi Sternalice okręgu śląskiego i zobowiązuje się wprowadzić w jej użytkowanie braci konwentu wieruszowskiego w zamian za przekazanie sadzawki ciecuiowskiej.

KW k. 102v—103v z nie znanego dok. o sygn. 35.

203

W Wieluniu, 11 V 1620

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich zawiesza do następnego terminu rozstrzygnięcie sporu między konwentem wieruszowskim a Albertem Olewińskim, współdziedzicem wsi Stradziec, o zniszczenie przez niego łąk i siana poddanym klasztoru.

KW k. 165—165v z nie znanego dok. o sygn. C.

204

W Ostrzeszowie, 17 VII 1620

Mikołaj Szyszkowski, sędzia ziemi wieluńskiej, w Urzędzie Grodzkim Ostrzeszowskim uwierzytelnia sprzedaż swojej posiadłości w Świbie, wraz z poddanymi, lasami, gajami i przynależnościami konwentowi wieruszowskiemu, nabytej od Jana Kobelińskiego za 1000 flp., wyjmując jedynie las, zwany Tureckim, koło granicy wsi Olszowa.

KW k. 79—80 z nie znanego dok. o sygn. 17.

Obi. BCz. 3261 s. 85 podaje fer. 3 pt. f. s. Margaretae (14.VII).

Reg. AJG 2256 s. 265.

205

W Wieluniu, 31 VIII 1620

Zofia Kowalska, córka Jana Łaszewskiego a żona Gabriela Kowalskiego, za twierdza w Urzędzie Grodzkim Wieluńskim zapis swego męża dla klasztoru braci św. Pawła Pustelnika we wsi Żytniowie, w miejscu zwanym Konopnik aż do granic wsi Sternalice.

KW k. 104—104v z widymatu AJG 1583 s. 193—194.

Reg. AJG 2256 s. 253 poz. 37 dupl.

206

W Wieluniu, 14 XII 1620

Jan Kosisko, woźny generalny, wraz ze Stanisławem Komornickim i Andrzejem Bienieckim zeznają przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim, że w dniu 14 XI wprowadzili braci konwentu wieruszowskiego w posiadanie roli w Żytniowie, przeka-

²⁴ Or. posiada datę roczną 1622; w obu widymatach zachodzi natomiast 1620, co jest poprawne.

zanej im przez Gabriela Kowalskiego, tamtejszego dziedzica, w miejscu zwanym Konopnik aż do granic wsi Sternalice.

KW k. 104 z nie znanego dok. o sygn. 36.

207

W Wieluniu, 25 I 1621

Dekret Sądu Roków Ziemskich Wieluńskich w sprawie wniesionej przez Jerzego Kościelnego i Jana ze Zgierza, przeora wieruszowskiego, o zbudowanie nieprawnie młyna w dobrach Kościelnego, o czym zeznaje o. Aleksander Rzecki z konwentu jasnogórskiego przeciw napiętnowanemu już karą za kontumację Albertowi Olewińskiemu, twierdzącemu, że młyn ten zbudowany został przed stu laty i utrzymuje go od prawowitych następców. Sąd przyjmuje jego naganę sędziego i przekazuje sprawę Trybunałowi Koronnemu.

KW k. 88—89 z nie znanego dok. o sygn. G.

208

W Ostrzeszowie, 1 II 1621

Adam Milcząg z Wieruszowa, woźny generalny, wraz z dwoma świadkami zaświadcza w Urzędzie Grodzkim Ostrzeszowskim, że konwent wieruszowski wszedł dziś w posiadanie wszystkich dóbr świbskich, nabytych od Mikołaja Szyszkwoskiego.

KW k. 80—80v z nie znanego dok. o sygn. 28.

Reg. AJG 2256 s. 265.

209

W Piotrkowie, 8 III 1621

Trybunał Piotrkowski w sprawie wniesionej przez Jerzego Kościelnego i Jana ze Zgierza, przeora wieruszowskiego, przeciw Albertowi Olewińskiemu, dziedzicowi w Strojcu, o zbudowanie tamże młyna wodnego na dobrach w.w. Kościelnego, za zgodą obu stron, w której konwent reprezentował o. Aleksander Bielski, zawiesza rozprawę do dnia 8 X tr.

KW k. 89—89v z nie znanego dok. o sygn. H.

210

W Piotrkowie, 8 III 1621

Dekret Trybunału Koronnego zawiesza rozprawę do dnia 8 X w sprawie apelacji konwentu wieruszowskiego przeciw decyzji Sądu Wieluńskiego o zalenie łąk i zniszczenie siana w Stradźcu przez współdziedzica Alberta Olewińskiego.

KW k. 166v—167 z nie znanego dok. o sygn. K.

211

W Piotrkowie, 18 II 1622

Trybunał Koronny, po zapoznaniu się z racjami przedłożonymi przez o. Aleksandra Rzeckiego oraz z drugiej strony Jana Bartochowskiego w sprawie zabrania gruntu Jerzemu Kościelnemu, poddanemu konwentu w Stradźcu i zbudowaniu tam młyna wodnego przez Alberta Olewińskiego, zarządza wizję przez podkomorzego granicznego wieluńskiego.

KW k. 89v—90v z nie znanego dok. o sygn. I.

212

W Piotrkowie, 18 II 1622

Trybunał Koronny w sprawie zniszczenia łąk poddanych konwentu wieruszowskiego w Stradźcu przez Alberta Olewińskiego zarządza nową wizję i zbadanie sprawy przez podkomorzego wieluńskiego w ciągu sześciu tygodni.

KW k. 167—168 z nie znanego dok. o sygn. L.

213

W Piotrkowie, 8 III 1623

(Zygmunt Grudziński), wojewoda rawski, w sprawie sporu między konwentem wieruszowskim, występującym przez pełnomocnika Stanisława Kiedrzyńskiego, a Albertem Olewińskim o zabranie ziemi Jerzemu Kościelnemu i zbudowaniu tam młyna orzeka, po dokonanej wizji, że pole, na którym młyn został zbudowany, należy do Olewińskiego.

KW k. 90v.

- 214** W Piotrkowie, 8 III 1623
Trybunał Koronny w sprawie roszczeń konwentu wieruszowskiego o zniszczenie łąk przez Alberta Olewińskiego, po zapoznaniu się z opinią podkomorzego wieluńskiego, uwalnia pozwanego od wszelkich roszczeń na rzecz klasztoru.
KW k. 168.
- 215** W Wieluniu, 20 I 1626
Uгода między konwentem wieruszowskim a Janem Łaszewskim, w której tenże daje klasztorowi dwie role kmiece i jedną zamienia dla złączenia posiadłości klasztornych, za co otrzymuje od Paulinów jeden łąn i dwie łąki, przysądzone dekretem Trybunału Piotrkowskiego.
KW k. 32 — tylko regest, chyba z widymatu AJG 1584 s. 229—232.
Minuta bez podpisów AJG 1584 s. 223—236.
- 216** W Piotrkowie, 20 III 1628
Walerian Grocholski, bakałarz teologii, prowincjał Dominikanów, na prośbę Jana ze Zgierza, przeora wieruszowskiego, eryguje Bractwo Różańcowe w kościele konwentualnym w Wieruszowie archidiecezji gnieźnieńskiej, zorganizowane przez Melchiora Drozdowicza, przeora tegoż klasztoru.
KW k. 206—206v.
- 217** Na Jasnej Górze, 1 IV 1643
Andrzej Gołdonowski, prowincjał zakonu św. Pawła Pustelnika na Polskę i Śląsk, zatwierdza i obdarza przywilejami Bractwo Aniołów Stróżów w kościele konwentualnym pod wezwaniem Najchwalebniejszej Dziewicy Maryi.
KW k. 206v—207v.
Uw. omawia go Bareła: Z dziejów s. 54—55.
- 218** W Uniejowie, 4 X 1643
Maciej Lubieński, arcybiskup gnieźnieński i prymas polski, zatwierdza Bractwo Aniołów Stróżów w kościele Braci św. Pawła Pustelnika w Wieruszowie.
KW k. 207v—208.
Uw. omawia go Bareła: Z dziejów s. 55.
- 219** (W Wieruszowie), po 1649²⁷
Indeks ksiązek Biblioteki Konwentu Wieruszowskiego.
KW k. 314—314v.
- 220** W Ostrzeszowie, 1 X 1652
Przed Sądem Grodzkim Ostrzeszowskim zeznaje woźny generalny Piotr Urbańczyk ze Słupi wraz z Krzysztofem Paczynowskim o swym zejściu na teren świbski, gdzie, na wniosek klasztoru wieruszowskiego, w dniu 23 IX widzieli oni dom i pole w jego otoczeniu, opustoszałe i nie przynoszące pożytku konwentowi a należące do sołtysa, poddanego klasztoru, od pięciu lat opuszczone; o czym zeznali pod przysięgą Jan Zapłotny i Jerzy Jurga, poddani tegoż konwentu.
KW k. 173v.
- 221** W Wieluniu, 28 IV 1655
Błażej Wadowski²⁸, przeor konwentu wieruszowskiego, protestuje przed Urzędem Konsystorza Wieluńskiego przeciw uzurpowaniu prawa patronatu do kościoła parafialnego w Żytniowie przez Mikołaja Kowalskiego i innych.
KW k. 176—176v jako wkładka or., papier 28 × 19,5 cm ze znakiem wodnym, pieczęć wytłoczona pod papierem w kształcie prostokątnym, ze świętymi narożnikami i herbem „róża”

²⁷ Uzupełnienie daty rocznej na podstawie umieszczenia tamże dzieła o Grzegorza Terecego (Directorium spiritualis vitae. Cracoviae 1649).

²⁸ Or.: Vadovius. APP. t. 4 s. 257 podaje brzmienie także w tej formie, natomiast współczesny mu dokument nr 221 posiada: Wadowski, które przyjąłem w tłumaczeniach.

w środku oraz napisem nieczytelną majuskułą w otoku. U góry późniejszy napis: „Ius patronatus in Zytniow praesentia[tur]”, in dorso zaś: „Protestatio Wieruszoviensis contra collatore[s] in Zytniow. 1655, 28 April”.

Uw. Wspomina o nim Patykiewicz: Archidiaconat 1957 s. 432.

222

W Wieluniu, 31 VIII 1657

Ks. Adam Lubojeński przedkłada dziekanowi i zarazem oficjałowi wieluńskiemu Albertowi Terlińskiemu list ordynariusza Andrzeja Leszczyńskiego²⁹, wystawiony w sprawie patronatu kościoła w Żytniowie, wniesionej przez przeora wieruszowskiego Błażeja Wadowskiego, w którym okaziciel otrzymuje probostwo żytniowskie z prezenty Jana oraz syna Jana i Mikołaja Kowalskich, w.w. o. Wadowskiego i Heleny Gaszyńskiej, przeorowsy Premonstratensek bolesławieckich. Po sprawdzeniu tegoż listu, niweczącego dotychczasowe spory, oficjał odbiera wyznanie wiary, a przez włożenie rąk na głowę przekazuje Lubojeńskiemu wszelkie władze duszpasterskie.

KW k. 177—177v, jako wklejka or., papier 28 × 19,5 cm, ze znakiem wodnym nieznanym. Pieczęć wyłożona przez papier w kształcie prostokątnym, ze ścietymi narożnikami, z herbem „róża” w środku i napisem majuskułą w otoku: DECANUS ET OFFICIALIS VIELUNENSIS ALBERTUS TERLINSKI.

Uw. Wspomina go Patykiewicz: Archidiaconat 1957 s. 432.

223

W Wieluniu, 17 X 1674

Relacja świadków o kopcach granicznych dóbr wieruszowskich i świbskich, zbadanych na wniosek Stanisława Warszyckiego, kasztelana krakowskiego.

KW k. 182v bis — tylko jako wspomnienie przeora Baranowicza w nocie 1.

Reg. AJG 2256 s. 274, jako szersze uzupełnienie powyższej relacji.

224

W Wieluniu, 24 X 1674

Karol Baranowicz³⁰, przeor wieruszowski, imieniem konwentu oskarża przed Urzędem Grodzkim Wieluńskim Stanisława Warszyckiego, kasztelana krakowskiego, osiadłego w Wieruszowie, który, łamiąc dawne przywileje kościoła i konwentu, nie pozwala na wycinanie drzew w lesie, nie daje należności z młyna, procentu od sprzedaży, zniszczył cegielnię, domek przyklasztorny oraz rujnuje poddanych.

KW k. 182—182v bis.

225

W Wieluniu, 7 I 1675

Dekret Sądu Kapturowego³¹ Wieluńskiego, na skutek skargi konwentu wieruszowskiego, przeciw kasztelanowi krakowskiemu Stanisławowi Warszyckiemu, dziedzicowi wieruszowskiemu, któremu zarzuca: niewywiązywanie się z zobowiązań swoich poprzedników, a więc niedawanie miary z młyna, niewypłacanie należności z sumy 1000 fl., wycięcie młodych drzew w Świbie, zabranie 60 desek przez leśniczego Krzysztofa Golańskiego i użycie ich na własny cel, zniszczenie cegielni w Świbie przez dworaków w nocy 17 października; wobec czego skazuje kasztelana na odszkodowanie pod karą banicji wieczystej i przejęcia jego posiadłości oraz ogłoszenia publicznie tego wyroku.

KW k. 183v—185v.

Uw. Omówienie tegoż podaje przeor Baranowicz. Por. nr 223.

²⁹ Por. Chronologia s. 480.

³⁰ Baranowicz vel Baranecki (APP. T. 4 s. 432), przeor wieruszowski w latach 1671 (?)—1681 (APP. T. 5 s. 557).

³¹ Omówienie tego dokumentu podaje o. Baranowicz w 3 punktach (k. 182v bis—183): a) Po uczynionej protestacji w sądzie kapturowym był pozew tychże na dzień 12 XI 1674 (tekst nie znany) o gwałty, zadane klasztorowi i poddanym. Od tego sądu były jednak limitacje i inkwizycja. W latach 1674 i 1675 są w tej sprawie oblaty, lecz nie ma wpisów, z powodu braku czasu ówczesnego przeora Baranowicza, zajętego budową kościoła. b) Wniesiono pozew przeciw leśniczemu Golańskiemu, który otrzymał pokutę kościelną, a konwent prawo inkwizycji. c) Również Warszycki pozywał konwent przed sąd, wobec czego Paulini oskarżyli

226

W Wieluniu, 24 IV 1675

Ugoda oblatowana w księgach grodzkich wieluńskich między przeorem Karolem Baranowiczem i podprzeorem Patrycym Szultzem, w imieniu konwentu wieruszowskiego, a Michałem Warszyckim, miecznikiem łączycyckim, w imieniu Stanisława Warszyckiego, mocą której wszelkie pretensje i krzywdy idą w niepamięć; zobowiązuje się przeto kasztelan wystawić nowy domek własnym kosztem, podobnie i cegielnię w Świbie; zgadza się na oddanie czynszu z sumy 1000 zł i miary z młyna, spłaci także zaległość z wyderkaufu, będącego na kilku domach i gruntach wieruszowskich z tym, że na przyszłość nie mogą ich przyjmować i wreszcie obiecuje, iż poddani świbscy będą siedzieć na swoich gruntach. Zachowanie tego obie strony obiecują dochować pod zakładem 2000 zł.

KW k. 186—186v w j. polskim.

Obl. w Konsystorzku Wieluńskim 4 IV 1675, ingrosacja nie znana.

Reg. AJG 2256 s. 274—275.

227

W Wieruszowie, 14 VIII 1675

Potwierdzenie zgody na gruncie między Stanisławem Warszyckim, kasztelanem krakowskim, a Karolem Baranowiczem, przeorem wieruszowskim, w której tenże kasztelan wymierzać będzie miarę 1 wiertela mąki tygodniowo z młyna, zobowiązuje się odbudować nową cegielnię, konwent zaś przeniesie swój domek (karczemny)³² bliżej klasztoru; dalej zwróci klasztorowi należność z 1000 zł., zdeponowanych jemu od czasu Tomickiego, oraz z sumy 304 zł. w dobrach mieszczan wieruszowskich.

KW k. 187—187v w j. polskim.

Reg. AJG 2256 s. 274—275.

228

(W Wieruszowie), 13 I 1676

Tablica erekcyjna z okazji położenia kamienia węgielnego przez o. Konstantyna Jaroszowskiego, budowniczego kościoła wieruszowskiego i tamtejszego klasztoru, w dniu 13 IV tr., w obecności księży: Marcina Klekowskiego, miejscowego dziekana, Jana Tłuczyńskiego, proboszcza, Walentego Lampińskiego, sekretarza prowincji oraz Karola Baranowicza, przeora i dyrektora budowy, tudzież innych gości i wiernych.

KW k. 188.

Kop. nieco zmieniona AJG 1581 s. 1.

229

W Wieruszowie, 1 V 1677

1. Kontrakt między przeorem wieruszowskim Karolem Baranowiczem oraz całym konwentem a Anną Biskupską odnośnie odstąpienia domku klasztorowego wraz ze stajnią i ogródkiem w Wieruszowie za cenę 100 zł monety bieżącej. Po jej śmierci domek ma wrócić do konwentu.

2.

W Częstochowie, b. d.

Aprobata kapituły prowincji na powyższą ugode wraz z podpisami prowincjała Konstantego Jaroszowskiego i innych członków tejże kapituły.

KW k. 180—180v.

230

W Wieruszowie, 13 X 1680

Mikołaj Oborski, biskup laodycejski i sufragan krakowski, na mocy upoważnienia Stefana Wydźgi, arcybiskupa gnieźnieńskiego, dokonuje konsekracji kościoła konwentualnego w Wieruszowie pod wezwaniem Ducha Przenajświętszego i Na-

go w Konsystorzku Wieluńskim, o czym zanotowano w tamtejszych aktach pod 16 XII 1674 r. (tekst nie znany). Obłożony w końcu karami, mścił się na poddanych ciechulowskich, świbskich, żytniowskich i stradzieckich. Konwent nie wyciągnął z tego sankcji, ze względu na osobę i jego stosunek do zakonu (k. 185v).

³² Według marginalnej uwagi: „do propinowania” (KW k. 187).

wiedzenia NMP, nadto konsekruje 9 ołtarzy, wyznaczając dedykację kościoła na niedzielę po święcie św. Łukasza Ap.

KW k. 189.

Kop. APP. T. 5 s. 137—138.

Uw. Omówienie i szczegółowy opis, jw. s. 136—143.

231

(W Wieruszowie), 1680

Regestr dziewięciu ołtarzy w nowo konsekrowanym kościele Paulinów.

KW k. 190—190v.

Kop. APP. T. 5 s. 138.

232

W Wieluniu, 5 V 1681

Oblatowanie w aktach grodzkich wieluńskich zapisu Anny Krzyckiej-Kowalskiej, córki Andrzeja Kowalskiego a wdowy po Mikołaju Wierusz Kowalskim, dziedziczki części dóbr żytniowskich, uczyniony konwentowi wieruszowskiemu na sumę 1000 flp. w dobrach żytniowskich, z której corocznie otrzymywać on będzie po 70 fl., za co zobowiązuje się przeor Karol Baranowicz i jego następcy do jednej mszy św. czytanej w tygodniu.

KW k. 204—204v.

Reg. KW k. 209.

Uw. Prośba przeora Baranowicza o zgodę prowincjała na darowiznę Zofii, nie Anny, z dnia 6 III 1681 r. Aprobata prowincjała Tobiasza Czechowicza b.m.d., po czym według kronikarza prowincji nastąpiła oblata w aktach grodzkich wieluńskich APP. T. 5 s. 143—151.

233

W konwencie wieruszowskim, 23 VIII 1681

Kontrakt między konwentem wieruszowskim a Jadwigą Barbarą Wierzbłą-Biskupską, która wpłaca temuż 100 zł monety bieżącej, od której Paulini będą dawać corocznie aż do jej śmierci po 7 zł. Podobnie suma dawniej zapisana, po jej śmierci, będzie przekazana konwentowi³³.

KW k. 191 w j. polskim.

Uw. Dokument, oprócz podpisów członków konwentu, posiada także podpisy kurii prowincjalnej z Tobiaszem Czechowiczem na czele, jako wyraz aprobaty.

234

(W Wieruszowie, 2 poł. XVII w.)

Indeks ksiązek konwentu wieruszowskiego.

KW k. 315—315v.

235

(W Wieruszowie), 1689

Katalog ksiązek Biblioteki Konwentu Wieruszowskiego.

KW k. 316—317.

236

(W Ostrzeszowie, 3 X 1691)

Katarzyna Męcińska, żona Konstantyna Olszowskiego, secundo voto Michała Kożuchowskiego, oblatowuje w aktach grodzkich ostrzeszowskich zapis dany konwentowi wieruszowskiemu na sumę 1000 flp. w dobrach swych opatowskich, ziemi wieluńskiej, z której corocznie na św. Marcina będzie wypłacone po 70 flp., za co przeor Stanisław Ciołkowski zobowiązuje siebie i następców do jednej mszy św. czytanej w tygodniu.

KW k. 204v—205.

Reg. KW k. 209.

237

Na Jasnej Górze, 20 XI 1692

Mikołaj Szotarewicz, prowincjał Paulinów, zatwierdza zapis Katarzyny Męcińskiej-Kożuchowskiej, uczyniony konwentowi wieruszowskiemu na sumę 1000 fl. w dobrach opatowskich wraz z zobowiązaniami klasztoru.

KW k. 205v.

³³ Por. dok. nr 299.

238

W Ostrzeszowie, 9 I 1696

Adam Siewierski, dziedzic w Olszowej, oblatowuje w Urzędzie Grodzkim Ostrzeszowskim zapis 1000 fl. ołtarzowi Matki Boskiej Różańcowej, od której to sumy dawać będzie 7 fl. rocznie, w zamian za odprawianie mszy św. za rodzinę Siewierskich.

KW k. 209—209v.

Obl. 1698 [!] AGAD 199 k. 53.

Uw. Akt umowy z 25 IV 1696 i aprobatą prowincjała Tobiasza Czechowicza z 25 V 1696 r. APP. T. 5 s. 634—635.

239

(W Wieruszowie), poł. 1696

Uposażenie kościoła i ciążące na nim zobowiązania:

Nota 1. Bractwa miejscowe nie posiadają żadnej dotacji.

Nota 2. Kościół posiada 9 ołtarzy: 1) główny (św. Krzyża), snycerskiej roboty, wystawiony sumptem o. Konstantego Jaroszowskiego, pozłożony przez Andrzeja Siarczyńskiego, konwersa przy pomocy dobrodziejów, głównie Zofii Czechowskiej, wojskiej wielunińskiej, dziedziczki w Przyworach, która na ten cel dała 700 zł; 2) ołtarz Matki Boskiej, przy którym jest Bractwo Różańcowe, będący przez z górą 90 lat w dawnym drewnianym kościele, przeniesiony na obecne miejsce przez o. Stanisława Ciołkowskiego; 3) ołtarz św. Mikołaja i Augustyna, przeniesiony z Jasnej Góry na prośbę o. Jaroszowskiego; 4) ołtarz św. Antoniego Padewskiego, sprawiony przez Jana Maniowskiego, mieszczanina wieruszowskiego, za sumę 300 fl. i Michała Warszzyckiego, wojskiego sandomierskiego, który zatroszczył się o jego wyzłocenie; 5) ołtarz św. Barbary i Małgorzaty sprawił i ozdobił z ofiar wiernych br. Andrzej Siarczyński; 6) ołtarz św. Katarzyny wykonał tenże br. Andrzej; 7) ołtarz św. Józefa sprawił także br. Andrzej; 8) ołtarz św. Pawła Pustelnika i Antoniego Opata, wykupiony z kościoła w Cieszęcinie; 9) ołtarz N. Zbawiciela czyli miłosierdzia P. Jezusa, w którym znajduje się obraz Miłosierdzia, będący w kościele od czasu fundacji Bernarda, umieszczony najpierw w ołtarzu głównym, potem przez dziedzica Andrzeja Wierzbietę przeniesiony do bocznego. Zawsze był w wielkiej czci, ocalony od ognia; w 1654 r. Andrzej Gołdonowski, wikariusz prowincji i przeor wieruszowski, postarał się o jego restaurację.

Nota 3. Kościół nie ma dochodów na remont i ozdobę, poza ofiarami przy ołtarzu i w czasie nabożeństw. Są jednak zapisy fundacyjne i tak: od Anny Kowalskiej³⁴, która dała 1000 zł; nie przynosi jednak pożytku, bowiem posiada ją Maciej Gutowski; Katarzyna Kożuchowskiej³⁵ 1000 zł na dobrach opatowskich, z czego odprawiana jest msza św. w tygodniu; Adama Siewierskiego³⁶ z zapisu w 1696 r.

Na konwencie ciąży nadto trzy anniwersarze za fundatorów i sukcesorów.

KW k. 208—209.

Uw. Niektóre zagadnienia omawia Bareła: Z przeszłości s. 49—50.

240

Na Jasnej Górze, 24 VI 1701

Izydor Krasuski, prowincjał udziela władzy podprzeorowi wieruszowskiemu Augustynowi Widz na założenie Bractwa Aniołów Stróżów w kościele parafialnym w Pleszewie, archidiec. gnieźnieńskiej, nakazując jednocześnie ingrosowanie tegoż w księgach konfraterni.

KW k. 212v.

241

W Łowiczu, 22 VIII 1701

Michał Radziejowski, kardynał, arcybiskup gnieźnieński i prymas polski, na wniosek (Feliksa Prokopowicza)³⁷, przeora Paulinów, w Wieruszowie, udziela aprobaty Bractwu Pięciu Ran Chrystusa, ufundowanemu przy kościele konwenckim przez

³⁴ Por. dok. nr 232.

³⁵ Por. dok. nr 236.

³⁶ Por. dok. nr 238.

³⁷ O. dr Feliks Prokopowicz był trzykrotnie przeorem — w latach 1700—1702 (?), 1703—1706 (?) i ok. 1708—1710 (APP. T. 5 s. 769, t. 6 s. 40, 301).

Stanisława Wierusz Walknowskiego, wojskiego i sędziego surogata wieluńskiego wraz z uposażeniem 3000 fl. w dobrach Łaszczyn³⁸.

KW k. 211—211v.

242

W Łowiczu, 2 VIII 1701

Michał Radziejowski, kardynał, arcybiskup i prymas polski, na prośbę przeora konwentu wieruszowskiego, aprobuje uposażenie 3000 zł, zapisane na dobrach Łaszczyn dla Bractwa Pięciu Ran Chrystusowych przez Stanisława Walknowskiego.

KW k. 211v—212.

243

W Wieluniu, 9 IX 1701

Jan Dominikowski w imieniu konwentu wieruszowskiego oblatowuje w aktach grodzkich wieluńskich zapis 3000 fl. na wsi Łaszczyn, uczyniony przez Stanisława Wierusz Walknowskiego, wojskiego wieluńskiego i sędziego surogata, na rzecz Bractwa Pięciu Ran Chrystusa. Tu następuje odpis dekretu akt grodzkich ostrzeszowskich:

1.

W Ostrzeszowie, 13 I 1701

Wobec skarbnika ziemi wieluńskiej Adama Wierusz Walknowskiego, zeznaje w.w. Stanisław Wierusz Walknowski, że dla wzrostu kultu Bożego w kościele konwentualnym w Wieruszowie zapisuje mu w swych dobrach Łaszczyn sumę 3000 fl., z czego dawane będzie po 7 fl. na Konfraternię Pięciu Ran Chrystusa od momentu jego założenia, corocznie na niedzielę pierwszą po Wielkiejnocy, na ręce miejscowego przeora. Zobowiązuje do tego także swoich następców.

2.

W Łowiczu, 22 VIII 1701

Powyższe zobowiązanie potwierdza kancelaria prymasa Michała Radziejowskiego osobnym dekretem, tutaj podanym w formie rejestru. Por. nr 242.

KW k. 218v—219v.

Obl. w aktach grodzkich, zapis 11 I 1701. AGAD 199 k. 54.

Reg. KW k. 210, 222, 253.

Uw. O przeznaczeniu sumy i wprowadzeniu bractwa podaje AJG 1656 s. 75 i APP. T. 5 s. 790; o obowiązku prowadzenia rejestru wydatków z tej sumy APP. T. 7 s. 790. Dokument omawia Bareła: Z przeszłości s. 53.

244

(W Wieruszowie), po 1701

Stan posiadania dóbr ruchomych kościoła i konwentu wieruszowskiego:

1. Konwent posiadał niegdyś dwie jatki mięsne z aktu fundacyjnego, które spłonęły w czasie pożaru miasta. W ich miejsce przeor Zygmunt Stąpalski³⁹ kazał zbudować nowy domek, z którego arendarz dawał 15 zł, potrącając na reperację. W czasie budowy ratusza konwent domek sprzedał za 500 zł, zapisując je na Wieruszowie, łącznie z sumą 1000 zł, z czego corocznie ma brać 105 zł na św. Jana Chrzyciela.

2. Bractwo Pięciorańskie, fundowane w 1701 r. przez Walknowskiego, posiada z jego zapisu 3000 fl. w dobrach dziedzicznych Łaszczyn, z czego corocznie ma być dawane 10 zł.

3. Poniósł konwent ostatnio szkodę, wyrządzoną przez skarbowych wieruszowskich, którzy przywłaszczyli sobie grunt klasztorny, Zofii Bielskiej, siedzącej na gruncie klasztornym, zabrali płótno, nadto zniszczyli wrota klasztorne.

4. Konwentowi należy się 25 zł ze skarbcza królewskiego za ziemie pochodzącą z daru Jana Lubomirskiego, podskarbiego koronnego, lecz zatrzymał to sukcesor Załubowski⁴⁰.

KW k. 209v—210.

³⁸ Wieś w powiecie kościańskim, woj. poznańskim. Por. Hładyłowicz: Zmiany s. 164.

³⁹ Był przeorem w latach 1699—1700 (APP. T. 5 s. 718, 752.—AJG 77 s. 527).

⁴⁰ Aktu tego brak w kopiażu, podobnie także zapisu 1000 fl., oblatowanego w Ostrzeszowie 22 IV 1702 (AGAD 199 k. 156v), danego na ręce o. Stefana Fabjana Roszkiewicza, promotora bractw.

245

W Ostrzeszowie, 2 III 1708
Zofia Brzeska, wdowa po Zygmuncie Wierusz Bielskim, wojskim wieluńskim, zapisuje 3000 fl.⁴¹ na wyderkauf konwentowi wieruszowskiemu, z której kościół wieruszowski otrzymywać będzie na światło przed N. Sakramentem po 7 fl. rocznie.

KW k. 213.

Reg. KW k. 222 i 257.

246

W Ostrzeszowie, 31 V 1708
Krystyna Gutkowska, wdowa po Dobrogoszu Beleckim, sędzim ziemi poznańskiej, zapisuje konwentowi 1000 fl. spośród 2000 zdeponowanych na synagodze w Krotoszynie, za co kaznodzieja klasztoru wieruszowskiego, Jacek Szelewicz⁴², zobowiązuje się w imieniu konwentu do czterech mszy św. czytanych rocznie.

KW k. 213—218v.

Obl. w dniu 31 V 1708. AGAD 199 k. 176. Poprzedni zapis oblatowany był tamże 5 V 1702 na sumę 1000 fl. (k. 140); nadto w 1705 oblatowała inny zapis na swych dobrach (tamże k. 160v). Mówią o tym także opisy w AJG 1656 s. 263.

Reg. KW k. 222v.

247

(W Wieruszowie), 29 VII—19 IX 1708
Opis zarazy na terenie Wieruszowa, Świby i innych. O tymczasowym pogrzebaniu w Świbie br. muzyka Rudolfa Nolla⁴³, o ucieczce pracowników folwarcznych i kościelnych z powodu zarazy. Szczegóły ostatnich dni życia i śmierci przeora Teofila Materskiego⁴⁴ w dniu 19 IX. Trudności dwóch pozostałych członków konwentu — Augustyna Czenczkiewicza⁴⁵ i Edwarda Lecha⁴⁶, aż do ich śmierci.

KW k. 213v—214.

Uw. Uzupełnienie w APP. t. 6 s. 208.

248

(W Wieruszowie), 1708
Opis wypadków, dokonany przez proboszcza wieruszowskiego Pawła Tuykiewicza⁴⁷, po śmierci ostatniego paulina Edwarda Lecha, zmarłego w klasztorze; klucze od klasztoru i kościoła, wraz z kopiarzem, przyniósł w.w. proboszczowi miejscowy organista Jakub Orwiński. Tenże Tuykiewicz ułożył z tej okazji długą, wpisaną tutaj elegię, poświęconą ostatnim wydarzeniom i zmarłym osobom: przeorowi Teofilowi Materskiemu, kaznodziei Augustynowi Czenczkiewiczowi, Edwardowi Lechowi i Rudolfowi Nollowi. W zakończeniu mówi o oddaniu kopiarza najbliższemu następcy⁴⁸ z paulinów, który tu przyjdzie. Ostatnia uwaga, już paulina, pod adresem Tuykiewicza stwierdza, że ten „dignissimus Pastor viscersissime dilexit ordinem nostrum” oraz dożył roku 1736.

KW k. 214—216v.

249

W konwencie wieruszowskim, 17 XII 1714
Prośba konwentu wieruszowskiego z przeorem Hieronimem Cieszkiewiczem na czele do prowincjała Anastazego Kiedrzyńskiego o przyjęcie zapisu 1000 fl., uczy-

⁴¹ Późniejsza poprawka na sumie trium millium brzmi: duorum (k. 213).

⁴² Późniejszy podprzeor wieruszowski w r. 1708 (APP. T. 6 s. 194), przeor zaś w latach 1711—1713 (Tamże s. 405).

⁴³ Pierwszą datę podał kopista na 12 Augusti, co przerobiono potem na Septembris (Nekrolog). AJG 77 s. 532—533 podaje datę 16 IX.— Por. P o d e j k o: Nieznani muzycy polscy. Bydgoszcz 1966 s. 71—72.

⁴⁴ Wybrany przeorem ok. 16 VI 1708 (APP. T. 6 s. 194); jego biografia w AJG 77 s. 533.

⁴⁵ Zmarł 25 IX 1708 (AJG 77 s. 533); tamże biografia.

⁴⁶ Zmarł 10 X 1708 (AJG 77 s. 533); tamże biografia.

⁴⁷ Ks. Paweł Tuykiewicz vel Turkiewicz czyli Tyszkiewicz, budowniczy parafialnego, drewnianego kościoła w Wieruszowie po pożarze w 1696 r. Por. Liber beneficiorum Łaskiego. T. 2 s. 146.

⁴⁸ W 1710 r. paulini wieruszowscy prosili kapitułę prowincji o interwencję w odzyskaniu kopiarza (AJG 1656 s. 47).

nionego przez Antoniego Zwierzyckiego, w zamian za jedną mszę św. w roku z trzylekcyjnym oficjum; prowincjał wyraził zgodę podpisem pod niniejszą prośbą.

KW k. 220v.

Kop. APP. T. 7 s. 584—585.

Uw. W sprawie losu zapisu — jw. s. 652.

250

Na Jasnej Górze, 22 XII 1714

Anastazy Kiedrzyński, prowincjał Paulinów, udziela aprobaty przeorowi wieruszowskiemu na przyjęcie testamentalnej darowizny 1000 fl. po śmierci Antoniego Zwierzyckiego, przekazanej przez jego sukcesorów.

KW k. 220.

Kop. APP. T. 7 s. 585.

Uw. O losie tejże darowizny zob. APP. T. 7 s. 652.

251

Na Jasnej Górze, 30 VIII 1715

Anastazy Kiedrzyński, prowincjał, aprobuje zobowiązanie konwentu wieruszowskiego do odprawiania jednej mszy św. rocznie w dniu 19 lipca za duszę Jadwigi z racji przyjęcia 1000 fl. od pewnego obywatela bolesławieckiego.

KW k. 221.

Uw. Zapis uzyskany był 19 VIII 1714 bez podania bliższego nazwiska fundatora i zmarłej. APP. T. 7 s. 652. Tamże o losie darowizny.

252

(W Wieruszowie), 1715

Krótką historią kościoła i klasztoru, opisana przez przeora Hieronima Cieszkiewicza⁴⁹, który podkreśla, że od 1401 r. był w Wieruszowie kościół drewniany, dopóki o. Konstanty Jaroszowski nie zbudował najpierw cegielni, a potem kościoła. Teraz zaś, w 1715 r., za prowincjałatu Anastazego Kiedrzyńskiego⁵⁰ i dobrodzieja konwentu o. Konstantego Moszyńskiego⁵¹, rozpoczęto budowę klasztoru od południowej strony z przejściem czyli łukiem procesjonalnym. Miały tu miejsce także inne prace, a więc: w poprzednim roku sprawiono cyborium, obecnie wzniesiono i wyzłocono ołtarz św. Pawła Pustelnika, wyzłocono stalle z chórem muzycznym.

KW k. 221v.

253

W Wieluniu, 2 V 1752

Stanisław Skrzetuski, cześnik wendyjski, w Urzędzie Grodzkim Wieluńskim oblatowuje akt następującej treści:

W Sieradzu, 24 IV 1752

Szymon Zaremba, sędzia ziemi sieradzkiej, w sprawie sporu Stanisława Skrzetuskiego, cześnika wendyjskiego, powoda, z Michałem Gutowskim, podstolim czerlichowskim, pozwanym o granice lasów, łąk i innych dóbr, a także w sprawie pozostałych współdzierżawców żytniowskich, cieciorowskich i stradzieckich, głównie zaś konwentu Paulinów w Wieruszowie i Norbertanek w Bolesławcu, o liczne krzywdy wyrządzane w zbiorach i gruntach obu klasztorów, łamiącym prawa dekretu z 1619 r. Mocą decyzji Trybunału Koronnego w Piotrkowie z dnia 15 XII 1751 zarządza się wizję dokumentów, ustalenie stanu faktycznego i granic przynależności części dóbr spornych wszystkich stron, potwierdzając rozgraniczenie do-

⁴⁹ Uzupełnienie do jego przeoratu 1713—1717 w AJG 1657 s. 5; o wykorzystaniu darowizny i zapisów w APP. T. 7 s. 62. Inne dane biograficzne w AJG 77 s. 582, APP. T. 6 s. 921, t. 7 s. 146, 188, 578.

⁵⁰ Przy okazji podziękowania konwentu wieruszowskiego za pomoc materialną, udzieloną temuż domowi, sporo dalszych informacji w APP. T. 7 s. 1261.

⁵¹ Dał na budowę 3000 fl. z zapisu na dobrach Dębowiec (APP. T. 7 s. 1092); jako prowincjał zaś przysłał pracowników i załatwiał sprawy budowlane (AJG 1657 s. 121). Za fundatora domu uważa go Benger w dwóch swoich pracach: Chronotaxis pod r. 1680, w rękopisie z Túskevar, oraz w Annalium, z kodeksu w NAS 2023 s. 16.

konane w 1619 i 1644 r. Wykonanie tego rozgraniczenia ma się odbyć do dnia 10 VII tr.

KW k. 239—247v.

Obl. AGAD 197 k. 236v.

254

(W Wieruszowie), 1754—1755

Przeor wieruszowski Karol Jasiński⁵² pisze, że objął przeorat po śmierci Wiktora Karsznickiego (26 III 1754). Nie znalazł w kronice żadnych opisów od r. 1715. Dlatego przypomina zdarzenia i fakty z tego czasu; najpierw omawia zapisy pieniężne i tak:

1. Suma 1000 flp. od Adama Siewierskiego, oblatowana w aktach grodzkich ostrzeszowskich 9 I 1694 r.

2. Suma 3000 flp. od Andrzeja Wierusz Walknowskiego w dobrach Łaszczyn, oblatowana w Ostrzeszowie 13 I 1701, przeniesiona potem na dobra Bonawentury Wierusz Walknowskiego w Zalesiu.

3. Suma 2000 flp. z zapisu Zofii Brzeskiej w dobrach Kochłowy, oblatowana 2 III 1708 r. w aktach grodzkich ostrzeszowskich, została przeniesiona na dobra Mokrsko Stanisławowi Kożuchowskiemu, oblatowana 13 IX 1737 w Ostrzeszowie.

4. Suma 1000 flp. od Katarzyny Męcińskiej w dobrach opatowskich, oblatowana 3 X 1691 r. w Wieluniu.

5. Suma 1000 flp. od Anny Krzyckiej-Kowalskiej, zapisana na dobrach żytniowskich a oblatowana w aktach grodzkich wieluńskich 1 V 1681, przeniesiona została na synagogę kępską w 1730 r. wraz z 2000 flp. od o. Marcina Cielmowskiego⁵³ i o. Rafała Węzyka⁵⁴.

6. Suma 7000 flp. ze sprzedaży części dóbr stradzieckich⁵⁵, zdeponowanych w dobrach starosty ostrzeszowskiego Alberta Męcińskiego⁵⁶, oblatowana w aktach grodzkich wieluńskich 16 X 1726. Suma ta wraz z 2000 flp. z dóbr wieruszowskich przeniesiona⁵⁷ została na dobra baranowskie Józefa Tomickiego i oblatowana w aktach grodzkich wieluńskich 5 IX 1743 r.

Budowa klasztoru wieruszowskiego została rozpoczęta w 1715 r. i kontynuowana w latach następnych⁵⁸, aż do r. 1745⁵⁹, kiedy to prowincjał Anastazy Kiedrzyński⁶⁰ przynaglił prace i przekazał 1000 fl. dla kontynuowania dalszych dwóch skrzydeł budynku, co trwało do 1752 r. Skoro jednak prace szły opieszale, prowincjał Damazy Perelski wyznaczył prefektem budowy Erazma Żebrowskiego, podprzeora. W 1753 r. obie części zostały pokryte dachem⁶¹.

W 1754 r. o. Karol Jasiński, piszący wydarzenia na kartach kopiarza, został przeorem i kontynuował dalej prace budowlane wewnątrz; w ten sposób wykończył pokoje, biblioteczkę, zainstalował piec i inne wyposażenie. Odnowił, dzięki dobrodziejom, kościół, zakrystię, stajnię, zbudował dom propinacji z uposażeniem w Ciecuiowie, zatroszczył się o inne potrzebne sprzęty w gospodarstwie.

⁵² Prawdopodobnie w latach 1754—1758 (APP. T. 10 s. 709—783).

⁵³ Przeor wieruszowski w latach 1736—1739 (?). (APP. T. 9 s. 76, 200, 423.— KW k. 223v). Zmarł 3 XII 1760 (AJG 77 s. 661).

⁵⁴ Przeor miejscowy w latach 1740—1745 (APP. T. 9 s. 527—394). W 1743 otrzymał darowiznę od prowincjała Anastazego Kiedrzyńskiego, daną przez Walewskiego, kasztelana rozpierskiego (AJG 532 s. 71).

⁵⁵ Prośba o sprzedaż była już dyskutowaną w 1677 r. (APP. T. 5 s. 16). Akt sprzedaży nie znany.

⁵⁶ APP. T. 9 s. 391—392.

⁵⁷ Proces o odzyskanie zapisu prowadził prowincjał w 1745 r. Brak na razie dowodów, ze chodzi w nim o sumę powyższą (APP. T. 10 s. 2—3).

⁵⁸ Prośba o pomoc i materiały (APP. T. 9 s. 216—217, 392, 930—931).

⁵⁹ Omówienie budowy z okazji wizyty prowincjała w 1745 r. (APP. T. 9 s. 930—931, t. 10 s. 7.— AJG 1657 s. 173). Z akt prowincji wynika, że także w 1747 r. konwent otrzymywał różne dotacje z Kurii na rzecz budowy klasztoru (APP. T. 10 s. 165).

⁶⁰ Nakaz budowy tegoż w AJG 2268 s. 57.

⁶¹ Wizja i dyspozycje prowincjała w APP. T. 10 s. 397. Podziękowanie dla o. Perelskiego w t. 10 s. 790.

W 1755 r. prowincjał Damazy Perelski przysłał dwóch murarzy z Jasnej Góry, z zapomogą pieniężną⁶² do wykończenia wnętrza, gzymsów i kanalizacji. Przysłał też trzech stolarzy, którzy wykonali w pokojach jednakowy sprzęt. Wykończył budowlę piwiarni, wyrestaurował zabudowania gospodarskie w Ciecuiowie oraz dwa domy poddanych klasztornych.

KW k. 222—223v.

255

W konwencie wieruszowskim, 4 IX 1756

Kontrakt między Jackiem Józefem Rychłowskim, dzierżawcą dóbr opatowskich, a Karolem Jasińskim miejscowym przeorem, w którym Rychłowski daje konwentowi 1600 flp., zdeponowane na bóżnicy kepińskiej, w zamian za cztery msze św. śpiewane rocznie z officjum trzynokturnowym, oraz 48 mszy czytanych z zastrzeżeniem, że kontrakt zyskuje swą moc z chwilą śmierci fundatora.

KW k. 224—224v w j. polskim.

Uw. Omawia ten dokument KW k. 257 nr 239 i 278. Nawiązuje do mego prośba konwentu wieruszowskiego na kapitułę prowincji o zgodę na depozycję. APP. T. 10 s. 788—789.

256

W Wieluniu, 29 X 1756

Oblatowanie w aktach grodzkich wieluńskich 1600 flp. przez Józefa Rychłowskiego konwentowi wieruszowskiemu w zamian za obowiązek odprawiania mszy św.

KW k. 224v, jako regist.

257

(W Wieruszowie), 1756

Uwaga anonimowego skryby, że w czasie przeoratu Karola Jasińskiego konwent otrzymał zapis 6000 złp. (?) od ojca Damazego Perelskiego, zapisując je Bogusławowi i jego matce Mieszkowskiej w dobrach Walichnowy.

KW k. 225v, jako omówienie, bez dat i tekstu.

Uw. Por. opis o. Jasińskiego, nr 254.

258

(W Wieruszowie), 1758

Notatka przeora Bazylego Kłodzińskiego⁶³, że po śmierci przeora Karola Jasińskiego⁶⁴, autora kroniki swego przeoratu, mianowany został w.w. Kłodziński, autor następnych opisów.

KW k. 223v—225.

259

B.m. 18 VI 1759

Stanisław Kiełczewski, prowincjał, zgadza się na przyjęcie 400 fl. od Macieja Dybalskiego, obywatela wieruszowskiego, w zamian za obowiązki mszalne, w celu zbudowania domu i innych zabudowań przy cmentarzu, z których dochody należeć będą do konwentu.

KW k. 225.

Uw. Opis w formie regestu podaje bliższe szczegóły domu.

260

W Wieluniu, 25 VI 1759

Oblatowanie (w aktach grodzkich wieluńskich) zmniejszonej sumy 15000 fl., zamiast 16000, danej konwentowi przez Jacka Rychłowskiego, na skutek zamiany ulokowania jej w dobrach Węglewice.

KW k. 224v jako regist wyjaśniający.

Uw. Dalsze dzieje zapisu w APP, t. 11 s. 283. Por. nr 255.

261

W konwencie wieruszowskim, 6 IX 1759

Kontrakt między Maciejem Dybalskim, mieszczaninem wieruszowskim, a Bazylim Kłodzińskim, miejscowym przeorem i jego konwentem, w którym tenże klasz-

⁶² Por. dok. nr 256.

⁶³ Przeorem był w latach 1758—1759 (APP. T. 10 s. 864, t. 11b s. 5).

⁶⁴ Zmarł 5 III 1758 (AJG 77 s. 653).

tor otrzymuje odeń 400 złp. w zamian za 400 mszy św., po jednej miesięcznie, za jego grzechy, a po śmierci za jego duszę.

KW k. 225—225v.

Uw. O zamianie zapisu por. nr 262.

262

(W Wieruszowie), 1760

Konwent wieruszowski otrzymuje od Macieja Dybalskiego 600 fl., zamiast obiecanych 400, za co odprawi 600 mszy św. za duszę jego i żony Agnieszki.

KW k. 226, jako regest.

263

1761

Próba odebrania prawa propinacji, posiadanej przez konwent od 361 lat⁶⁵, kwestionowanej przez Aleksandra Kolumnę Walewskiego.

KW k. 226—226v, omówienie.

264

Na Jasnej Górze, 1 V 1762

Stanisław Kielczewski, prowincjał, oznajmia przeorowi wieruszowskiemu Damazemu Sznuglewskiemu i całemu konwentowi o wyznaczeniu wizytatorów kanonicznych w osobach Anastazego Wargawskiego, przeora krakowskiego i Józefa Janiewiczza, sekretarza prowincji.

KW k. 226v—227.

Reg. APP. T. 11b s. 104.

265

W Ostrzeszowie, 23 VII 1762

Urząd Grodzki Ostrzeszowski oblatowuje dwa dekrety następującej treści:

1.

W Wieruszowie, 16 VII 1762

Dekret sądu kondescensorialnego, wydany przez Urząd Grodzki Ostrzeszowski w sprawie skargi Aleksandra Walewskiego, chorążego piotrkowskiego, Walentego Zakrzewskiego, Marcina Prokuli i Sebastiana Piotrowskiego przeciw konwentowi wieruszowskiemu, w imieniu którego występuje o. Eliaszy Chyliński, oraz przeciw Jackowi z Masłowie Rychłowskiemu⁶⁶, pozwanych dekretem Sądu Ostrzeszowskiego z dnia 5 VII w sprawie drogi i placu między polami miejskimi a domem konwentu, oraz w sprawie używania drogi z Wieruszowa do Bolesławca. Sąd orzeka, że karczma Walewskiego, o którą skarżył w Trybunale Koronnym w Piotrkowie jest w niezgodzie prawnej z konwencką, lecz nie spalił jej ani nie wyrządził żadnej krzywdy, o czym była mowa w listach o. Emeryka Mszczonowskiego oraz przeora Damazego Sznuglewskiego z 9 i 19 IV tr. Walewski wylicza dalej przestępstwa Jacka Rychłowskiego, przyjaciela w.w. przeora Sznuglewskiego, współpracownika w sprawach ekonomii, propinacji i dobrodzieja, co zrodziło nieprzyjaźń, posuniętą aż do oskarżeń o inne przestępstwa względem mieszczan. Sąd orzeka na pozwanym kary osobiste — odsiedzenia w wieży ostrzeszowskiej i banicję za niewypełnienie zadośćuczynienia. Zabrania dalej używania spornej drogi z konwentu przez łąki do wsi Łaski, ze względu na niszczenie zbiorów. Nakazuje wytyczyć nową drogę, a na koniec zwalnia konwent z wszelkiej odpowiedzialności sądowej.

2.

W Piotrkowie, 29 VII 1762

Oblatowanie tegoż dekretu w aktach Trybunału Koronnego.

KW k. 228v—232.

Reg. AJG 2256 s. 279, gdzie data oblaty ostrzeszowskiej podana jest jako: fer. 6 pt. f. s. Margaretae, w przeciwieństwie do KW: s. Magdalena (k. 228v).

266

B.m. 3 XI 1762

Aleksander Kolumna Walewski, chorąży piotrkowski, oraz August Świeragowicz, przeor konwentu wieruszowskiego, w swoim i całego domu imieniu, zawierają umowę w sprawie propinacji, o którą klasztor wniósł skargę do Trybunału Piotrkowskiego, teraz zaś w nadziei, że do ostatniego grudnia 1762 r. nastąpi przy-

⁶⁵ Kwestionowanie prawa propinacji miało miejsce już w 1740 r., za Alberta Męcińskiego starosty ostrzeszowskiego, przeciw czemu występowali Paulini, prosząc jednocześnie o nie w imieniu swoim i poddanych (APP. T. 8 s. 627, t. 9 s. 497).

⁶⁶ Por. dok. nr 255.

jacielska ugoda w tej sprawie, obie strony nie będą się atakować o tę propinację. Gdy zaś takowa umowa nie zostanie zawarta, proces będzie miał miejsce.

KW k. 232v—233 w j. polskim.

267

W Wieruszowie, ok. 4⁶⁷ I 1763

Przeor konwentu wieruszowskiego, o. August Świeragowicz, podprzeor Edmund Kobierzycki, kaznodzieja świąteczny Aleksy Koźbiałowicz wraz z członkami całego konwentu, za namową prowincjała Anastazego Wargawskiego i innych wspomnianych w omówieniu⁶⁸, mając na uwadze zakończenie sporów z Aleksandrem Walewskim o propinację, zawierają ugodę pod następującymi warunkami:

1. W zamian za propinację konwent otrzyma 8000 zł⁶⁹.
2. Zarówno konwent, jak i jego poddani cieszyć się będą wolnym wyrybem drzew w lesie, tak do budowy, jak i na opał.
3. Konwent mieć będzie prawo wolnego łowienia ryb w rz. Prośnie.
4. W zamian za oznaczoną miarę mąki z młyna Walewski przekaze konwentowi młyn ze stawem, łąką i rolę.

KW k. 233—234.

Kop. 1 omówienie w APP. t. 11b s. 130.

268

W Wieruszowie, 7 I 1763

Ugoda między Aleksandrem Kolumną Walewskim, chorążym piotrkowskim, dziedzicem wieruszowskim, a Augustynem Świeragowiczem, przeorem wieruszowskim, oraz Edmundem Kobierzyckim, podprzeorem, Tomaszem Sowickim, kaznodzieją niedzielnym, Aleksandrem Koźbiałowiczem, kaznodzieją świątecznym, nadto z prowincjałem Anastazym Wargawskim, przynaję, że w dekrete fundacyjnym nie ma mowy o prawie propinacji konwentu w Wieruszowie, ani innych przyległych posiadłościach, stąd zakonnicy nie powinni jej prowadzić i nie będą, za co Walewski obiecuje dać konwentowi 8000 złp. Czynią ugodę co do należności oddawania mąki z młyna, zgodnie z umową, uczynioną z Tomickimi w 1604 r., oddając obecnie młyn zwany Pilnym z przyległościami, rozgraniczają jednocześnie posiadłości konwentu i Walewskich w Wieruszowie. W sprawie ugody z 7 I 1702 r. i 10 IX 1743 co do jatek mięsnych i dawania wynagrodzenia konwentowi przez dziedziców, klasztor od nich odstępuje w zamian za 500 złp. Kasuje się nadto rozgraniczenie dóbr według dawnych akt. Konwentowi zostawia się wolny wyręb w lesie na opał i budowę, bez prawa odstępu, podobnie ma posiadać prawo łowienia ryb. W ten sposób uchylony zostaje dekret Sądu Ostrzeszowskiego z 23 VII 1762, skazujący konwent na inkwizycję i kary grzywny.

KW k. 234—237v w j. polskim.

Kop. APP. T. 11b s. 130.

Obl. w aktach grodzkich wieluńskich 7 I 1763. AGAD 196 k. 224.

Reg. AJG 2256 s. 279—280.

Uw. Omawia go Koczy: Dzieje s. 29.

269

W Wieluniu, 7 I 1763

Aleksander Kolumna Walewski, dziedzic wieruszowski, wobec akt grodzkich wieluńskich przekazuje o. Augustynowi Świeragowiczowi i całemu konwentowi wieruszowskiemu w wieczyste posiadanie młyn zwany Pilnym w Wieruszowie wraz z zabudowaniami, ogrodem, polami i łąkami doń należącymi.

KW k. 238—238v.

Reg. AJG 2256 s. 281 poz. 1.

⁶⁷ Uzupełnienie z APP. T. 11b s. 130.

⁶⁸ Por. dok. nr 272.

⁶⁹ Nawiązanie do sumy wspomnianej w APP. T. 11b s. 1072.

270

W Wieruszowie, 10 I 1763

Kontrakt między przeorem (Augustem Świeragowiczem), działającym w imieniu swego konwentu, a Szymonem Pasińskim, w którym tenże zobowiązuje się wystawić przy stawie „Pilnym” nowy upust, wystawić i utwierdzić groblę, młynnicę, zrobić koło pałacze i wszystko inne, co należy do sprawnego działania młyna, w zamian za co, oprócz pracy dwóch klasztornych robotników, otrzymać ma 126 zł, 20 gr., cztery beczki piwa, cztery garnce gorzałki i pół kopy śledzi.

KW k. 239 w j. polskim.

271

W Wieluniu, 21 II 1763

Ignacy Buroźniczek woźny generalny, zeznaje przed urzędem grodzkim wieluńskim o wprowadzeniu konwentu wieruszowskiego w posiadanie młyna zwanego „Pilnym”, mocą ugody z 7 I tr. zaszej między Aleksandrem Kolumną Walewskim a konwentem.

KW k. 238v—239.

272

(W Wieruszowie), 1762—1763

Wydarzenia w prowincji i konwencie.

Wizytacja konwentu wieruszowskiego, naznaczona przez prowincjała Stanisława Kiełczewskiego, odbyła się (w dniach 1—4 V)⁷⁰. Śmierć tegoż prowincjała w dn. 22 V tr. przerwała kontynuowanie dalszych. Czyni to jednak, z racji urzędu, jego zastępca Justus Rendak. Tymczasem do Polski przyjeżdża wikariusz generalny Gerard Tomassich⁷¹, który, zatrzymując się w Krakowie, przeprowadził tam wizytę kanoniczną domu, podobnie na Jasnej Górze. Do następnych wydelegował definytorów prowincji: Anastazego Wargawskiego, Albina Dworzańskiego, Emeryka Szmitha, sekretarza generalnego, oraz Nepomucena Wiktora. W ten sposób zwizytowali oni konwenty w Niżnowie, Włodawie, Oporowie, Leśnej, Brdowie i Starej Wsi.

Inny kronikarz omawia dalej przebieg kapituly na Jasnej Górze, pod przewodnictwem Tomassicha, i o wyborze prowincjała⁷² Anastazego Wargawskiego, definytorów, przeorów poszczególnych domów m.in. wieruszowskiego, którym został August Świeragowicz, nadto ustalono nowy skład członków klasztoru w osobach: Edmunda Koberzyckiego, podprzeora, Tomasza Sowickiego, kaznodziei niedzielnego, Aleksego Koźbiałowicza, kaznodziei świątecznego i promotora bractw, rezydentów: Bazylego Krupskiego, Eustachego Szymańskiego, Hieronima Gaworskiego i Jacka Szlawskiego.

Członkowie ci stwierdzają zaniedbany stan ekonomiczny domu, tak że musieli pozyczyć 800 zł. od szlachetnego Zagorowskiego na chleb, poprawę stanu materialnego w browarze itp.

Z propinacją stan był bardzo ciężki, ponieważ dziedzic wieruszowski Aleksander Kolumna Walewski zaprzeczał konwentowi tegoż prawa i ciągnął poprzednich przeorów do sądu w Piotrkowie. Nowy przeor zarządził różne modlitwy, jak officjum o MB, litanię do NMP po męzporach, ufając jedynie boskiej pomocy i wstawienictwu bł. Stanisława z Oporowa. Czyni uwagę, że poprzedni przeor, Damazy Sznuglewski żył w wielkiej przyjaźni z Walewskim, która nagle przemieniła się w największą nienawiść, aż do sądów kondescensorialnych⁷³. Spalił on publicznie list przeora Sznuglewskiego, zniszczył płoty przy ogrodach i polach, podobnie czyniąc ze zbiorami, ciskając wszędzie kalumnie przeciw zakonowi oraz jego dobrodziejowi Jackowi Rychłowskiemu, któremu przysądzono wtrącenie do wieży i banicję, dopóki nie uści jego żądań⁷⁴.

⁷⁰ Dokładny opis w APP. T. 11b s. 104.

⁷¹ Po śmierci Jerzego Lederera 27 IV 1761 pełnił obowiązki zastępcy. Obrany generałem w 1763 r. (APP. T. 11b s. 139—147).— Por. Chodzyński: Paulini s. 422—423.

⁷² APP. T. 11b s. 108—125.

⁷³ XVIII-wieczny sumariusz podaje aż 57 regestów akt prawnych sporu z Walewskimi z lat 1746—1763 (AJG 2256 s. 277—285), w pełni obrazujących narastanie konfliktu i awanturniczą postawę dziedzica.

⁷⁴ Por. dok. nr 265.

KW k. 227—228v.

Dopiero za przeorstwa Świeragowicza został założony uroczysty protest w Urzędzie Grodzkim Ostrzeszowskim⁷⁵ i Kaliskim⁷⁶ przeciw powyższym gwałtom, uwięzieniu Rychłowskiego i zabranii prawa propinacji. Kiedy sprawa została przekazana Trybunałowi Koronnemu, Walewski prosił o przyjacielskie załatwienie sporu⁷⁷.

KW k. 232—232v.

W r. 1763, na wniosek prowincjała Wargawskiego⁷⁸ i w jego obecności, wraz z sekretarzem prowincji Pafnucym Brzezińskim, nadto przeorem Świeragowiczem, a z drugiej strony: Aleksandrem Kolumną Walewskim oraz przyjaciółmi: Madałińskim, sędzią deputowanym Trybunału Koronnego w Piotrkowie, Janem Tymowskiem, regensem zamku wieluńskiego, Tomaszem Ruszanem⁷⁹, burgrabią, (Franciszkiem) Paciorkowskim, burgrabią (opoczyńskim)⁸⁰ oraz Józefem Kolumną Walewskim, kasztelanem łączycykiem, zaszło postanowienie przyjacielskie, w którym przez wspólną naradę i żądania zamyka się dotychczasowe spory.

KW k. 233.

Po załatwieniu umowy i wprowadzeniu konwentu w posiadanie młyna „Pilnego”, przeor Świeragowicz zatroszczył się o jego reperację, zawierając w tej sprawie kontrakt z Szymonem Pasińskim⁸¹ i usuwając wyrządzone szkody w gospodarstwie.

KW k. 239.

273

W Ostrzeszowie, 14 II 1764

Tomasz Sowicki, kaznodzieja i prokurator spraw konwentu wieruszowskiego, w imieniu przeora Augusta Świeragowicza i całego domu zakonnego, protestuje przeciw wszelkim układom zawartym z Aleksandrem Walewskim.

KW k. 251v.

Reg. AJG 2256 s. 281 poz. 3 nlb.

274

(W Wieruszowie), 1765—1766

Niektóre wydarzenia i sprawy konwentu wieruszowskiego.

Przeor Patrycy Mniński, przybyły na ten urząd⁸² po śmierci Augusta Świeragowicza⁸³, notuje dla pamięci dokument swego poprzednika, protestujący przeciw umowie konwentu z Aleksandrem Walewskim, oraz w sprawie należnej sumy⁸⁴.

KW k. 251—252.

Nowy przeor Franciszek Sieradowicz, wybrany na kapitule prowincjalnej w lipcu 1765 r., przybył do Wieruszowa 21 VIII. Opisuje on dokładnie stan domu, pobyt ongiś bpa płockiego Pawła Załuskiego, który nie zastał w konwencie nikogo, poważne rozprzężenie karności, opuszczenie gospodarstwa, młyna i foluszu, który naprawił kupnem nowego sprzętu w Kępnie, zawierając tamże kontrakt na wyrób płótna. Odzyskał propinację od obecnego dziedzica Skrzetuskiego, odnowił gospodarkę świbską i zobowiązania pracowników. Zaznacza, że w 1766 r. rozpoczęły się nowe gwałty Aleksandra Walewskiego⁸⁵, który zniszczył młyn i folusz konwencki. Podobne gwałty czynili także mieszczanie. Wtrąca na chwilę o śmierci prowincjała Albina Dworzańskiego, zmarłego 20 V 1766, po czym przechodzi do zestawu darowizn na rzecz domu i kościoła.

1. Zapis 6000 fl. w dobrach Nieszkwowskiej w Walichnowach, dający rocznie po 7 fl. Pochodzi z darowizny prowincji na restaurację kościoła i klasztoru.

KW k. 253v, 255 — w obu wypadkach tylko opowiadanie.

⁷⁵ Regest protestu z dnia 5 XI 1762 w AJG 2256 s. 279 poz. 3 nlb.

⁷⁶ Regest protestu Jacka Rychłowskiego z 9 XI 1762 w AJG 2256 s. 279 poz. 4 nlb.

⁷⁷ Por. dok. nr 266.

⁷⁸ APP. T. 11b s. 130 odnotowuje datę rozpoczęcia układu w dniu 2.I.

⁷⁹ Tekst nieczytelny, stąd nazwisko może być źle odczytane.

⁸⁰ Szczygielski: Dzieje s. 178.

⁸¹ Por. dok. nr 270.

⁸² Zapewne przeorat przejściowy, bo w lipcu tego samego roku kapituła prowincji wybrała przeorem o. Franciszka Sieradowicza (1765—1768). APP. T. 11b s. 297, 322.

⁸³ Zmarł 11 III 1765 w Wieruszowie (AJG 77 s. 680—681).

⁸⁴ Por. dok. nr 268, 273.

⁸⁵ Por. dok. nr 276 i nn.

2. Na synagodze w Kępnie jest suma 3000 fl., pochodząca z zapisów⁸⁶:

a) zapis sumy 500 flp., oblatowanej w Ostrzeszowie 28 VIII 1738 r.

KW k. 253v.

b) zapis sumy 500 fl., oblatowanej w Ostrzeszowie 22 VIII 1740 r.

KW k. 253v.

c) zapis 2000 flp., oblatowane w Wieluniu 13 VIII 1736.

KW k. 253v.

Uw. Por. dok. nr 234 poz. 5.

3. Suma 1000 flp., złożona na tejże synagodze w Kępnie, oblatowana ok. 1736⁸⁷.

4. Wniesienie skargi konwentu o zapis Rychłowskiego i uzyskanie należności za 8 lat od sumy 1000 flp. od Janikowskich z dóbr Olewin, zapisanej przez o. Waleriana Iwańskiego.

KW k. 254.

Uw. Skarga konwentu, że przeor Sieradowicz bez zgody współbraci przeniósł z tej sumy 500 fl. na synagogę w Kępnie. APP T. II s. 283.

5. Suma 9000 flp., zapisana przez Józefa Tomickiego, stolnika ostrzeszowskiego, na dobrach Baranów, przeniesiona została w dobra Lipie Michała Ponińskiego, wojewody poznańskiego.

KW k. 254—254v. Por. uw. nr 254 poz. 6.

Uw. Skarga konw. jak wyżej.

6.

Na Jasnej Górze, 14 IX 1766

Za przeoratu Augusta Świeragowicza zdeponowano na Jasnej Górze 120 zł węg., do których dodał przeor Franciszek Sieradowicz 44 fl. węg. i 12 pol., w sumie 164 fl. węg. i 12 pol., co daje na polskie 3000 fl. Sumę tę ulokował konwent wieruszowski na drukarni jasnogórskiej o. Pafnucemu Brzezińskiemu, za przeoratu jasnogórskiego Patrycego Mnińskiego.

Ta suma 3000 flp. została przejęta z drukarni przez Gaudentego Wałęckiego, przeora wieruszowskiego, i wydana na wojsko.

KW k. 255.

275

W Ostrzeszowie, 16 IX 1766

Ludwik Andrzejewicz, prokurator spraw konwentu wieruszowskiego, zakłada protest przeciw Aleksandrowi Walewskiemu, który wyrządził krzywdy w dobrach konwentu i miejscowemu kowalowi (ferrifaber) zadał rany.

KW k. 254v jako reg.

Reg. AJG 2256 s. 281 poz. 4 nlb. podaje uzupełnienie do owego „ferrifaber”.

276

W Ostrzeszowie, 13 XI 1766

Powtórny protest konwentu wieruszowskiego przeciw dekretowi Sądu Grodzkiego Ostrzeszowskiego, spowodowanemu przez Aleksandra Walewskiego o krzywdy, zadane przez niego kowalowi klasztornemu, oraz przeciw wzajemnej umowie i zakazowi propinacji.

KW k. 254v—255.

Reg. AJG 2256 s. 281 poz. 7 i 8.

277

W Ostrzeszowie, 19 X 1766

Trzy równoczesne dekryty Sądu Grodzkiego Ostrzeszowskiego o zeznaniu Aleksandra Walewskiego przeciw konwentowi w sprawie założenia przez Paulinów manifestu oraz o poramienie ich kowala.

KW k. 254v jako reg.

Reg. AJG 2256 s. 281 poz. 5 i 6, trzeci nie znany.

278

(W Wieruszowie), po 1766

Fragmentaryczny⁸⁸ spis skarg i kłopotów, jakie konwent przeżywał z powodu

⁸⁶ Może być z zapisu 1000 fl., oblatowanych w aktach grodzkich ostrzeszowskich promotorowi bractw, o. Stefanowi Fabianowi Roszkiewiczowi (AGAD 199 k. 156v).

⁸⁷ Chodzi zapewne o zapis 1000 fl. na synagodze z dóbr żytniowskich, oblatowany w Wieluniu 11 VIII 1736 (AGAD 197 s. 131).

⁸⁸ Tekst niedokończony, wyrwano nadto dwie karty, być może z narracją o dalszych procesach, które od czasu zawarcia umowy w dniu 4 I 1763 do 1783 r. mają 43 dekryty o dalszych

umowy z Aleksandrem Walewskim. Umowa ta przesądziła jedynie o prawie dziedziczenia dóbr łącznie z propinacją, którą cieszył się konwent przez 360 lat. Umowę znoszono cierpliwie, ale gdy dwór wymagał więcej niż ona przewidywała, doszło do nowego procesu sądowego.

KW k. 255v—256.

279

Rzym, 23 V 1775

Bulla papieża Piusa VI, wydana na prośbę króla Stanisława Augusta w sprawie obchodzenia świąt, praktykowania postów, dni wolnych od obowiązku uczestniczenia we mszy św. itp.

KW k. 260v—261 w j. polskim.

Uw. Do tekstu dodano uwagę Kurii Arcybiskupiej Gnieźnieńskiej o obchodzeniu święta św. Wojciecha, patrona ojczyzny.

280

(W Wieruszowie), 1780

Sumy zapisów konwentu wieruszowskiego:

1. Suma 1500, zwana rychłowska, z dóbr kępskich przeniesiona na dobra Myszkowskich Węglewice, oblatowana w Wieluniu 25 VI 1759 r.

KW k. 257.

Uw. Por. dok. nr 255—256, 258 o poborze procentu 1575 fl. w 1776 r. AGAD 197 k. 113v.

2. Suma 9000 fl., przeniesiona z dóbr baranowskich na dobra Ponińskiego we wsi Lipie, pochodząca ze scalenia 7000 fl. z dóbr stradzieckich i 2000 od konwentu, oblatowana w Wieluniu 25 VI 1766.

KW k. 257.

Uw. Por. dok. nr 274 poz. 5.

Z zapisem tym spotykamy się jeszcze 5 X 1791, przy okazji zapisu testamentalnego dziedzica Ponińskiego w Lipie, gdzie potrąca on sumę 9000 fl. i 315 zł, jako należącą się konwentowi wieruszowskiemu. AGAD 197 s. 96.

3. Suma 2000 flp. z zapisu Zofii Brzeskiej, przeniesiona z dóbr Kochłowy na dobra Mokrsko dziedzica Kożuchowskiego, oblatowana w Ostrzeszowie 13 IX 1737.

KW k. 257.

Uw. Por. dok. nr 254 poz. 3.

4. Suma 1000 fl. z zapisu Siewierskiego, ulokowana w dobrach Olszowa, z zobowiązaniem mszalnym za dom Siewierskich, oblatowana w Ostrzeszowie 9 I 1696.

KW k. 257.

Uw. Por. dok. nr 238.

5. Suma 3000 flp., której 1000 pochodzi z zapisu Anny Krzyckiej-Kowalskiej w dobrach żytniowskich, z zobowiązaniem mszalnym, skąd przeniesiona na dobra kępskie. Do tej sumy zostało dodane 2000 fl. za przeorstwa Marcina Cielmowskiego i Rafała Wężyka; oblatowane w Wieluniu 5 V 1681 r.

KW k. 257v.

Uw. Por. dok. nr 232 i 254 poz. 5.

AJG 532 s. 71 notuje o sumie 9000 flp., przejętych w 1743 r. przez o. Wężyka dla konwentu wieruszowskiego.

6. Suma 1000 flp., zapisana przez o. Waleriana Iwańskiego w dobrach Olewin, oblatowana 28 II 1719 (b.m.).

KW k. 257v.

Uw. Por. dok. nr 274 poz. 4.

7. Suma 1000 fl., zapisana przez Katarzynę Męcińską, secundo voto wdowę po Marcynie Konstantynie Olszowskim, w dobrach opatowskich, oblatowana w Ostrzeszowie 3 X 1691 r.

KW k. 257.

Uw. Por. dok. nr 236.

pretensjach obu stron, wzajemnych skargach i relacjach (AJG 2256 s. 279—285.— AGAD 197 k. 113). Mediacji podjął się prowincjał Nepomucen Wiktor w dniu 13 IX 1777 r. Przybył nawet 17 IX do Wieruszowa, celem rozpoznania zarzutów o tajemnym pędzeniu piwa i skasował dalsze odnoszenie się do sądu (APP. T. 11 s. 1009, t. 11b s. 1072). Spór skończył się dopiero w 1783 r., bez żadnych korzyści dla konwentu, potwierdzając zawartą umowę, zwaną Komplaniacją, z 4 I 1763.— Por. nr 266.— APP. T. 12 s. 168—169.

8. Suma 6000 fl., złożona w dobrach Nieszkowskich Walichnowy, z zapisu danego przez przeora Karola Jasińskiego.

KW k. 257v.

Uw. Por. dok. nr 257.

9. Suma 15000 fl., z rąk przeora Mateusza Łękawskiego dana Janowi Wierzbicie-Doruchowskiemu w dobrach Węglewice, oblatowana w Wieluniu 26 II 1774.

KW k. 257v.

Uw. Por. dok. nr 260.

10. Suma 3000 fl. z zapisu Stanisława Wierusz Walknowskiego w dobrach Łaszczyn, aktualnie w Zalesiu w dobrach Korytowskiej, oblatowana 9 IX 1701 w Wieluniu, a potem w Ostrzeszowie.

KW k. 258.

Uw. Por. nr 233 poz. 2 i nr 243.

11. Suma 5000 fl. z zapisu o. Rajmunda Górskiego, paulina, w dobrach Bobrowska Kuźnica. Zapis o nieznanym czasie i miejscu, nie przynosi dochodu.

KW k. 258.

12. Suma 4000 fl., tzw. dobrzyńska, przynależy do konwentu jako depozyt.

KW k. 258.

13. Suma 1000 fl. z łaski o. Ksawerego Rottera, wikariusza generalnego, za zgodą generała Karola Ordody ulokowana na klasztorze mochowskim.

KW k. 257—258.

Uw. Podziękowanie generałowi Ordody (?). APP. T. 7 s. 1261.

281

(W Wieruszowie), 1780

Iurydyka konwencka wieruszowska:

a) regestr czynszowników i forma zapłaty.
b) regestr półrolników, zagrodników (chałupników) i komorników w gromadzie świbskiej.

c) regestr jw gromady żytniowskiej.

d) regestr półrolników i zagrodników gromady ciecuiłowskiej.

e) powinności poszczególnych grup.

KW k. 258—260.

282

(W Wieruszowie), 1787

1. Zestaw mesznego konwentu wieruszowskiego dla proboszcza żytniowskiego: z 12 łąków i 2 sołectw w Żytniowie oraz z 8 łąków i 1 sołectwa w Ciecuiłowie; należy się 27 wiertelki mąki i owsa miary krzepickiej oraz tyleż żyta. O to pozwala tenże proboszcz klasztor do sądów ziemskich.

2. Na podstawie dekretu Sądu Ziemskiego Wieluńskiego, za przeoratu Firmiana Zamorskiego⁸⁹, przyznano temuż proboszczowi nie więcej jak tylko 27 wiertelki owsa i tyleż żyta.

KW k. 189v—190v.

283

(W Wieruszowie), 2 poł. XVIII w.

Mszalne zobowiązania wieczyste konwentu wieruszowskiego, wypływające z 11 zapisów.

KW k. IVv.

LIBER DOCUMENTORUM TRANSCRIPTORUM CONVENTUS WIERUSZOWIENSIS
PAULINORUM ASSERVATUS

Summariu m

Libris documentorum transcriptorum, quae ad provinciam Paulinorum Poloniam attinent, paucis adhuc asservatis, adnumerandus est codex actorum conventus Wieruszowiensis annis vicesimis saec. XVII exaratus ac deinde usque ad finem saec. XVIII porro suppletus. Quo quidem codice, huius dissertationis obiecto, anni 1368—1787 comprehenduntur et 321 documenta inveniuntur, quorum iudicialia 50,5%, castrisia et ecclesiastica 36,7%, fundatoria, adnotationes et notae chronicae 12,8% exstant. Auctor dissertationis investigavit et demonstravit copistas eius operis Pauli-

⁸⁹ W latach 1786—1792 (APP. T. 12 s. 349, 474, t. 13 s. 4, 17, 57).

nos ignoti adhuc scriptorum coetus conventus Claromontani fuisse, quorum optime de hoc codice meriti sunt patres: Nicolaus Królik, Adrianus Bartkowicz, Nicolaus Staszewski, qui totum librum concinnandum curavit atque alii, qui posterioribus temporibus varias adnotationes et descriptiones ibidem conficere non praeterierunt. Praeter ipsam rem et formam codicis, hac dissertatione, problemata similia Paulinorum operum, usque ad finem saec. XVII exstantium, et primas coniecturas de quibusdam quaestionibus conficiendi documenta iudicialia, saepissime id generis codices constituentia, exponendas et recensendas auctor operam dedit. Ex quibus documentis conici potest de ratione ac via apud tribunalia et cancellariam illius provinciae Paulinae procedendi, de conaminibus privilegia conventui collata retinendi, de actorum in specialem librum transcriptorum cura exercenda. Fieri non potuit, ut auctor silentio transiret illius operis artem ac stili elegantiam necnon fateretur codicem uberrimis notitiis historiam conventus, oppidi regionisque, in quam Paulini egregiam operam ecclesiasticam et socialem impendebant, scaterere illustrantibus. Ad finem huius dissertationis indices omnium documentorum et singularum adnotationum chronicarum facile invenies.

SPIS TREŚCI

Przedmowa	[1]
Bibliografia załącznikowa	[1]
a. Rękopisy archiwalne i biblioteczne	[1]
b. Źródła drukowane i opracowania	[4]
Wykaz skrótów i znaków	[7]
Wstęp	[8]
Część 1	
Kopiarz Wieruszowski jako źródło historyczne	[10]
Rozdział 1 — Dzieje konwentu Paulinów w Wieruszowie	[10]
Rozdział 2 — Twórcy Kopiarza Wieruszowskiego	[19]
Rozdział 3 — Kopiarz Wieruszowski na tle innych kartularzy polskich, a szczególnie paulińskich	[31]
a. Opis zewnętrzny i wewnętrzny kodeksu	[35]
b. Geneza i okoliczności powstania rękopisu	[42]
c. Kontynuacja Kopiarza i późniejsze jego dzieje	[46]
Rozdział 4 — Wystawcy i odbiorcy dokumentów	[49]
a. Wystawcy dokumentów	[49]
b. Odbiorcy dokumentów	[53]
Rozdział 5 — Znaczenie Kopiarza jako źródła do dziejów konwentu i regionu	[56]
Zakończenie	[63]
Część 2	
Treść dokumentów Kopiarza	[65]
(Regesty Kopiarza w układzie chronologicznym)	[65]
Summarius	[117]